

No. X.

NOTICES
OF
SANSKRIT MSS.

BY

RÁJENDRALÁLA MITRA,

Honorary Member of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland, and of the Physical Class of the Imperial Academy of Sciences, Vienna; Corresponding Member of the German and of the American Oriental Societies, and of the Royal Academy of Science, Hungary; Fellow of the Royal Society of Northern Antiquaries, Copenhagen, &c., &c.

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL.

VOLUME III PART III.

CALCUTTA :

PRINTED BY C. B. LEWIS, AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1876.

सत्यमेव जयते

INDEX

TO

VOLUME II, PART I.

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Abhidhánatantra,	44	Bholánátha S'armá,	25
Áchárárka,	15	Bhṛigu,	4
Ácháranirṇaya,	49	Bhúdhara,	90
Adhikaraṇa-kaumudí,	67	Bhúmikhanda,	1
Adhyátma Rámáyana,	21	Bhúriprayoga,6,	44
Adí Purāṇa,	18	Bodháyana,82,	85
Agni Sañhitá,	46	Bráhmaṇa Sarvasva,	79
Amaru,72,	22	Brahmáṇḍa Purāṇa,	21
Amarus'ataka,72,	22	Brahma-vaivartta Purāṇa, . .	19
Amarus'ataka Tíká,	22	Brahmayajña,	65
Anandachandra,	62	Chaitanyakalpa,	45
Ananta Deva,	21	Chakrapáṇi Datta, . . .71,	25
Anartíya,	88	Chandráloka,	52
Ápastamba,	86	Chandras'ekhara Váchaspati,	77
Arkaprakás'a,	27	Chaturaṅga-kṛidana,	10
Asattivichára,	2	Chikitsá-saṅgraha,	71
Átmánátmaivēka,	60	Chintámaṇi,	2
Avadhútagítá,	91	Das'akarma-dípiká,	5
Ayurvedágamana,	59	Dattakanirṇaya,	70
Bálabodhaka,	62	Dattátreya,	91
Baladeva Vidyábhushana, . .	94	Devabodha,	5
Bánara,	40	Devímáhátmnya Tíká,	75
Bhagavadgítá, . . .12, 93,	94	Dharmadípiká,	77
Bhágavatámṛitakarṇiká, . . .	37	Dharmaghata,	16
Bhaktámrita,	35	Dharmaghata-vratákathá, . .	16
Bhaktirasámṛitasindhu, . . .	35	Dhruvdirája,	20
Bhaktirasámṛitaviindu,	35	Divákara,	15
Bhārgavarāma,	15	Dvārkánátha,	83
Bharata Sena, Mállicka, Mal- la,6, 29,	55	Dvijanayana,	67
Bhāshika-sutra,	87	Gadádharma Tarkácharya, . .	75
Bhāṭṭácharya,	10	Gaṅgádharma Sarasvatí,	3
		Gaṅgádharma S'armá,	14

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Gaṅgāstaka,	80	Kāvya-chandrikā,	71
Gārhya-karma-prayoga, ..	86	Kes'ava Sārmā,	76
Gaura-guṇoddes'ā-dīpikā, ..	13	Kevalānvayī	34
Gāyatrī Tantra,	48	Kevalānvayī-vyākhyāna, ..	34
Gītābhūṣaṇa Bhāṣhya, ..	94	Kīchaka-badha,	57
Gītāsāra,	12	Koṭachakra,	8
Govindalīlānṛita,	31	Kṛishṇa,11,	12
Govindānanda,	63	Kṛishṇakānta Vidyāvāgis'a, ..	50
Grihya-Sūtra,	81	Kṛishṇakānta Nyāyaratna, ..	52
Gūḍhāvākyabodhaka,	71	Kṛitya-chandrikā,	3
Guṇālaṅkāra-dosha,	71	Kukkuṭī-vrata-kathā,	64
Halāyudha,60, 67,	79	Kuladīpikā,	55
Hārāvalī,	6	Kumārīpūjā,	69
Haridāsa Bhaṭṭāchārya, ..	4	Kurmachakra,	8
Jagadhātri-pūjā,	22	Kusumāñjalī,	4
Jagadhātri-pūjā-vidhi,	22	Kusumāñjalīkārikāvyaākhyā,	4
Jāraṇamārapādi,	30	Lakṣmī-charitra,	39
Jaṭādhara A'chārya,	44	Līṅgādīśaṅgraha,	6
Jaṭādharakosha,	44	Līṅgaprakāś'a,	32
Jayadeva,	52	Mahābhārata,	5
Jñānasāṅkulī,	26	Mahābhārata-tātparya-dīpikā,	5
Kalādhara Sena,	23	Mahidhara,	21
Kālārkarudra,	3	Mālāṅka,	11
Kāles'a,	61	Manodūta,	56
Kālidāsa,	80	Mathures'a Vidyālaṅkāra, ..	31
Kalpa-Sūtra,	81	Matsyaśukta Tantra,	53
Kalpa-Sūtra-Vyākhyā, ..	87	Mugdhabodha,	14
Kalpa-Sūtra-bhāṣhya,	88	Mukti-chintāmaṇi,	38
Kamalākara Bhaṭṭa,	53	Muktāphala,	47
Kaṇādī Saṁhitā,	30	Mūrkhabā,	49
Kapardī Svāmī,	83	Nādadīpaka,	10
Karmalochana,	11	Nāgojī Bhaṭṭa,	54
Karmavipākā,4,	68	Nārada, 10,	18
Kātyāyana,	84	Narahari Paṇḍita,	28
Kavikarnapūra,	13	Nārāyaṇa Chakravartī,	9
Kavirahasya,	60	Nārāyaṇa Bhaṭṭa,	54
Kautūhala-vidyā,	56	Nīlakaṇṭha,	5

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Nirálamba Upanishad,....	95	Rájávalí,	23
Nítibhájana-bhájana,	34	Ráma,	2
Nítinibandha,	34	Rámachandra Chakravartí, ..	3
Nityanátha,	56	Ráma Datta,	74
Nyáyaratnuávalí,	50	Rámadeva Nyáyālañkára, ..	2
Nyáyaratnaprukás'íká,	51	Rámagitá	21
Nyáyavágis'a,	71	Rámagitá Tíká,	21
Nitavarmá,	57	Rámagupákara,	2
Padmanābha Datta,	6	Rānakṛishṇa,	67
Padma-purāṇīya Sṛishṭi- khaṇḍa,	1	Rama-chandra Sāryabhan- ma,	4
Panchíkarapa &c.,	95	Rámánanda S'armá,	55
Paś'upati,	5	Rāmes'vara S'armá,	7
Pátālakhyaṇa,	1	Rāmāsāñkara,	41
Pathyápathya,	28	Rāma S'armá,	24
Paribhāshá,	30	Rāmavarma,	21
Pis'acha Bāshya,	93	Rigvedíyābhudayíkas'rāddha	59
Pitrimodha-Sútra,	85	Rigvedíya-das'akarma-pad- dhati,	61
Prákrita Vyākaraṇa,	17	Rūpa-chintāmaṇi,	12
Pratishṭhā-prayoga,	66	Sābdachandriká,	25
Pravarakhyaṇa,	38	Sābda-khaṇḍa,	2
Pravargya-prasna,	86	Sābdamālá,	7
Pretakṛityādinirṇaya,	75	Sābdārnava,	7
Puṇḍaríka Upanishad,	92	Sābda-ratnamālá,	44
Purānārtha-prakás'aka, ..	9	Sābdarūpaprakás'íká,	51
Pūrnánanda,	43	Sādhana-panchaka,	90
Purnshottama Datta,	6	Sakunārṇava,	8
Rādhlákānta Tarkavágis'a..	9	Saṅgraha,	57
Rādhlákānta Bhaṭṭa,	31	Sanhítāvr̥tti,	42
Rādhlāmohana Surma,	91	Sāñkháyaṇa,	88
Radha Tapaní,	93	Sāñkara Āchārya, .. 60, 90,	96
Raghudeva,	28	Sāntika-tattvām̐rita,	9
Raghunātha Bhaṭṭa,	31	Sāpinda-prayoga,	64
Rājanārāyaṇa Mukhopá- dhyāya,	13	Saptas'atvīyākhyāna,	54
Rājadharmā-kaustubha, ..	21	Sātātapa,	4
Rūjanirghaṇṭa,	28	S'ārachandriká,	58

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Sáradásundarí,	31	Unádikosha,	24
Sárasaṅgraha,	78	Upamāna Khaṇḍa,	50
Sárasaṅhitá,	10	Uttara-khaṇḍa,	1
Sárvabhauma,	76	Uttara-kámákhyá Tantra,..	33
Sárasvatábhidhána,	39	Vakárabheda,	40
Sárátsársusaṅgraha,	41	Vaidaykulatantra,	55
Siddhánta-s'uktimañjarí, ...	3	Vaikhánasáya Up.,	92
S'iva Bhaṭṭa Kála,	54	Vaishnavámṛita,	25
Smártavyavasthárṇava, ...	76	Vaishṇava,	45
Smṛiti-sára,	76	Vánaráshtaka,	40
S'rauta-Sútra,	85	Vánara,	40
S'rinandana Bhaṭṭácharya, ..	23	Vánuaryáshtaka,	45
S'riṅgúrádirasa,	52	Varada Ráya,	87
Srishi-khaṇḍa,	1	Varnasaṅkara-jálímálá,	15
Súdradharmatattva,	53	Varnábhidhána,	23
Sukhalekhana,	29	Vas'ishṭha,	4
Sulva-S'útra,	82	Vas'antarája,	8
Sulva-Sútra-bhášhya,	83	Vidhisvarúpa-viehára,	61
Sulva-S'útra-dípiká,	83	Vijayagobinda Sikha,	23
S'úlápāṇi,	70	Vishṇu Siddhánta,	37
Sures'vara Paṇḍita,	32	Vishṇudharmottara Purāṇa, ..	16
Svánubhavádars'a,	96	Viśvakarmaprákās'a,	17
Svargu-khaṇḍa,	1	Viśvakarmá,	17
S'yámárahasya,	43	Viváhádipaddhati,	74
Tájika,	20	Vopadeva,	47
Tájikabhushana,	20	Vrajabhaktivilása,	54
Tantroкта-chikitsá,	73	Vṛindávana,	11
Tattvārtha-kaumudí,	63	Vṛindávana-yamaka,	11
Tattvas'ara,	90	Vṛishotsarga-prayoga,	65
Tirthamahes'vara,	32	V'yákaraṇa-saṅgraha,	14
Toshani,	72	Vyása,	1
Tulas'ichandriká,	13	Vyavahára-didhiti,	21
Udayana Acharya,	4	Yajurvedi-másika-s'rédhha-	
Udbodhachandriká,	47	prayoga,	63
Udváhavyavasthá,	77	Yajurvedi saṅvatsarikaiko-	
Ujjvalanílamaní,	36	dishta-sráddha-prayoga,..	66
Ujjvalanílamaní-kiraṇales'a	36	Yajur Veda,	5

INDEX TO VOL. II. PART III.

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Ādhāna-bauḍhāyana,.....	235	BhavanāndaSīdhāntavāgīś'a, ..	218
Ādhāna-prayoga,	235	Bhavanāndī,	218
Ādhāna-vidhi-prayoga,....	228	Bhuvanadīpikā,	249
Agnihotra-homa,	238	Brahmaprabhu Śūri,	249
Āhnikā-prakāś'a,	227	Brahmānanda Yogindra, ..	252
Āitareya Kṛanyka,.....	280	Brahmānda Purāṇa, Uta- rakhaṇḍa,	253
Ājāmilopākhyāna,	212	Budhamanoharā Tīkā,	246
Ākhyāta-vāda,	215	Chāndogāpara-sūtra,	209
Ākhyāta-vāda Tīkā,	215	Chāndomanjarī,	282
Ākhyāta-viveka,.....	215	Chāturmāsya-hotra,.....	247
Amarakosha,	252	Chāturmāsya Prayoga,	207
Amarakosha Tīkā,	252	Dakṣiṇa Godāchāra,.....	234
Anantadeva,	233	Datta Gītā,	267
Antyeshṭi-padḍhati,	233	Dattātreyā,	267
Anubhavasāra,	200	Daivajña Ś'īromañi,	249
Kṛanya-gāna,	210	Dars 'apūrnāmāsayor-adhva- rya prayoga,	209
Kṛanyapañchaka,	280	Dhruva-charita,	274
Ashtādhyāyikāṇḍa,	256	Dhruvantari-guṇāguṇa-yogu- s'ata,	276
As'vamedha-prayoga,	206	Dinakarī,	273
Ātmārāma Bhāṭṭa,.....	271	Dvaitanūpnaya-siddhīnta-saū- graha,	271
Bālakrishṇa,	273	Gaṇapatyādīpījāna Padḍhati	206
Bāla Tantra,	219	Gaṇgādāsa,	282
Bauḍhāyana-chāturmāsya-sū- tra,	270	Gāyatri-pañjara,.....	286
Bhānu Bhāṭṭa,	272	Gāyatri-hṛdaya,	285
Bhaṇjū Dīkṣita,	252	Gāyatriyashṭottaras'ta-divya- nāmāmṛita-stotra,	285
Bhaṭṭojī Dīkṣita,....	198, 252		
Bhaṭṭotpala,	214		
Bhāva-bodhikā,	249		
Bhāva-vīs'odhinī,	271		

	<i>Page</i>
Gáyatripanjara-stotra,	286
Gopáladása,	282
Govardhana Tripáthí,	208
Govardhanadhṛita Kṛishṇa- charitra,	213
Gúḍhārthādars'a,	229
Harihara Dikshita,	198
Harililāvivarapa-saṅgraha,	209
Harisevaka Mis'ra,	268
Haritattva-muktávalí,	252
Hotraprayoga-vṛitti,	230
Hautrakalpadruma,	211
Hridayarāma Deva,	269
Jánakyánanda-bodhana,	193
Jaimini Sañhitá,	220
Jayakrishṇa, 212, 213, 274, 275	
Jayakrishṇa Bhaṭṭa,	271
Jayarāma Nyáyapañchāṇāna	245
Jyotiratirātra,	199
Kaivalyopanishad Dípiká, ..	247
Kaivalyopanishad,	247
Kalyāna,	219
Kás'iká-vṛitti,	215
Kásinátha,	229, 257
Kátyáyana-gr̥hiya-sútra-bhā- shyá,	231
Kavíndra-chandrodaya,	216
Kávyakāmadhenu,	194
Kes'ava Tripáthí,	262
Ketúdaya-phala,	259
Khaṇḍánanda Muni,	231
Khaṇḍapras'asti Tíká,	204
Kes'ava Mis'ra,	240
Kṛishṇadhúrjaṭi Dikshita, ..	250
Kúṭamudgara,	199
Laghu-játaka,	214
Laghu-s'aunaki,	242

	<i>Page</i>
Lagnaachandriká,	257
Laksha-homa-paddhati,	239
Lakshmana Bhaṭṭa,	244
Mádhava S'arasvatí,	281
Madana Pála,	264
Madanavinoda-nighaṇṭu, ..	261
Mádhava,	199
Madhyamanoramá,	221
Mahádeva,	216
Mahádeva Dinakara,	273
Mahádeva Vájapeya,	237
Mahágní-prayoga,	237
Mahás'ānti Paddhati,	236
Meṅganátha,	207
Mitra Mis'ra,	227
Muktávalí prakás'a,	273
Muktávalí-kirāṇa,	273
Muktávalí-dípiká,	273
Mukunda-vijaya,	277
Naigeyānam-rikshudaivatam,	201
Nārāyaṇa Bhaṭṭa,	202
Nighaṇṭu,	226
Nīlakaṇṭha Bhaṭṭa,	272
Pádapadma Achárya,	211
Pañchapádiká-vivarāṇa,	211
Parásara Upapurāṇa,	225
Pavamānahoma-vidhi,	282
Prakásátmá Yati,	211
Praudhāmanoramá,	198
Prahaláda-charita,	275
Purusottama-máhātmya, ..	231
Raghunátha S'iromaní,	245
Raghunátha,	204
Rámachandra,	204
Rāma S'armá,	224
Rámānuja,	262
Rāyamukuta,	266

<i>Page</i>	<i>Page</i>
Rigveda-saṁhitā-homavidhi, 288	S'romaṇi-purvārdhavyākhyā, 248
Rishitarpana 218, 241	Srīmadbhāgavata-skandhār-
Rudra deva..... 239	tha-nirupana, 200
Rudrajapa, 243	Srī Parama, 277
Rudrānuṣṭhāna-paddhati, .. 207	S'rīpatigovinda, 193
Sacchidānanda Yati, 201	Svayamprakāśa Yati, 252
S'ākala Saṁhitā, 268	Tālavrintanivāsī, 230
Samarasāra, 204	Tarkaparibhāṣhā, 240
Sāṅgrahanyeshī, 232	Teronārāyaṇa Deva, 239
Saṅkshipta-prayoga, 218	Tristhālīsetu, 202
Saptapadārthī, 281	Tryambaka, 207
Saptasoma-saṁsthā -paddha-	Tryambaka Bhaṭṭa, 228
ti, .. : 208	Vājapeya-paddhati, 211
S'āraṅgadhara Saṁhitā, 195	Vasudeva Dikṣhita, 237
S'āraṅgadhara Acharya, .. 196	Vāmana-chitra-charitra, 213
Sārasamuechaya, 268	Vāmana, 215
Sārasaṅgraha, 262	Vidyānidhi Kavindra, 216
Sarvāṇukramāṇi-vyākhyā, .. 279	Vidyāranya, 247
Satyanāthābhyudaya Saṭika, 210	Viś'vāmītra-kulpa, 287
S'aunakoktavāstusānti-prayo-	Vivaraṇa-tattva-dīpana, 233
ga, 283	Vopadeva, 200
Sāvitrachayana, 236	Vyākhyā-sudhā, 251
S'eshāchāryya, 210	Yadumaṇi, 277
Siddhānta-muktāvalī, 273	Yogas'atābhidhāna, 276
Siddhānta-chandrodaya, 250	Yājñika Deva, 211
S'ivapījā-paddhati, 225	Yajñopavita-nāsa-prāyaschit-
S'ivādāsa, 204	ta, 284
S'ivāditya, 231	Yogini-das ā-phala, 257
S'ivānandanātha, 229	Yoges'isahasra-nāma-stotra, 283

सत्यमेव जयते

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

No. 520. पद्मपुराणीयसृष्टिखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 212. Lines, 9 on a page. Extent, 8347 s'lokas. Character, Bengali. Date — ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Verso. Tolerably correct.

Padma Purāṇīya Śrīṣṭī khaṇḍa. This is the first part of one of the great Purāṇas attributed to Vyāsa. The Padma is divided into five parts; 1st, Śrīṣṭī khaṇḍa; 2nd, Bhūmī khaṇḍa; 3rd, Svarga khaṇḍa; 4th, Pātāla Khaṇḍa; 5th, Uttara Khaṇḍa. In the first, the work under notice, Ugras'ravas describes, in reply to the enquiry of the sages assembled at the Naimisha hermitage, the origin of the universe, and the development of the creation, relating at the same time detached accounts of the geography of India. The translators under Dr. Wilson rendered a great portion of it into English, a MS. of which exists in the Asiatic Society of Bengal, and another in the India House Library. A full analysis of the work occurs in the Journal of the Royal Asiatic Society, V, 280. See also Preface to the Vishṇu Purāṇa.

Beginning. स्वच्छं चन्द्रावदानं करिकरमकरचोभमञ्जातफेनं

ब्रह्मोद्भूतिप्रशक्तिर्ब्रतनियमपरैः सेवितं विप्रमुख्यैः ।

ॐकारालङ्घनेन त्रिभुवनगुणैः ब्रह्मणा सृष्टभूतं

समोशमोशमस्य जलमशुभचरं पौरुषं वः पुनातु ॥

End. कल्पकोटिशतं सायं ब्रह्मलोके महीयते ॥

Colophon. इत्यादिपुराणे पाञ्चे पञ्चचत्वारिंशत्तमोऽध्यायः । सृष्टिखण्डं समाप्तं ॥

विषयः । सृष्टिप्रकारकथनं पृथ्वीस्थाननिरूपणादिकञ्च ॥

No. 521. रामगुणकरः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 8 on a page. Extent, 240 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Rámagunákara. A poem on the marriage and exile of Ráma. By Rámadeva Nyáyálañkára.

Beginning. भूईश्रावतीर्णा सजलजलधरशेषिविद्वेषिवर्णा

पूर्णानन्दार्द्धचन्द्राभरणसुदयगा द्योतयन्ती दिग्गन्तान् ।

या वैदेशीप्रसितार्थं वितरति सरसा कल्पवल्लीव नित्या

शान्तं भूयान्ममान्नःकरणमविरतं तत्त्वमूर्त्ता नितान्तं ॥

End. भुक्ता राज्यं शिराय विभिरनुजनिभिः खस्यलीमाशरोच्च ॥

Colophon. श्रीमद्रामगुणकराख्यललितप्रन्यः समाप्ति गतः ।

विषयः । रामविवाहुरामवनवासादिवर्णनं ॥

No. 522. आसत्तिविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 10 on a page. Extent, 428 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Prose. Generally correct. . सम्यगेव जयते

A'satti vicára. The natural relation of words in composition. This is a Nyáya treatise—probably a part of Mathuránátha's commentary on the Śabdakhaṇḍa of the *Chintámāni*.

Beginning. एककार्यकारित्वसङ्गत्या योग्यतानिरूपणानन्तरमासत्तिं निरूपयति आसत्तिश्चेति ।

End. इत्यध्याहारपक्ष एव सम्यगित्यवधेयं ॥

Colophon. शब्दपरिच्छेदरहस्ये आसत्तिप्रत्ययरहस्यम् ।

विषयः । शब्दबोधकारणादिकथनं ।

No. 523. हात्यचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 12 on a page. Extent, 96 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kṛitya-chandrikā. On ceremonials, diurnal and casual. By Rāmachandra Chakravartī. The MS. is imperfect, and contains only that portion which is devoted to the duties to be observed at the end of the month of Chaitra, or *Sivayātrā*, i. e., the Charakpūjā. The deity to be adored, is a form of Śiva, and bears the name of Kālārkarudra.

Beginning. तत्र चैत्रसङ्क्रान्त्यां कर्त्ता सामान्योक्तं कृत्वा अथेत्यादि चैत्रे मासि भोनराशिखे
भास्करे अमुके पक्षे अमुकतिथौ षड्शीतिसङ्क्रान्त्यामारभ्य महाविषुवसङ्क्रान्तिं
यावत् प्रत्यक्षं अमुकगोत्रोऽमुकः सर्वार्थविदिकामो गणेशादिकालार्कचन्द्रपूजापूर्वक-
शिवयात्रामहं करिष्ये ।

End. एतैस्तुष्यति शङ्करः ॥

Colophon. इति रामचन्द्रचक्रवर्त्तिविरचितायां कृत्यचन्द्रिकायां मासविवरणं ।

विषयः । शिवोपासनाविधानादि ।

No. 524. सिद्धान्तसूक्तिमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 23. Lines, 5—8, on a page. Extent, 337 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur, K. C. S. I. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Siddhānta-sūktimanjarī. A Vedānta dissertation on life, soul, the deity, salvation, &c. By Gaṅgādhara Sarasvatī, disciple of the Paramahansa Rāmachandra Sarasvatī. The author styles himself a *Bhikshu*, whereby he evidently means to call himself a mendicant, and not a Buddhist. He quotes most of the leading authors on the Vedānta.

Beginning. तरणिशतसुवर्णं कर्णपूर्णेद्विरेफावलिबलितकपोलोद्दामदानाभिरामं ।

गिरिशगिरिसुताभ्यां स्नातितं नित्यमङ्गे खजनभरणशीलं विघ्नराजं ममामि ॥

End. रञ्जयन्खिलान् बुधान् ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीरामचन्द्रभरखतोपूज्यशिर्येण गङ्गाधरसर-
स्वत्याख्यभिक्षुणा विरचितायां वेदान्तसिद्धान्तसूक्तिमञ्जर्यां चतुर्थपरिच्छेदः ।
सम्पूर्णेऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । आत्मवर्णनं, अण्णादिज्ञानकथनञ्च । षड्विधप्रत्यकारमतमपि दर्शितमत्र ।

No. 525. कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्या ।

Substance, country yellow paper. Folia, 50. Lines, 10 on a page. Extent, 1911, s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kusumánjali Kárikávyākhyá. A commentary on the *Kusumánjali*, a Vais'eshika treatise on the existence of a supreme Being by Udayana Achárya. By Rámabhadra Sárvaabhauma. The text with a commentary by Haridasá Bhattáchárya, has been translated into English by professor E. B. Cowell. Dr. Hall notices the works of eleven commentators on the *Kusumánjali*, but not that of Rámachandra. *Contributions*, p. 83.

Beginning. आमेदैः परितोषिता परिषदः प्रत्येकमाभाष्टतां

चान्दैः पिञ्जरिताः परामपटलैराभावकाया दृश ॥

End. ईश्वरः स प्रीतो भवत्वनेन । इति पञ्चमः श्लोकः ॥

Colophon. इति श्रीमहामहोपाध्यायराजभद्रसार्वभौमोपा कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्या समाप्ता ।

विषयः । परमात्मनिरूपणयुक्तिवहितं कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्यानम् ।

No. 526. कर्मविपाकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 96. Lines, 6 on a page. Extent, 2376 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Karmavipáka. A treatise on rewards and punishments in a future life for virtuous and sinful acts of this life. By S'átátapa.—The MS. terminates with the 87th chapter on the rewards of virtuous women. The work is in the form of a dialogue between Vas'ishtha and Bhrigu.

Beginning. भ्रातातपः । प्रायश्चित्तविहीनानां महापातकिनां वृणां ।

नरकान्तो भवेज्जन्म चिक्रे किन्तु शरीरिणां ॥

End. सञ्जया पार्वती उक्ता तस्मात्तां पूजयेद् बुधः ॥

Colophon. इति कर्मविपाके वशिष्ठमुखादे नानाधर्मपतिव्रतामाहात्म्ये सप्ताशीतितमोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । पापजनितरोगादीनां कारणं, तत्प्रायश्चित्तविधानञ्च ॥

No. 527. महाभारततात्पर्यदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 11 on a page. Extent, 2215 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mahábhārata-tátparya-dīpikā. A gloss on the *Ādi* or first volume of the Mahábhārata. By Devabodha, the disciple of Satyabodha; both were hermits or paramahāṣas. The author seems to have never completed his work. The gloss best known is by Nílakanṭha.

Beginning. प्राग् देवेभ्यः प्रयान्याः शतमखसदनं हवमभोधजायाः

End. पायाम्नारायणी यधिरचरितचरस्थवराभीष्टदो वः ।

Colophon. इति परमहंसपरिव्राजकाचार्यभट्टारकसत्यबोधभिर्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्य-
श्रीदेवबोधकृतौ महाभारततात्पर्यदीपिकायां टीकायामादिपर्वसमाप्तं ।

विषयः । महाभारतविवरणं, अर्थात् महाभारतीयतात्पर्यसंज्ञिता टीका । आदिपर्वटीका-
सार्धं प्राप्तं ॥

No. 528. दशकर्मदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 30. Lines, 6 on a page. Extent, 573 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Das'akarma-dīpikā. The principal ceremonies to be observed by those pious Hindus, who follow the Yajur Veda. By Paś'upati, the chief judge and head paṇḍit of the Court of Lákshmanepya, the last Hindu king of Bengal. (A. D. 1200.) He was a descendant of Bhaṭṭa Nárāyaṇa, one of the five Bráhmaṇs who came to Bengal from Kanauj in the reign of Ādisúra.

Beginning. शास्त्रज्ञानविवेकनिर्णयधियां प्रज्ञावतामप्रणीः

पाण्डित्येन विखण्डितामरगुरः प्राज्ञातिसुहृः स्मृतौ ।

विप्राणान्दशकर्मपद्धतिमिमामुद्धृत्य वेदादसौ

चक्रो भूपतिपण्डितः पशुपतिः स्वर्गापवर्गप्रदां ॥

End. शान्त्याशीर्वादं कृत्वाऽष्टिद्रावधारयेत् (?) ॥

Colophon. इति शास्त्राकर्म्मपद्धतिः समाप्ता । इति दशकर्मदीपिका ।

विषयः । यजुर्वेदिनां दशकर्मविधानं ॥

No. 529. लिङ्गादिसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 45. Lines, 5 on a page. Extent, 825 slokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Liṅgádisaṅgraha. Annotations on the Amarakosha. By Bharata Sena *alias* Bharata Mallika. The author points out in detail the genders of all the words in the Amarakosha.—(*Vide ante* I p. 223.)

Beginning. सद्भादिक्तचित्तसमासजैर्नशब्देरिच वर्गसङ्ग्रहः ।

End. वेदाः प्रमाणमेवमन्यत् प्रयोगानुसारात् ॥

विषयः । अमरकोषव्याख्यानं ।

No. 530. भूरिप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 70. Lines, 8 on a page. Extent, 1972 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Bhūriprayoga. Annotations on the Amarakosha. By Padmaná-bha Datta. The author supplies a great number of synonyms. The MS. is incomplete, extending only to the third chapter of the text.

Beginning. मुदे हरिं तन्मतेकनाथं ।

End. इदमभेदितं शेषं ज्ञेयं भिरिप्रयोगतः ॥

Colophon. औपगनाभदत्तसङ्ग्रहीते भूरिप्रयोगाभिधाने नामलिङ्गानुशासने सामान्यकाण्ड-
स्तृतीयः समाप्तः ।

विषयः । शब्दसमूहसङ्ग्रहः । अमरकोषाभिधानस्यटीका ।

No. 531. हारावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Extent, 315 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Hārāvali. A Sanskrit Dictionary. By Purushottama Datta. Dr. Wilson, in noticing this work, says: "the *Hārāvali* is a collection almost exclusively of uncommon words:—It is divided into two parts, the one containing synonymous words, and the other words of various

meanings. The first part is again divided into three portions, according to the extent of the synonyms and their recapitulation through a whole stanza, or a half, or a quarter. The work is of very limited extent, but it is the product, according to the author's own averment, of twelve years' reading. He states also that it was compiled at the suggestion and with the aid of his spiritual preceptor, S'ri Dhṛiti Siṁha, an atithi or religious ascetic, known in the spoken dialects by the appellation Atit, and he mentions Janmejaya, a Paṇḍit, as having contributed to the compilation. The age of Purushottama, according to the order of Medinī, should be earlier than that of the Viśva, and he may probably have written in the 10th or 11th century." Preface, Sanskrit Dictionary, 1st Ed.

Beginning. भुजगपतिविमुक्तखण्ड(?)मिसौकवकी-

विलसितमनुकुर्वन् यस्य गङ्गाप्रवाहः ।

शिरसि सरसभास्त्रमालतीदामलक्ष्मी(?)

लघयति हिमगौरः सोऽश्वः (?) सान्धसिद्धौ ॥

End.

प्रथमान् नव पचाणि प्राप्तानि, ततः खण्डितं ॥

विषयः ।

नानार्थशब्दसमूहसङ्ग्रहः ।

No. 532. शब्दमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia, 60. Lines, 7 on a page. Extent, 1365 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

S'abdamālā. A Sanskrit glossary compiled from the *S'abdarāṇava* and other ancient works. By Rāmes'vara S'armā.

Beginning. जगदीशं हरिं नत्वा श्रीरामेश्वरमर्चना ।

शब्दार्थवाटिकोपेक्षा शब्दमाला वितन्यते ॥

End.

रामेश्वरेण रचितां परिपालयन्तु सन्तः परोऽत्रतिरता हि भवन्ति लोके ॥

विषयः ।

शब्दसमूहकथनं ।

No. 533. कूर्मचक्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kūrmachakra. On a mystic diagram shaped like a tortoise. It is of great importance in certain forms of S'akta worship. This is probably a fragment of one of the Tantras.

Beginning. कूर्माकारं लिखेत्तं सर्वावयवसंयुतं ।

End. दुष्टहान्यगते चन्द्रे शान्तिकं यत्नतश्चरेत् ॥

Colophon. इति कूर्मचक्रं ।

विषयः । कूर्मचक्रप्रमाणम्, उक्तचक्रस्यवर्णादिक्रमानुसारेण क्रियादिशुभाशुभं ।

No. 534. कोटचक्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent, 119 s'lokas. Character, Bengali. Date—? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Koṭachakra. Ground plans of eight kinds of forts and their descriptions. This too is apparently a fragment of one of the Tantras.

Beginning. अथातः सम्प्रवक्ष्यामि कोटचक्रमिहाष्टथा ।

End. तद्दिने प्रभवद् युक्तं दुर्गे सिद्ध्यति नान्यथा ॥

Colophon. इति कोटचक्रं ।

विषयः । पञ्चवारविशेषेण युद्धादिक्रमकथनं ।

No. 535. शकुनार्णवः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 95. Lines, 8 on a page. Extent 3040 lokas. Character, Bengali. Date, Saka 1773. Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Śakunārṇava. A manual of divination. By Vasantarāja. The divinations are made by the peculiarities in the flow of breath, (austromancy); by the sight of particular objects when starting on an expedition, such as curds, durva grass, rice, a handsome man, a fair woman with a flower, which are auspicious; by the voice of jackals and other animals, &c., &c. Means of divining answers to recondite questions are also described.

Beginning. विरिञ्चिनारायणशङ्करेभ्यः शचीपतिस्त्वन्दविनायकेभ्यः ।

लक्ष्मीभवानीपतिदेवताभ्यः नमो नवभ्योऽपि सदा पदेभ्यः ॥

End. समस्तसत्यकोटुके कृतं प्रभाववर्णनं ॥

Colophon. इति वसन्तराजकृते शकुनार्णवे शकुनशास्त्रं समाप्तम् ।

विषयः । शुभाशुभशंसि निमित्तं याचादिसमये त्रयविशेषदर्शनं । दधिदुर्वाक्षतादिश्वेत-
पुष्पयुक्तगौराङ्गीलीदर्शने शुभं, शृङ्गालादिरवेण शुभाशुभप्रश्नादिकथनञ्च ।
एवं पक्षिरादितः शुभाशुभं कथितं ।

No. 536. शान्तिकतत्त्वामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 61. Lines, 8-9 on a page. Extent, 1475 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ántika-tattvámṛita. Ceremonials to be observed to overcome evils consequent on adverse conjunctions of planets. By Náráyana Chakravartí.

Beginning. सत्त्वा गोपीकान्तं सत्त्वा विविधसुनिवाक्यानि ।

श्रीनारायणशर्मा शान्तिकतत्त्वामृतं तनुते ॥

End. धेनुसुवर्णञ्च दक्षिणां दद्यात् ॥

Colophon. इति नारायणचक्रवर्तिरुक्तं शान्तिकतत्त्वामृतं समाप्तं ।

विषयः । षड्वैगुण्यादिदोषशान्तिः ॥

No. 537. पुराणार्थप्रकाशकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 16. Lines, 10 on a page. Extent, ? s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Prose. Generally correct:

Purāṇārtha-prakāśaka. An epitome of Purānic knowledge, containing brief summaries of the six schools of Philosophy, of Solar, Lunar, and other calendars, of the planetary system, Ancient History, &c., &c. By Rádákánta Tarkavágís'a.

Beginning. यो ब्रह्मविष्णुशिवरूपधराः करोति दृढिस्थितिप्रलयमस्य चराचरस्य ।

End. राजराजेश्वरशूलहेष्टोमस्य निदेशतः ॥

Colophon. इति श्रीराधाकान्तकर्तृवागोशरुक्तपुराणार्थप्रकाशकः समाप्तः ।

विषयः । सङ्क्षेपतः षड्दर्शनमार्तं, सौरादिसांख्यमं, मेधादिराशिकथनं, पुरातनराज-
वंशादिकथनञ्च ॥

No. 538. नाददीपकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 9 on a page. Extent, 599 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Nádadípaka. A treatise on Hindu music,—origin of sounds, musical and non-musical; musical modes, harmony, &c. By — (?) Bhaṭṭáchárya.

Beginning. विचरति परिश्रित्वैदसासारदाय (?) ॥ पादत्रयस्यासम्पूर्णत्वात् शेषपादे^१ लिखितः ।

End. वाराधरा धर्षरा ॥

Colophon. इति श्रीमहाचार्यविरचितनाददीपकं सम्पूर्णं ।

विषयः । शब्दनादस्वरानुत्यक्तिकथनं, रागरागिण्यादिनिरूपणम् ।

No. 539. चतुरङ्गक्रीडनं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 10 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Chaturanga Kṛīḍana. A treatise on the Chess as formerly played by the Hindus. Anonymous.

Beginning. चतुरङ्गक्रीडायां व्यासयुधिष्ठिरसंवादः प्रचरति । यथा, युधिष्ठिर उवाच ।

चतुरङ्गक्रीडायां या क्रीडा तां मे ब्रूहि तपोधन ।

End. प्राप्ते गजद्वये राजन् क्षम्यो वामतो गजः ।

प्रकर्षणैव मे नाय चतुरङ्गी यतो भवेत् ॥

विषयः । चतुरङ्गक्रीडाकथनम् ।

No. 540. सारसंहिता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 8 on a page. Extent, 213 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sárasaṅhitá. Hindu instrumental music, in four chapters. By Nárada.

Beginning. चिदानन्दसोक्तासनिदानं श्रामस्तुम् ।

End. शिष्यलोके महीयते ॥

Colophon. इति नारदकृतायां सारसंहितायां चतुर्थोऽध्यायः ।

विषयः । सतीतकारण-तात्पल्यदिनिरूपणम् ॥

No. 541. वृन्दावनयमकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 5 on a page. Extent, 18 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Correct.

Vrindavana-yamaka. A poem on the early life of Kṛishṇa during his sojourn in Vrindavana. Every verse of the poem has the same word twice in different senses, and is otherwise full of alliterations. By Málánka. The MS. is incomplete.

Beginning. वरदाय नमो वरये प्रतति जनोऽयं वरत्रपि न मोक्षरये ।

वज्रशङ्खद्वयं वता मनसि येन दैत्यशङ्खद्वयता ॥

End. प्रथमश्लोकादिद्विपद्याश्लोकाः प्राप्ताः । ततः खण्डितं ।

विषयः । पादान्तरयमकादिना वृन्दावनवर्णनं, कृष्णं प्रति बलरामवाक्यं, प्रत्यकारपरिचयकथनञ्च ॥

No. 542. कर्मलोचनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 9 on a page. Extent, 225 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Correct.

Karmalochana. A work of some repute on modern religious observances, the mode of performing them, and the fruits thereof. The MS. is a mere fragment.

Beginning. इतानामुपवासानां श्राद्धादीनाञ्च संक्षेपे ।

न करोति क्षौरकर्मं सोऽशुचिः सर्वकर्मसु ॥

End. दत्ता नरकमाप्नुयात् ॥ प्रथमपत्रात् दशपत्रं प्राप्तं । ततः खण्डितं ।

विषयः । नानाविधपराणप्रभृतिवचनानुसारेण प्रत्यक्षदानस्नानपूजादीनां कर्मणां कर्तव्यार्कर्तव्यं, तत्तत्कर्मकृतपापपुण्यकथनञ्च ॥

No. 543. गीतासारं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 175 s'lokas. Character, Bengali. Date 1736. Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Gītásāra. An abstract of the Bhagavadgītá, by an unknown author. It is devoted to an exposition of the Yoga form of meditation with the aid of the mystic *Om*, and the identification of the different regions (lokas) of the universe with different parts of the human body.

Beginning. अर्जुन उवाच । ॐकारस्य च माहात्म्यं रूपं स्थानं परं तथा ।

सत्यं यत् प्रोक्तमिच्छामि ब्रह्म मे पुरुषोत्तम ॥

End. गीता सुगीता कर्तव्या किमन्यैः शास्त्रविस्तरैः ।

या स्वयं पद्मनाभस्य मुखपद्माद् विनिर्गता ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णार्जुनसंवादे गीतासारं समाप्तम् ।

विषयः । श्रीमतिप्रणवमाहात्म्यवर्णनं, तस्याकारकथनं, समाधिलक्षणं, गीतामाहात्म्या-
दिवर्णनं, देवस्थानादिसप्तपातालभूरादिलोककथनञ्च ॥

No. 544. रूपचिन्तामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 3 on a page. Extent, 60 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Rūpachintāmaṇi. Praises of Rádhá and Krishna, enumerating the different peculiar marks on their persons, especially noticing those on the palms of their hands and the soles of their feet. Anonymous.

Beginning. चन्द्रार्धं कलसं विकीर्णधनुषी खं गोप्यदं प्रोष्ठिकां

शङ्खं सख्यपदेऽथ दक्षिणपदे कोणायकं स्वस्तिकं ।

चक्रं हनयवाङ्मुक्षं ध्वजपवी जम्बूद्वारेखाम्बुजं

विभाणं हरिमूर्धनिंशतिसहस्रार्चिताङ्घ्रिभजे ॥

End. श्रीराधिकासाम्भवरूपचिन्तामणौ मनो द्विस्त्रिरशौ चतुर्व्या ।

आवर्तयेद् यो धृतिमान् पठन् च प्राप्नोति तद्दर्शनमाशु साक्षात् ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णनिरूपितरूपचिन्तामणिः समाप्तः ।

विषयः । श्रीकृष्णस्य श्रीराधायाश्च पादादिसर्वाङ्गवर्णनरूपं स्तवः ॥

No. 545. गौरगणोद्देशदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 225 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Gaura-gaṇoddes'a-dīpikā. Notices of the principal followers of Chaitanya, the Vaishnaviti reformer. By Kavikarnapúra, author of the *Chaitanya-chandrodaya Nāṭaka*, *Alaṅkára kaustubha* and other works of repute on the Vaishnava doctrine.

Beginning. यः श्रीवृन्दावभुतिं पुरा सच्चिदानन्दसन्द्रो
गौराङ्गीभिः सहस्ररचितिः श्लासधामा ननर्त ।
श्लासं शब्दं दृढभरपरीरम्भसन्नेदतः किं
गौराङ्गः सन् अयति स नवदीपमालम्बमानः ॥

End. श्रीगौराङ्गणोद्देशदीपिका रचिता सया ।
दीप्यतां परमानन्दसन्देशभक्तवैष्णवि ॥

Colophon. इति कविकर्णपूरविरचिता श्रीगौराङ्गणोद्देशदीपिका समाप्ता ।

विषयः । गौराङ्गदेव-जन्मविवरणं, तदीयभक्तगणजन्मविवरणञ्च । अर्थात् अमृत्युमश्या
ये ये साक्षात्मानः प्रसिद्धास्ते एव श्रीकृष्णभिधेन गौराङ्गेन सह कलाववतीर्णा
इति कथितं ॥

No. 549. तुलसीचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 64. Lines, 10 on a page. Extent, 1647 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Correct.

Tulasichandrikā. A treatise on the sanctity and religious uses of the Tulasi plant, (*Ocimum sanctum*,) the Bel and the Amla. By Rájanárāyaṇa Mukhopádhya. .

Contents: origin of the Tulasí plant,—proofs of its sanctity—advantage of planting it—praise of the Tulasí bush—merit of clearing the ground about it—mode of plucking its leaves—time when they should not be plucked—proofs of the leaves being fit to be offered to all the gods with the exception of Ganes'a—proofs of the propriety of putting on rosaries made of Tulasí wood. Origin of the Vilva (Bel) plant, *egle marmelos*. Time when its leaves should not be plucked—mantra to be repeated when plucking the leaves. Origin of the Amalaka tree, *Terminalia emblika*, its merits. Injury to Brahmans forbidden. The use of flesh meat at S'ráddhas in the present age forbidden. Considerations regarding lawful sacrifice. Praise of Vaishnavas.

Beginning. वन्दे विघ्नेश्वरं तारं विघ्नबूद्धरं परं ।

चतुर्वर्गैकदातारं भास्वरं विततोदरं ॥

End.

सङ्क्षेपतो मया प्रोक्ता तुलसीचन्द्रिका शुभा ।

दोषादिकं विविधं जैः क्षन्तं सदनप्रज्ञात् ॥

Colophon. इति श्रीराजनाथमुखोपाध्यायकृता तुलसीचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । तुलस्युत्पत्तिः, तुलसीपूजाप्रमाणं, तुलसीरोपणमाहात्म्यं, तुलसीकाननमाहात्म्यं, तुलसीमार्जनादिमाहात्म्यं, तुलसीचयनप्रमाणं, तुलसीचयननिषेधकालः, सर्वदेवपूजायां तुलसीदानप्रमाणं । गणेशपूजायां तुलसीदाननिषेधः, तुलसीकाष्ठमालाधारणप्रमाणं । विष्णुहस्तोत्पत्तिः, विष्णुपत्रचयनकालनिषेधः, तच्चयनमन्त्रश्च । श्यामलस्युत्पत्तिः, तन्माहात्म्यञ्च । ब्राह्मणानां हिंसानिषेधः । कलौ श्राद्धादिषु मांसदाननिषेधः । वैधर्हिषाविचारः । वैष्णवमाहात्म्यादिकथनं ॥

No. 547. व्याकरणसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 30. Lines, 8 on a page. Extent, 705 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vyākaraṇa-saṅgraha. A paraphrase of the Sanskrit Grammar called *Mugdhabodha*. By Gaṅgádhara S'armá. The MS. is incomplete, and ends with the Kárika.

Beginning. दुर्बोधसुम्भबोधस्य सुखबोधाय सङ्ग्रहः ।

ततोऽपि सम्प्रणम्येशं दीनो गङ्गाधरो द्विजः ॥

- End. अथ स्थितो धावति पथं नमो धावति ॥
 Colophon. इति गङ्गाधरकृततयाकरणसङ्ग्रहे कारकः पादः । अतः परं शेषं खण्डितं ।
 विषयः । मुग्धबोधव्याकरणस्य सारसङ्ग्रहः ।

No. 548. वर्णसङ्करजातिमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 10 on a page.
 Extent, 386 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Dova Bahádur. Appearance, old. Verse.
 Correct.

Varnasankarajátimálá. An account of the various mixed castes of the Hindus. By Bhárgavaráma.

Beginning. ब्राह्मणाः क्षत्रियाः वैश्याः शूद्रा वर्णायतुर्विधाः ।

वर्णानां सङ्करोत्पत्तिं निश्चयय मद्वाक्यम् ॥

End. इमां क्रियां भार्गवरामकृता योऽप्यन्यथा मूढजनः करोति ।

तस्योत्तमाङ्गे खलु बलकल्पः पतेत् सदा देवद्वयोः कुटारः ॥

Colophon. इति भार्गवरामकृता वर्णसङ्करजातिमाला समाप्ता ।

विषयः । वर्णानां सङ्करोत्पत्तिकथनम् ॥

No. 549. आचाराकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 61. Lines, 8 on a page.
 Extent, 1403 slokas. Character, Bongali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse.
 Generally correct.

Āchārarka.—The daily religious duties of a strict Hindu, commencing with rising from bed and ending with the evening prayers. By Divákara, son of Bharadvāja Mahádeva.

Beginning. The first five folia wanting.

End. उक्तं नाच मया स्वयं स्वरचितं यद् याज्ञवल्क्यादिभिः

प्राक्तं धर्माविनिर्णये तदखिलं स्पष्टं परब्रह्मणे ।

सन्दिग्धं गुणदत्तमत्र कथया शार्ङ्गविश्वीकृतं

तेन श्रीरविमण्डलान्तरगतो नारायणः प्रीयतां ॥

Colophon. इति श्रीमद्भरद्वाजमहादेवभरद्वाजात्मजदिवाकरकृते आचारार्कं अष्टमभाग-
कृत्यं समाप्तं ।

विषयः । प्रातरविधिः मनुष्याणां यादृशः आचारः कर्तव्यः स सङ्गृहीतः । मलमूत्र-
त्यागविधिः, प्रातः कृत्यं, दन्तधावनविधिः, स्नानविधिः, पूजनविधिः ।
भोजनविधिः । सन्ध्यादिविधिः ।

No. 550. धर्मघटव्रतकथा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahadur. Appearance, old. Prose. Correct.

Dharmaghāṭa-vratākathā. Directions for performing a ceremony called *Dharmaghāṭa* or the sacred pitcher. It consists in consecrating and giving away a pitcher full of water daily to a Bráhmaṇa in the month of *Vaisákha* (April—May), and offering adorations to Vishnu. This is an extract from the *Vishnudharmottara Purána*, a work not included among either the *Mahá*, or the *Upa*, Puráṇas.

Beginning. स्तुतिवाचनपूर्वकं स्तुत्यः सोम इति पठित्वा सङ्कल्पं कुर्यात् ।

End. आयुरारोग्यकीर्तिश्च देयश्च लभते सदा ।

अन्ते याति परं स्थानं यत्र देवो निरञ्जनः ॥

Colophon. इति विष्णुधर्मोत्तरपुराणे सोमशसालावतीसंवादे धर्मघटव्रतकथा समाप्ता ।

विषयः । महाविषुवसङ्क्रान्त्यामारभ्य वैशाखे मासि प्रत्यहं जलपूर्णघटं दद्यात्, विष्णु-
पूजनादिकं कार्यं, व्रतकथाश्रवणञ्च कार्यं ।

No. 551. प्राकृतव्याकरणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 26. Lines, 9 on a page. Extent, 731 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Correct.

Prākṛita Vyākaraṇa.—A Grammar of the Prākṛitā language. It is different from the works of this class which have already come under notice, such as those of Vararuchi, Kramadīśvara and Mārkaṇḍeya. The MS. being incomplete, breaking off at the 26th leaf, the author's name cannot be ascertained.

Beginning. प्राक् सर्गादेक एकस्मिन् वज्रधा षोडशभासते ।

तं वन्दे नित्यमानन्दं नन्दनन्दनमीश्वरं ॥

End. प्रथमपत्रात् २६ पत्रपर्यन्तं प्राप्तम्, ततः खण्डितं ।

विषयः । प्राकृतव्याकरणं, अद्यात् संस्कृतशब्दस्य विकारिभावः साधितः ।

No. 552. विश्वकर्मप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 74. Lines, 8 on a page. Extent, 1480 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Dvā Bahādur. Appearance, modern. Prose. Generally correct.

Viśvakarmapraśāś'a.—Rules and directions for building houses, excavating tanks, &c., and the most appropriate stellar conjunctions when such works should be undertaken. The work is attributed to Viśvakarmā, but it is evidently a modern compilation.

Contents : I. Introduction, selection of different kinds of land for building houses for Brāhmanas, Kshatriyas, &c. II. Months appropriate for commencing building, the area whereof is to be regulated by the cubit of the owner, or of his wife, or of his son. III. Astral influence on buildings. IV. Bedsteads, shoes, houses, roads, Maṇḍapa and other objects. V. Offerings to certain gods. VI. Various kinds of houses, and making of bricks and other building materials. VII. Size of doors to be regulated by the planet which presided on the natal hour of the owner. VIII. Directions for making houses, tanks, wells, &c. lucky. IX. Ditto for cutting down trees. X. Ditto for entering a new house. XI. Rules for building fortifications. XII. Removal of bones, &c., from the ground before building thereon. XIII. Characteristics of houses of different kinds and their appurtenances.

Beginning. जयति वरदमूर्तिर्मङ्गलं मङ्गलानां

जयति सकलवन्द्या भारती ब्रह्मरूपा ।

जयति भवनमाता चिन्मयी मोक्षरूपा
 दिशतु मम मन्त्रेण वाङ्मयः शब्दरूपं ॥
 End. अथ स विमलवियो विश्वकर्मा सदात्मा
 सकलगुणगरिष्ठः सर्वशास्त्रार्थवेत्ता ।
 सकलसुरगणानां ह्यवधारः कृतात्मा
 भवननिवसतां सङ्काशमेतत् चकार ॥

Colophon. इति ब्रह्मोक्तविश्वकर्माप्रकाशे वासुधास्त्रे त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । १, वासुपुत्रोत्पत्तिः, तस्य गृहचारभग्नप्रवेशादिशुभकर्माणि पूजनकथनं, श्वेत-
 रत्नपीतकृष्णादिभेदात् ब्राह्मणादिवर्णवत् भूमिप्रशंसा, भूमिपरोक्षकथनञ्च ।
 २, खड्गविधिः चैत्रादिमासभेदेन गृहचारभेदे शुभाशुभकथनं, स्वस्य अथवा
 पत्न्या वा ज्येष्ठपुत्रस्य हस्तप्रमाणेन गृहनिर्माणादिकथनं । ३, गृहनिर्माणा-
 कालनक्षत्रादिकथनं । ४, शय्यापानद्वारद्वार्यामण्डपादिनिर्माणलक्षणं । ५,
 वासुदेवहस्तलक्षणगणेशादिपूजनबलिदानशिलान्यासादिकथनं । ६, विविधप्रा-
 सादविधानेष्टकादिलक्षणदिकथनं । ७, राश्यादिभेदेन विविधगृहद्वारनि-
 र्माणकथनं । ८, कूपजलाशयादिनिर्माणविधिः । ९, वृक्षच्छेदनादिविधानं ।
 १०, गृहप्रवेशादिविधानं । ११, दुर्गनिर्माणलक्षणं । १२, श्लोकारकथनं ।
 १३, गृहवेषनिर्णयः ।

No. 553. आदिपुराणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 91. Lines, 8 on a page.
 Extent, 2604 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse.
 Generally correct.

Ādi Purāna.—One of the *Upa* or minor *Purānas*. The greater
 portion of this work was translated into English by the late Dr. H. H.
 Wilson's assistants, and manuscript copies of their version exist in the
 India House, and the Bengal Asiatic Society's libraries. The following
 account of the work by Dr. Wilson is taken from the Asiatic Society's
 MS. "It is a work of little interest or importance, although it claims to
 take precedence of all the works of this class, whence its appellation
Ādi or First. It is supposed to be related by Nārada to the *Rishis* at
Naimishāranya, and is dedicated to the promulgation of faith in Vishnu.
 The other gods, Nārada observes, punish their contemners, and
 neglect their worshipers, but Krishna is kind to both friends and foes,

and those who constantly meditate upon him, no matter with what intent, are absorbed into his essence.

“The doctrine and the references to the personage and incidents connected with the life of the juvenile Krishna, clearly point out the school to which this *Purāna* belongs, and afford evidence of its modern origin. It is not impossible that an older work may have existed under the same title, but the *Ādi Purāna* now met with, cannot boast more than two or three centuries of antiquity, if it bear even so remote a date.

“The *Ādi Purāna* comprehends but 25 Sections, and about—(?) stanzas, and the subject is restricted to the sports of the infant Krishna. After some general observations on the merit of *Bhakti* or faith, and the superior virtue of *Bhaktas* or those devoted to Hari, some legendary accounts of the celestial Krishna and Rādhā, similar to those in the *Brahma-vaivartta Purāna*, are given, which are followed by the birth of Krishna, and his education in the house of Nanda. Some of his infant feats, such as the destruction of Pūtana and Triṇāvartta and his childish sports with the *Gopis* or cowherdesses of Vrīṇḍavana, are then narrated, and the work closes with the legend of the two sons of Kuvera, who, having been transformed to trees, were restored to their original shape by Krishna’s contact. The youthful deity, who had been tied to these trees by his foster-mother, Yasodā, preparatory to his getting a whipping, casting them both down to earth, and thus liberating their heavenly tenants. The *Purāna* closes before Krishna’s quitting the groves of Vrīṇḍavana for Mathurā, and his more momentous achievements at that city.”

Professor Wilson’s guess about the date is not reliable, as the work was quoted as an authority by Vaishṇava writers three and a half centuries ago, and it was then of sufficient age to pass for an authority.

Beginning. जयति यशोदासुतः ये हि समस्तान्यः साक्षी ।

भवभयनिचयनिष्ठो गणगणानां वाहकश्चेति (?) ॥

End. इदं मया ते कथितं महाद्भुतं बाल्ये रक्ष्ये चरितं मया यत् ।

शृणोति यत् श्रावयते च भक्तिरनुग्रहे मे भवताति सत्यं ॥

Colophon. इति आदिपुराणे नारदकृष्णसंवादे पञ्चविंशोऽध्यायः । समाप्तमादिपुराणं ।

विषयः । १, स्त्रीनिन्दाकथनं, संसारिणीं गर्भवासादिजन्मपर्यन्तविवरणं, श्रीहरिप्रशं-
सनम् । २, हरिभक्तानां लक्षणं, तेषां क्रियादिकथनम् । ३, नारदवृत्तान्तः,
मथुरालक्षणं, वृन्दावनवर्णनं, तस्य साक्षात्प्रकथनं, वृन्दावनावर्भावः । ४,

विषयः । तच्च हरिक्रीडाकारणादिकथनं । ५, गोपिकानां नामविशेषः । ६, कृष्ण-
 पारिषदोक्तिः । ७, राधाजन्मादिदृष्टान्तः, श्रीकृष्णमित्राणां नामकथनञ्च । ८,
 श्रीकृष्णरूपादिवर्णनं । ९, दृन्दावनस्य तदासिनामपि नित्यत्वप्रतिपादनं । १०,
 ११, राधाकृष्णकेलिकथनं । १२, राधिकायाः पुरुषरूपधारणं, कृष्णविवरणञ्च ।
 १३, कृष्णजन्मविषयककृष्णनारदसंवादः, मन्दनारदसंवादश्च । १४, कृष्ण-
 जन्मोत्सवः, रामायणसङ्क्षिप्तविवरणञ्च । १५, १६, पूतनादृष्टान्तकथनं । १७,
 कृष्णनन्दसंवादः, द्रकोदरीविवरणञ्च । १८, शिवस्य गोकुले आगमनं गोकुल-
 स्त्रीलाप्रशंसा पूतनावधश्च । १९, २०, दृष्टान्तकथनः । २१, गर्गनन्दसंवादः,
 यशोदानिकटे गोपीनामाभियोगश्च । २२, कृष्णबाल्यलीलाकथनं, गोपिकानां
 गृहे कृष्णकृतोपद्रवोक्तिः, यशोदासमीपे गोपिकाभियोगः, यशोदाकृतकृष्ण-
 ताडनादि । २३, निकुञ्जवनविहारः । २४, यशोदाविवरणं, कुवेरकृतकृष्ण-
 प्रशंसा च । २५, कुवेरपूजयुक्तिः, अन्यप्रशंसा च ।

No. 554. ताजिकभूषणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 7 on a page.
 Extent, 700 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
 Incorrect.

Tājikabhushana.—An astrological dissertation, founded on the
Tājika, on the effects of particular astral conjunctions at the natal hour.
 By Dhundirāja.

Beginning. श्राके जन्मशक्रोनिते भवति यच्छेषं गतान्द्रजोऽ-

धोषः सङ्गुणितः शरैश्च यमलैरङ्कुरैर्गोर्भाजितः ।

लब्धं तज्जगन्नोत्थवारघटिकादेनाहितं सप्तभिः

पूर्वाङ्को विहृतोऽत्र शेषकमितो वर्षप्रवेशध्रुवः ॥

End. सूर्ये च वीर्ये संहिते कलङ्गं चारं तथेनौ क्षितिजे च तित्तं ॥

Colophon. इति श्रीदैवज्ञदुष्टिराजकृतं ताजिकभूषणं समाप्तं ।

विषयः । यथादिजन्यशुभाशुभं, अशुभशान्तिकथनादिकञ्च ।

No. 555. रामगीताटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 15 on a page.
 Extent, 159 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,

Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Rámagítá Tíká.—A commentary on the *Rámagítá*. By Mahádhara. The *Rámagítá* constitutes the fifth canto of the *Adhyátma Rámáyana*, which itself is an episode of the *Brahmánda Purāṇa*. The *Adhyátma Rámáyana* has lately been printed in Calcutta with a commentary by Rámavarma.

Beginning. गणेशं कमलाकान्तं प्रणिपत्य गुरोः पदं ।

करिष्ये रामगीताया व्याख्यानं बालबुद्धये ॥

End. मय्येव प्रलीयते मुक्तो भवति ।

Colophon. इति श्रीमद्दीधरविरचिता रामगीताटीका समाप्ता ।

विषयः । रामगीतायाः तात्पर्यव्याख्यानं टीकेति युतं ।

No. 556. राजधर्मकौस्तुभोप्यवधारदीधितिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 68. Lines, 7 on a page. Extent, 973 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Vyavahāra-dīdhiti.—A treatise on jurisprudence. By Ananta Deva, son of Vāsudeva. This is a part of the *Rājadharm-Kaustubha*, but is not included in the MS. noticed under No. 346. The work is said to have been compiled under the auspices of Mahārājādhirāja Rájá Bahádur Chandra ; but who this potentate was, cannot be ascertained.

Beginning. अथ राजधर्म उच्यते, तत्र राज्याभिषेकदीधित्युक्तलक्षणलक्षिते राजा प्रासाद-
प्रतिष्ठादीधित्युक्तप्रकारेण दुर्गगृहं भद्रासनञ्च निष्ठाया सभां समन्विपुरोहित-
पण्डितैः सह प्रजापालनप्रवृत्तस्य व्यवहारमन्त्रेण न सम्यग्भवतीति व्यवहारा
निरूप्यन्ते इति ।

End. पूर्वस्थासिनः शब्दविच्छेदाभावात् ।

Colophon. इति श्रीभूमण्डलायतमानश्रीवासुदेवसुतानन्ददेवकृते राजधर्मकौस्तुभे व्यवहार-
दीधितिः समाप्ता ।

विषयः । राजव्यवहारनिरूपणं, प्रजाप्रतिपालनादिनियमः, सभास्थाननियमादिकञ्च ।
पापिनां परीक्षार्थं विषादिदानविधिः, विषविधिः, तण्डुलविधिः, तल्लाष-
विधिः, फालविधिः, इत्यादि ।

No. 557. अमरुशतकटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 8 on a page. Extent, 1254 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Amaruas'taka Tíká.—A commentary on the *Amaruas'taka*, a collection of miscellaneous verses by Amaru, a celebrated poet. By Kaládharma Sena.

Beginning. विद्या वितरति मुक्तिं भक्तिमवित्तया ।

चरमाच्च चरमवशात् या शक्तिः सा यः शिवं दिशतु ॥

End. परकीर्त्तिपरिष्कारधिया यन्निखितं मया ।

तत् सन्तः श्लोधाधिष्यन्ति तच्च विगतमत्सराः ॥

Colophon. इति ज्ञानानन्दननकालिदासकवौन्दमान्यकलाधरसेनकृता अमरुशतकटीका समाप्ता ।

विषयः । प्रत्येककवितानां शृङ्गारशान्तिरसाभ्यां प्रसिद्धाअमरुशतककाव्यस्य तात्पर्यप्रकाशिका टीका ॥

No. 558. जगद्धात्रीपूजाविधिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 40 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Prose and Verse. Correct, but incomplete.

Jagaddhātrī-pūjā-vidhi.—A manual for the performance of the annual ceremony of *Jagaddhātrīpūjā*, which is celebrated on the 8th of the waxing moon in Kártika, (October—November).

Beginning. निगमकल्पसार-सारस्वतग्रन्थे दुर्गाकल्पे । ओशिव उवाच ।

प्रसीद जगतां मातर्जगन्निस्तारकारिणि ।

अथ एव मद्देशानि तवाच्च शरणागतः ॥

End. कार्तिकस्य युगाद्यायान्दिकामोऽर्चयेदुमां । प्रथमात् तृतीयपञ्चपर्यन्तं प्राप्ते,
ततः खण्डितं ।

विषयः । जगद्धात्रीपूजनविधानं, तत्पूजनफलकथनञ्च ॥

No. 559. राजावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 77. Lines, 8 on a page. Extent, 2849 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Partly verse and partly prose. Generally correct.

Rájávali.—Chronicles of the sovereigns of Hindustan from Vichitravírya the head of the Páñdu races at the beginning of the Kali Yuga, to Warren Hastings. By Vijayagovinda Síñha, a Mahárájá of Nasiráváda in Kusira, on the banks of the Kausikí river, the modern Kusí in Behar. Some of the dynasties noticed in this work have already been summarised by Wilford and Prinsep.

Beginning. यस्येच्छा जगदादिकारणतया वाक्ययुतेजोमयी
भेदाभेदविवेककारणधिया तावन्मनोमूखदत् (?) ।

ज्ञानोष्णोसितहृत्परोजमनिर्ध ध्येयं त्रभेदाग्रये
नित्यानन्दसमन्धाम तदर्चं वन्द्यं सहः प्रीत्यतं ॥

End. श्रीमद्विजयगोविन्दसिंहः सिंहपराक्रमः ॥
तेनेयं रचिता चितोचितपदा राजावली विश्रुता
दिक्कीस्थाननिवासिभूपचरितैस्त्रिवैविचिवा परा ।
सङ्क्षिप्ताक्षरकोमलासलपदप्रख्यातकीर्तिम्रजै-
राचन्द्रार्कमिथं विराजतुतरां भूमीपतीनां मुदे ॥

Colophon. इति कौशिकोतीरविलसन्नशिखादेशपालकमहाराजश्रीविजयगोविन्दसिंहवि-
रचिता राजावली षोडशपरिच्छेदमिता समाप्ता ।

विषयः । धृतराष्ट्रावधिपूर्वतनविक्रमादित्य-शकादित्य-वज्जालसेनप्रभृतिहिन्दुराजवंशानां
विवरणं, दिक्कीस्थलेच्छराजानां विवरणञ्च ॥

No. 560. वर्णाभिधानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 178 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Varnābhidhāna.—The various meanings of the syllable Om and of the different letters of the Sanskrit alphabet. By Śrīnandana Bhaṭṭāchārya.

Beginning. ॐकारं वर्णं तारं वामस्य हंसकारणं ।

मन्त्रायः प्रणवः सत्यं विन्दुशक्तिस्त्रिदैवतं ॥

End. ज्ञायापुत्रस्य सङ्घातो मलयः श्रीललाटकः ॥

Colophon. इति श्रीनन्दनभट्टाचार्यविरचितं वर्णोभिधानं समाप्तं ।

विषयः । वर्णोभिधानं, अर्थात् ॐकारस्य विवरणं, अकारादि जकारान्तवर्णानां नाना-
र्थताप्रतिपादनञ्च ॥

No. 561. उणादिकोषः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 46. Lines, 8 on a page.
Extent, 1572 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

Unādikosha.—A vocabulary of words formed irregularly with the class of affixes called *Unādi*, with explanations. By Rāma S'armā. The following is Professor Wilson's account of the work: "The *Unādikosha* is an explanation of the irregular derivatives formed with the affixes *Un* and others, or *Unādi*, the construction and import reducible to no positive system, they have been formed into a class by themselves. The vocabulary I now speak of has the advantage of being elucidated by a comment written by the author, and I have therefore found it sometimes usefully consulted; but as the comment is constructed according to Vopadeva's system of grammar, I have preferred, in all cases where I had a choice, the five *Unādi* chapters of the *Siddhānta Kaumudī*." (*Essays &c.*, III, 237). The most approved comment on the *Unād Sūtras* is by Ujjvaladatta, of which Professor Aufrecht has published an edition in London.

Beginning. ब्रह्मादिदेवासुरराजवन्दिते पद्मालये साक्षिसरोजराजिते ।

कन्दर्पदर्पान्नकपादनीरजे सन्तु प्रणामा वरदोद्दम्रजे ॥

भगवान् पाणिनिर्यानि फणिकात्यायनादयः ।

उज्जुस्तानि रूपाणि तन्यन्ते रामशर्म्मा ॥

End. ह्रसादित्यन्काप्योऽत्र छतः श्रीरामशर्म्मा ।

नानाशास्त्रं समालम्ब्य बालानां वृद्धिद्वये ॥

विषयः । उणादिकोषीय-नानार्थशब्दाभिधायकः ।

No. 562. शब्दचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 46. Lines, 7 on a page. Extent, 1470 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrret.

S'abdachandriká. "A vocabulary of vegetable and mineral substances, with a tolerably copious list of animals, and a chapter on compounds, both in medicine and diet. It is accompanied by an interpretation in Bengali, and is a useful work. The author is Chakrapáñi Datta, and the compilation is comparatively modern." Wilson's Essays, III, 237.

Beginning. देवं प्रणम्य हेरम्बं वैद्यश्रीचक्रपाणिना ।

भैषज्यशब्दबोधाय क्रियते शब्दचन्द्रिका ॥

अमरादिप्रसिद्धानि धानि नामानि तानि च ।

नानातन्त्रप्रयोगेन कथ्यते वीक्षितानि च ॥

End.

अलाभादधिकाख्याया मयाक्तं नेह यत् क्वचित् ।

शब्दार्णवादि कोषेभ्यः तज्ज्ञातव्यं भिषग्वरैः ॥

Colophon. इति विफलादिवर्गः । श्रीचक्रपाणिदत्तविरचिता शब्दचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । वैद्यशास्त्रोक्तपारिभाषिकशब्दाभिधानं ॥

No. 563. वैष्णवामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 133. Lines, 8 on a page. Extent, 3059 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Correct.

Vaisnarámrita. A manual for Vaishnavas. By Bholánátha S'armá. The MS. is incomplete. The fragment found is devoted to the following subjects ; the necessity of appointing a spiritual guide (*guru*) ; the characteristics of a proper guru ; persons who should not be accepted as gurus ; derivation of the word guru ; characteristics of a neophyte ; the right to initiation in the mystic mantra ; origin of the word mantra ; origin of the word *dikshá* (initiation) ; the necessity of initiation ; meaning of the word *ashtika* : astrological considerations in connexion with initiation ; avoidance of hostile mantras : months, days of the week

and ages of the moon proper for initiation ; rosaries ; articles proper to be used as counters for reckoning the number of times a mantra is repeated ; the mode of worshipping Vishnu ; the quarters to be faced when worshipping ; purification of rosaries ; various seats for worship ; the rules for receiving the name of Hari as a mantra from the guru ; initiation in the mantra of Vishnu ; the six acts proper for Brahmans, *viz.*, study of the Vedas, teaching of the Vedas, offering of sacrifices, officiating at sacrifices celebrated by others, and giving and accepting gifts, should not be neglected by Vaishnavas.

Beginning. श्रीदामोदरपादपङ्कजयुगं नित्यं मुनीन्द्रैः स्तुतं

देवानामपि दुर्लभं किमपरं धर्मार्थमुक्तिप्रदं ।

संसारार्णवतारणाय तरणो यः कर्णधारः स्वयं

सानन्दं स्मरतो ममास्तु हृदये स्वाभीष्टसिद्धौ सदा ॥

End.

१ प्रथमपञ्चावधि ११४ सङ्गुक्तपत्रपर्यान्तं प्राप्तं, ततः खण्डितं ।

विषयः ।

गुरुकरणावश्यकत्वं, सङ्गुक्तलक्षणं, निषिद्धगुणलक्षणं, गुरुशब्दव्युत्पत्तिः, शिष्य-
लक्षणं, दीक्षायामधिकारिनिर्णयः, मन्त्रशब्दव्युत्पत्तिः, दीक्षाशब्दव्युत्पत्तिः, दी-
क्षाया अवश्यकर्तव्यत्वं, आगमशब्दार्थः, नक्षत्रराशिचक्रादिविचारः, वैरिसन्त-
पित्यागप्रकारः, दीक्षायां साधनविचारप्रवृत्तिकथनं, जपमालानिर्णयादिकं,
जपसङ्ख्यायां विहिताविहितद्रव्यादिकथनं, विष्णुपूजाविधिः, तत्र दिङ्निर्णयः,
मालासंस्कारविधिः, आसनभेदः, हरिनामप्रवृत्तिविधिः, विष्णुमन्त्रोपदेशः,
वैष्णवानां षट्कर्मविधिः ॥

No. 564. ज्ञानसङ्कली ।

Substance, country yellow paper. Folia 9. Lines, 7 on a page. Ex-
tent, 208 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Cal-
cutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
Incorrect.

Jñānasāṅkuli. The MS. is very defective ; wanting the first six
leaves out of a total of nine. The colophon makes it to be a distinct
work by itself, but it seems to be an extract from some Tantra. The
portion examined is devoted to the description of a Tantric modification
of the Yoga meditation with the aid of the mystic Om.

Beginning. प्राक् चत्वारि पत्राणि न सन्ति ।

End. शेषं १ पत्रमात्रं प्राप्तम् ।

वेदान्तसारसर्वस्व मुमाये शिवभाषितं ।

सिद्धान्ति सर्वयोगिनां नात्र कार्या विचारणा ॥

Colophon. इति उमामहेश्वरसंवादे ज्ञानसङ्कली समाप्ता ।

विषयः । प्रणवप्रसंगं, स्थूलदेहादिलक्षणम् ॥

No. 565. अर्कप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia 35. Lines, 9 on a page. Extent, 945 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Arkaprakāśa. A treatise on the practice of medicine; and on the preparation of various compound medicines; attributed to the giant Rāvana, king of Laṅkā, who recounted it for the edification of his wife, Mandodarī, soon after her confinement.

Beginning. ओषधीपतिनेत्राय पद्मिनीपतिमूर्तये ।

कालकालाय नीलाय पार्वतीपतये नमः ॥

गर्भभारपरिक्लान्ता कन्या मन्दोदरी शुभा ।

रावणं परिपश्य पूजान्ते तुष्टमानसं ॥

End. एवमुक्त्वा तु भैषज्यरहस्यं स दशाननः ।

सायंसन्ध्याविधिं कर्तुमुत्थितो मन्दिरं ययौ ॥

Colophon. इति श्रीलङ्केश्वररावणकृतोऽर्कप्रकाशे धातुशुद्धिशतकं पूर्णं ।

विषयः । मन्दोदरीपुष्टरावणकर्तृकं नानाविधोषधिकथनं, नानाविधचिकित्साकथनम् ।

No. 566. राजनिर्घण्टः ।

Substance, country yellow paper. Folia 132. Lines, 10 on a page. Extent, 4702 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance old. Verse. Generally correct.

Rājanirghaṇṭa—"is the work of Narahari Paṇḍita, who states himself to be descended from a family of Kashmirian Brāhmaṇs; from the frequent occurrence of Dakṣiṇī terms in explanation of his Sanskrit text, it is inferred, however, that he was an inhabitant of the south of India. Besides the medical works which he refers to, he comprises amongst his authorities Amara, Haṭhāyudha and the Viś'vaprakāś'a, and by his stopping at the latter, it appears probable that he wrote during the interval between the appearance of that work and the Medinī, or some time in the twelfth or thirteenth century. The compilation is almost wholly limited to the Materia Medica of Hindu physicians, or the synonyms and properties of various vegetable and mineral products considered to possess medicinal virtue." Wilson's Essays, III, 236.

Beginning. श्रीकण्ठावल्लभेखलापरिणमतकुम्भीन्द्रबुद्ध्या रद-

प्रान्तसन्धितसम्भृताब्दगणितैः शान्तिरपां सीतकरैः ।

निर्वाणे सदसञ्ज्वरे प्रसूदितस्तेनातपचञ्चिथ

विधाणेन निरत्ययं दिशतु वः श्रीचिन्मराजो मुदं ॥

End. तस्येङ्गाथेकविंशः (?) अथति खलु छतौ नामनिर्माणचूडा

रत्नापोडु प्रशान्ते नरहरिकृतिनः कोऽपि सत्त्वादिषर्गः ।

Colophon. इति नरहरिपण्डितकृतराजनिर्घण्टाभिधाने सत्त्वादिरेकविंशोऽध्यायः ।

विषयः । द्रव्यगुणादिकथनं, नानाविधभेषज्याभिधानञ्च ।

No. 567. पथ्यापथ्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 25. Lines, 6 on a page. Extent, 459 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Correct.

Pathyāpathya. Diet and regimen during illness, a medical treatise. By Raghudeva.

Beginning. अथ सर्व्वगदानां यत् पथ्यं नोपप्यमेव यत् ।

तद्वच विसरेणैव रघुदेवेन लिख्यते ॥

End. गुरुदेवप्रसादेन पितृदेवप्रसादनः ।

रघुदेवेन निर्णीतं पथ्यापथ्यं गदातुरे ॥

विषयः । अराशाग्निमान्द्य-क्षमि-पाण्डु-रक्तपित्त-चिक्का-काशप्रभृतिबहुविधरोगे पथ्यापथ्यकथनं ।

No. 568. सुखलेखनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 238 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sukhalekhana. A guide to correct writing, giving rules for easily knowing the proper spelling of words, the alterations of the lingual and the dental nasals and of the three sibilants under particular circumstances. By Bharata Sena, son of Gauránga Sena. The author was a Vaidya by caste, and wrote several works on medicine, grammar and lexicography, of high repute in Bengal. The following is Professor Wilson's account of this author. "The commentary of Bharata Malla (on the Amarakosha) is the favorite authority of the Bengal school, and of all others in which the grammar of Vopadeva is received : it is an able performance, and is particularly full on the subject of various readings. The author has also compiled a kosha on this topic, or a vocabulary of words which vary in their orthoepy, styled by the Hindus a Dvirúpa Kosha, a compilation rendered very necessary by the fluctuations in the forms of words which arise from the arbitrary application of those letters that are considered interchangeable, and from the varieties introduced by different modes of pronunciation, in different provinces, and caused, in many cases no doubt, by the blunders of copyists, the multiplication and repetition of which, have given to different modes of spelling currency and sanction. Bharata Malla is considered to have flourished in the middle of the last century, and has written commentaries on many celebrated compositions.' Essays, VI, 207. For some of his works, vide ante I, pp. 117, 223.

Beginning. सविद्युच्छारदाभोदप्रभाभाजं धृताद्रिजं ।

शम्भुं प्रणम्य भरतः कुरुते सुखलेखनं ॥

यत्नेनात्मेन विज्ञातुं यत्नादीक्षति योजनः ।

तस्य मानसमानन्दमुत्पादयतु मत्कृतिः ॥

End. कुलवितरणविद्या-वैभवश्रेष्ठगोष्ठो वरदरिद्वरखालव्यातवंशप्रसूतः ।

विदितचरितधीरः श्रीलगौराङ्गस्त्रुनुर्यधिष्ठित भरतसेनो बालबोधार्थमेतत् ॥

विषयः । यत्नेनात्मादिरूपणं, सुखलेखनाय वर्णानां निरूपणाकथनञ्च ।

No. 569. जारणमारणादिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Jāraṇa māraṇādi. On the preparation of sublimates, oxides and other metallic medicines. This is a fragment of three leaves only ; the concluding part being wanting, the name of the author has not been ascertained.

Beginning. ऊर्द्धजापस्यले (?) वङ्गिर्मध्ये च रससङ्ग्रहः ।

पातालयन्त्रमेतद्धि शेषयेत् सूतकादिकं ॥

वालुकापूरितं भाण्डं तन्मध्ये सूतकं क्षिपेत् ।

बज्रमूषागतश्चैव भाण्डं त्रावेण बोधयेत् ॥

End. प्रथमपत्रावधि पत्रवचनं प्राप्तं शेषं खण्डितं ।

विषयः । रसकञ्जलीप्रभृत्यौषधप्रस्तुतसङ्केतकथनं ।

No. 570. परिभाषा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 8 on a page. Extent, 510 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Paribhāṣa. This is the first chapter of a work styled Kanádi Sañhitá, and is devoted to the diagnosis of disease by the character of the pulse.

Beginning. अथ ज्ञानुक्तलेशोक्तसन्दिग्धार्थप्रकाशिकाः ।

परिभाषाः प्रवक्ष्यन्ते दोषोभूताः सुनिश्चिताः ॥

End. इत्युक्तं नाडिकाज्ञानं निदानं कथ्यतेऽधुना ।

Colophon. इति श्रीकणादि(?)संहितायां प्रथमं नाडीप्रकरणं ॥

विषयः । नाडीज्ञानं, रोगादिलक्षणकथनञ्च ।

No. 571. गोविन्दलीलामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 169. Lines, 9 on a page. Extent, 3887 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Govindalīlāmṛita. A poem on the pastimes and amours of Kṛishṇa in Vraja. By Raghunátha Bhaṭṭa, a pious and learned Vaishṇava, who was a contemporary of Chaitanya, and flourished about the end of the 15th century.

Beginning. श्रीगोविन्दं ब्रजानन्दसन्देशानन्दमन्दिरं ।

वन्दे वृन्दावनाधीशं श्रीराधासङ्गनन्दितं ॥

End. काव्ये श्रीरघुनाथभट्टवरजे गोविन्दलीलामृते
सर्गाऽयं रजनीविलासवलितः पूर्णस्वयंविश्रुतिः ।

विषयः । श्रीकृष्णस्य नानाविधरसभावयुक्तब्रजलीलावर्णनं ।

No. 572. सारदासुन्दरी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 278. Lines, 10 on a page. Extent, 11,645 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sáradāsundarī. A commentary on the Amarakosha. By Mathures'a Vidyálañkára, son of Sivaráma Chakravartí. Wilson describes the work as a "useful one," and, advertng to the author's Sabdaratnávalí, adds, "it is chiefly useful for its introduction of various readings amongst the synonyms; but he has made very little addition of any other kind. This work was composed, according to the date, in S'aka 1588, or A. D. 1666, and under the patronage of a Musalman chief whose name, as written in the manuscript, appears to be Murehán Khán. It should be more probably Músá Khán, a name common amongst the Musalman chiefs of the seventeenth century." Essays, III, 233.

Beginning. ब्रह्मोपेन्द्रमहेशशक्रवरुणादित्येव्यपादद्वयां

देवदेविपिशाचदानवचमूरुमूलयन्त्री परां ।

वन्देऽहं परमेश्वरीं प्रभजतां संसारपीडाहरा-

मुधां स्तुर्व्यशतप्रभां चिनयनां श्रुत्यार्तिहामम्बिकां ॥

End. शिवरामचक्रवर्ती जनकः पार्वती प्रसूः ।

यस्य श्रीमथुरेशोऽयं चकार सारसुन्दरीं ॥

Colophon. इति वन्द्यवटीयश्रीमथुरेशविद्यालङ्कारविरचितायां भामलिकानुशासनटीकायां
लिङ्गादिसङ्गृहः ।

विषयः । अमरसिंहकृतनामलिङ्गानुशासनटीका ।

No. 573. तीर्थमहेश्वरः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 53. Lines, 10 on a page. Extent, 2285 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Tīrtha-mahesh'vara. A Vedānta treatise on liberation in this life. The MS. is probably incomplete. The opening and the concluding verses occurring in it, are invariably introduced in Mādhava's works, and from that circumstance it may be presumed that that great Vedic commentator was the author of this work.

Beginning. यस्य निश्चयितं वेदा मायया योऽखिलं जगत् ।

निरसमे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥

End. जीवन्मुक्तविवेकेन बन्धं हृदं निवारयन् ।

पुनर्थमखिलं देयाद् विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥

Colophon. इति जीवन्मुक्तिः समाप्ता ।

विषयः । जीवन्मुक्तलक्षणं, विद्वत्प्रशंसः, तीव्रातीव्रभेदेन द्विविधविरक्तिकथनञ्च ।

No. 574. लिङ्गप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 5 on a page. Extent, 95 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Līngaprakāś'a. On the genders of words, a vocabulary. By Sures'vara Paṇḍita. From his salutation to Munja Ghosha, and Jines'vara, the author appears to have been a Jain.

Beginning. शाब्दिराजं (?) नमस्कृत्य सङ्गुषोर्ध्वं जिनेश्वरं ।

कृतो लिङ्गप्रकाशोऽर्थं सारेश्वरमनोविषा ॥

End. विषाणश्च विषाणश्च द्वयमेतदुदाहृतं ।

Colophon. इति पण्डितसारेश्वरविरचितो लिङ्गप्रकाशः समाप्तः ।

विषयः । शब्दानामर्थविशेषेण लिङ्गप्रभेदकथनं ।

No. 575. उत्तरकामाख्यातन्त्रे ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Extent, 315 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Uttara-kámákhya Tantra. This MS. is a mere fragment and contains only four chapters of the second part of the work. Contents: Chapter X. The characteristics of the four Yugas. XI. Worship of particular divinities on particular months. XII. Intellectual sacrifice. XIII. Descriptions of mystic diagrams and bhairavas.

Beginning. श्रीपार्वत्युवाच । एकं ब्रह्मैवादितीर्थं यत् त्वया कथितं पुरा ।

अचिन्त्यायत्तरूपस्य कथं वा रूपकल्पना ॥

End. शठाय क्रूरकर्माय दत्ता नृत्यमवाप्नुयात् ।

दद्यात् शान्ताय शिष्याय मन्त्री सन्तार्थसिद्धये ॥

Colophon. इति उत्तरकामाख्यातन्त्रे उत्तरखण्डे पार्वतीश्वरसंवादे एकपञ्चाशद् विद्योक्त्यौ पौठनिर्णयस्त्रयोदशः पटलः ।

दशपटलादित्रयोदशपटलपर्यन्तं प्राप्तं, अन्यत् खण्डितं ।

विषयः । १०, पटले चतुर्युगधर्मकथनं । ११, मासभेदेन देवविशेषपूजनफलं । १२, अन्तर्थागकथनं । १३, विष्णुचक्रचतुर्पतितत्त्वसत्यङ्गप्रत्यङ्गप्रभवपौठशक्तिभैरवनाम-निर्देशः ।

No. 576. नीतिनिबन्धः, नीतिभाजनभाजनं वा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 10 on a page. Extent, 1125 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Nitinibandha alias *Nitibhājana-bhājana*. A treatise on polity, dedicated to Bhoja Rājā. The MS. is incomplete, breaking off at the 40th leaf. Contents: Characteristics of kings; of kingdoms; of princes, ministers, secretaries and priests; of courtiers; of envoys and spys; of guards; of commanders of armies; of servants and maids; of officials; of superintendents of cattle, horses, and elephants. The work follows the rules given on these topics in the Rājadharmā chapter of the Mahābhārata and the Kāuandakīya Nītisāra.

Beginning. प्रपञ्चरूपाय सते निष्पन्नैकरूपिणे ।

सच्चिदानन्दरूपाय तस्मै तत्त्वात्मने नमः ॥

स भारतीं भजन् भजन् (?) नीतिभाजनभाजनं ।

भोजो विभाजयामास सभाजनसभाजनः ॥

End. हरिरितो हरादेश्च क्षणध्यानात् श्रुतः स्मृतः ।

चत्वारिंशत् पत्रात् परं खण्डितं ।

विषयः । राजलक्षणं, राष्ट्रलक्षणं, युधराजलक्षणं, राज्ञां मन्त्रिलेखकर्त्त्रिणां लक्षणं, सभासदानां लक्षणं, दूतानां लक्षणं, चराणां लक्षणं, रक्षिणां लक्षणं, सेनापतीनां लक्षणं, दासदासीनां लक्षणं, कारुणां रूपकारिणाञ्च लक्षणं, भोगजाश्चरचक्राणां लक्षणं ।

No. 577. केवलान्वयीव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 33. Lines, 8 on a page. Extent, 1485 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kevalānvayī-vyākhyāna. Annotations on the *Kevalānvayī* portion of the *Chintāmanī* of Ganges'u. Anonymous.

Beginning. अनुमानविभाजकमूलग्रन्थे केवलान्वयिपदस्य प्रसिद्ध्यर्थपरत्वं ज्ञानकरणतापचे मज्जानस्य केवलान्वयितानुपपत्तिः ।

End. विशिष्टहेतुकस्थले स्वाधिकरणेत्यादि व्याप्तिरेव निर्वहन्तीति ।

Colophon. इति केवलान्वयीव्याख्यानं समाप्तं ।

विषयः । केवलान्वय्यनुमानलक्षणा टीका ।

No. 578. भक्तामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákānta Deva Bahádúr. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Bhaktāmṛta. Praises of Vrindāvana, of Rádhá, and of faith in Kṛishṇa. A work of some repute among the Vaishṇavas.

Beginning. आराधनं मुकुन्दस्य भवेदावश्यकं यथा ।

तथा तदीयभक्तानां नोचेदोषोऽस्ति दुस्तरः ॥

End. चैलोक्ये प्रियवी धन्या तत्र वन्दावनं परं ।

तत्रापि गोपिका पार्थ यत्र राधाभिधा मता ॥

Colophon. इति भक्तामृतं समाप्तं ।

विषयः । वन्दावनमाहात्म्यं, राधामाहात्म्यं, दृष्टभक्तिकथनञ्च ।

No. 579. भक्तिरसामृतविन्दुः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 12. Lines, 8 on a page. Extent, 282 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákānta Deva Bahádúr. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Bhakti-rasāmṛita-rindu. This also is a Vaishṇava work, and treats of faith in Kṛishṇa, who, it recommends, should be looked upon as a master, a friend, a son, a parent, or a lover, according to one's feelings and depth of devotion. It is an abridgement, by Viśvanátha Chakravartī, of the great work of Jīva Gosvāmī on the subject—the *Bhakti-rasāmṛita-sindhu* or the "ocean of the nectar of faith." Under instruction from Sanātana Gosvāmī, Rūpa Gosvāmī wrote the first work on the topic, the *Bhāgavatāmṛita*, which describes the amours of Kṛishṇa at Vrindāvana as the most perfect manifestation of divine love on earth, and says that the effect of the highest faith in man develops itself in the form of love which the milkmaids of Vrindāvana evinced towards Kṛishṇa. Jīva Gosvāmī and Raghunátha Dāsa compiled an abridgment of this work, under the name of *Bhāgavatāmṛita kaṇṭī*, and Viśvanátha Kavirāja prepared a brief epitome of it, which is called *Bhāgavatāmṛita-kaṇṭī-lesa*. By the advice of Rūpa, Jīva also wrote a separate work.

the *Bhakti-rasāmṛita-sindhu*, in which he describes faith to manifest itself in three forms, first *Sādhana-bhakti* or service, under which a man is propelled to please the divinity by doing meritorious works. The second is called *Bhāva-bhakti* in which the devotee remains in perfect resignation and entire devotion to the will of the Godhead. The third is called *Premabhakti* or the love of faith, in which inaction is followed by an energetic and ardent yearning, like that of carnal love, for the affection of Kṛishṇa. Under the same advice, Jīva composed a second work on the subject, which bears the name of *Ujjvalanīlamangī* in which the principles of the *alankāra* (Rhetoric) as bearing on love are illustrated by references to the amours of the pastoral maidens of the sacred land of Vraja with Kṛishṇa. Viśvanātha Chakravartī published an abstract of this also, and it is known under the name of *Ujjvalanīlamangī-kirāṇa*. For an epitome of the last, vide No. 580.

Beginning. अन्याभिलाषिताग्रन्थं ज्ञानकर्माद्यनादृतं ।

आनुकूल्येन कृष्णानुशीलनं भक्तिरसमा ॥

End. यदि कृष्णवैरिणु भवन्ति तदा अतिरसाभासाः ।

Colophon. इति श्रीभक्तिरसादृतविन्दुः समाप्तः ।

विषयः । भगवद्भक्तिविसारकथनं, श्रान्तिदास्यभक्त्य-वात्स्यादिभावकथनं, प्रणयानुराग-सत्ताभावादिलक्षणम् ।

सत्यमेव जयते

No. 580. उज्ज्वलनीलमणिकिरणलेशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 168 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Dova Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Ujjvala-nīlamangī-kirāṇa-leś'a. Another work of the same character as the above. It is an epitome or a condensed paraphrase, or as the author himself designates it "the shadow of a ray, of the *Ujjvalanīlamangī kirāṇa* of Viśvanātha Chakravartī, on the amours of Kṛishṇa in Vrīndāvana, describing him and his associates, male and female, according to the rules of the Kāmasāstra. In fact it is a treatise on Erotics sanctified in the eyes of the faithful by the examples being taken from the life of the Cupid of Vrīndavana. Anonymous.

Beginning. तत्र विषयात्मनो नायकचूडारणिः क्षणः प्रथमं गोकुलमथुराद्वारकासु
पूर्णतमः पूर्णतरः पूर्ण इति त्रिविधः ।

End. लीलामधुपानादयोऽनन्ता एव ॥

Colophon. इत्युज्ज्वलनोलमणिकिरणलेशः समाप्तः ।

विषयः । ब्रजलीलावर्णनं, कृष्णादिनायकभेदकथनं, राधादिनायिकाभेदादिकथनञ्च ।

No. 581. भागवतामृतकणिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 86 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bhágavatámritakaniká. The divinity of Krishna established by the evidence of various s'ástras. The various incarnations of the divinity are arranged into two classes, *viz.*, *lílávatára* or manifestation for enjoyment, and *gunávatára* or incarnation of the three qualities of *satva*, *rajas* and *tamas*. Krishna belongs to the first class, and was manifest in the entirety of the divine spirit, Purnávatára. The work is founded on the *Bhágavatámṛita* of Rūpa Gos'vami.

Beginning. श्रीभागवतामृतनिर्णीतसर्वप्रधान्येऽनन्यापेक्षितमहैश्वर्यमाधुर्यः श्रीकृष्ण एव
स्वयं रूपः ।

End. भागवतामृतकणिका मणिकामणिकेव स्यात् ॥

Colophon. इति भागवतामृतकणिका समाप्ता ।

विषयः । लीलावतारकथनं, सत्त्वादिगुणवतारकथनं, प्रकृष्टस्य वैष्णवश्रेष्ठत्वकथनञ्च ।

No. 582. विष्णुसिद्धान्तः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 24. Lines, 6 on a page. Extent, 439 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vishnu Siddhánta. A treatise on astrology and astronomy. The MS. is a mere fragment, and contains descriptions of the several astronomical cycles, directions for pacifying hostile planets, transmigration through various forms of animal life according to one's acts, effects of years and months commencing under particular circumstances, and several arithmetical formulæ.—Anonymous.

Beginning. अथ वेकुण्डसंस्थान श्रीलनारायण प्रभो ।

श्रीलक्ष्मीयेत् प्रियाहन्ते ज्योतिषां चरितं वद ॥

End. पञ्चकार्षापणं धेनौ चतुःकार्षापणं मणे ।

प्रथमावधिचतुर्विंशतिपत्रप्राप्तिः, ततः खण्डितम् ।

विषयः । सत्ययुगादिमानकथनं, ग्रहदोषशान्तिविधानं, अशीतिकोटियोनो क्रमेण भ्रमण-
कथनं, वर्षप्रवेशस्मृत्यं, मासप्रवेशस्मृत्यं, द्रव्याणां मूल्यनिर्णयः ।

No. 583. प्रवरखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 5 on a page. Extent, 962 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Pravara-khaṇḍa. Genealogy of various *gotras* and *pravaras*; as also rules regarding marriage among them and expiations for marriages among forbidden relations.—The work is evidently a part of a larger work on the subject of marriage. Anonymous.

Beginning. असुगोत्रासपिण्डाससमानप्रवरां वरबध्वाः पिढसन्ताने सप्तमाङ्गुर्छं

End. प्रजा इति हि ब्राह्मणमिति ब्राह्मणं ॥

Colophon. इति प्रवरखण्डं समाप्तं ।

विषयः । समानगोत्र-समानप्रवराविवारे प्राच्यधित्तविधानं, गोत्रप्रवरकथनञ्च ।

No. 584. मुक्तिचिन्तामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 44. Lines, 7 on a page. Extent, 4350 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Mukti-chintāmaṇi. An easy method of attaining salvation by visiting the temple of Jagannātha and other sacred places at Puri. Jagannātha partaking of the remnant of food offered to the idol, of seeing it bathed, &c. It is a compilation from the Purāṇas by a pious Vaiṣṇava, who supports the Bhakti dogma of Chaitanya, which maintains the superiority of faith and love over philosophic knowledge.

Beginning. नीलाद्रौ तत्तदर्थिभ्यः दातुमर्थचतुष्टयं ।

अदृष्टो नेत्रपदवीं धातो यस्तं हरिं नुमः ॥

End. व्रतोपवासनियमाः सहस्राब्दार्जिता अपि ।

समूह एषामेकत्र गुणितः कोटिकोटिभिः ।

विष्णुभक्तेः सहस्रांशसमो न हि कीर्तितः ॥

Colophon. इति मुक्तिचिन्तामणौ प्रसादकाण्डः समाप्तः ।

विषयः । पुरुषोत्तमसत्त्वमाहात्म्यं, जगन्नाथस्य स्नानदर्शनप्रसादमाहात्म्यञ्च ।

No. 585. सारस्वताभिधानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 1. Lines, 5 on a page. Extent, 11 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sārasvatābhidhāna. A list of synonyms. This is a fragment of one leaf only. I introduce it here with a view to attract attention to a vocabulary, which has not yet been noticed by any European orientalist.

Beginning. सारस्वताभिधानं प्रवक्ष्यामि प्रयत्नतः ।

शेषानीयं कवीन्द्राणां आयुषोऽपि कलत्रतः ॥

End. ब्रह्मणोऽपि भवेन्मोक्षो यस्य हस्ते कदापि न ॥

Colophon. इति सारस्वताभिधानं समाप्तम् ।

विषयः । अभिधानं । ?

No. 586. लक्ष्मीचरित्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 67 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Lākṣmī Charitra. The best means of securing the favour of the goddess of fortune—Lakṣmī. The means recommended by the goddess in reply to a query of her consort Kṛṣṇa, are strict, personal and domestic cleanliness; respect for seniors and women, attention to the daily religious duties, as enjoined in the śūtra, unswerving attachments to truth, cultivation of morality, and other social duties.

- Beginning. मेरुप्रदे सुखासीनं लक्ष्मीं प्रच्छति केशवः ।
 केनोपायेन लक्ष्मीस्त्वं वृणां भवसि निखला ॥
- End. आपदस्तस्य नश्यन्ति तमः सूर्यादये यथा ।
- Colophon. इति लक्ष्मीकेशवसंवादे लक्ष्मीचरित्रं समाप्तम् ।
- विषयः । लक्ष्मीयुक्तस्यायुक्तस्य च लक्षणं ।

No. 587. वानराष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 1. Lines, on a page. Extent, 16 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vānarāṣṭaka. An ode in praise of morality. By Bānara, commonly supposed to be the same with Hanumāna, but probably, a human poet of no distinction.

- Beginning. येन दचक्रतौ रूपं साव्यश्लोचने यवः ।
 दुर्मन्त्रिणमिति प्रोक्तः कथिता वानराष्टके ॥
- End. दुर्मन्त्रिणं कमुपयान्ति न नीतिदापाः
 सन्तापयन्ति कमुपयुजं न रोगाः ।
 कं श्रीर्न दर्पयति कं न निहन्ति मृत्युः
 कं स्त्रीकृतार्थविषयाः परितापयन्ति ॥
- Colophon. इति वानरेण कृतमष्टकं समाप्तम् । नयते
- विषयः । नीतिगर्भापदेशः ।

No. 588. वकारभेदः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vakārabheda. A vocabulary of words containing the letters b. and v. In Bengal the two letters are written and pronounced alike, and a work of this description showing their distinction is of great use.

- Beginning. पवर्गोऽयवकारेऽथ वक्वात्मिकवर्गकाः ।
 बन्धकी बन्धकं बीरो बन्धूकञ्च बलाचकं ॥
- End. विभावो वैष्णवो विघ्नो वासुदेवो विभावसुः ।
- विषयः । वार्गिकान्यस्यावकारभेदकथनं ।

No. 589. सारात्सारसुसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 367. Lines, 8 on a page. Extent, 9175 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verso. Generally correct.

Sárátsára-susañgraha. A Tántric compilation. By Rámásañkara. Contents: Description and praise of a figure, the right half of which is male (S'iva), and the left half female (Durgá); salvation of sages; the number of original Tantras; Kāliká's exposition of the nature of Brahma; praise of Durgá; names of Tantras; sacred spots where the severed body of Satí fell; characteristics of a Mahávidyá; origin of the Vedas; the alphabet; the monosyllabic mantra of Ádyá S'akti; various names of Mahávidyá; the different forms of gods; morning service; characteristics of religious instructors and neophytes; various astrological diagrams; mystic diagrams; expiations; measure of cloth for dress; rules regarding worship; vessel for offering *Arghya*; adoration with the Gáyatri; ordinary worship; purification of the elements; purification of seats; gesticulation during worship; sacrifice of animals; self-sanctification; mode of attaining power over mantras; rules for repeating mantras a great number of times; altars; articles proper for burnt offerings (homa); purification of rosaries; praise of S'iva; proofs regarding the eightfold forms of Durgá; mystic mantra of S'iva; do. of Gauṛí; do. of Ganes'a; do. of Vaṭukabhairava; do. of Mahishamardini; do. of Mrityuñjaya; various incantations for overcoming enemies, and securing the affection of unyielding females; sacrifices meet for S'iva.

Beginning. आद्या या तारतारा सृजति गुणधारा गुणगणा-

दृष्टधारा यस्यः स्रवति गुणधारा गुणाधारा (?) ।

महामाया माया लसति हरजाया दनमुदा

स्रयं या श्रीः श्रेयस्करणवरदा दुःखितजने ॥ १ ॥

स्रयं वाणी बाला मुखरयति बालानपि जडा-

नुमा धूमा वायोः प्रलयलयदा वीजवपुषा ।

End. शुभं यदि भवेत्तत्र भुज्यते तदशेषतः ।

एवं ज्ञात्वा महेशानि शान्तिस्वस्त्ययनञ्चरेत् ॥

Colophon. इति श्रीयुक्तरायरामशङ्करविरचिते सारात्सारसुसङ्ग्रहे भवादिनिर्णयो नाम द्वादशपरिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । अर्द्धनारीश्वरमूर्तिकथनं, मुनीनां निर्घाणकथनं, तन्त्राणामसङ्ख्याकथनं, इन्द्रा-
दोनां कालिकायां ब्रह्मसंशयस्य वेदकथनं, श्रीदुर्गासाहाय्यं, तन्त्राणां नाम-
कथनं, पीठनिर्णयः, महाविद्यानिर्णयः, वेदोत्पत्तिः, वर्णमालाकथनं, आद्याद्या
एकाक्षरमन्त्रार्थः, महाविद्यानां विशेषनामानि, देवतानां विशेषरूपकल्पना,
प्रातःकृत्यादि, गुरुशिष्यलक्षणं, राशिचक्र-नक्षत्रचक्रादि, सर्वतोभद्रमण्डलं,
मन्त्रविद्ययेर्दोषशान्तिः, परिधेययस्त्रप्रमाणं, आराधनविधिः, अर्घ्यपावनिकु-
पणं, गायत्रीविधिः, पूजाविधिः, भूतशुद्धिः, आसनविधिः, मुद्राप्रमाणं, का-
गादिबलिः, पुरश्चरणविधिः, मन्त्रमिदिलक्षणं, जपविधिः, कुण्डविधिः,
होमद्रव्यं, मालासंस्कारः, शिवसाहाय्यं, अष्टमूर्तिप्रमाणं, शिवमन्त्रः, गौरीमन्त्रः,
गणेशमन्त्रः, वटुकभैरवमन्त्रः, सहिषमर्दिनीमन्त्रः, सत्युद्घममन्त्रः, शान्तिपुष्टि-
वश्याकर्षणनिग्रहनिधनरूपषट्कर्मणां लक्षणं, शिवावलिः ।

No. 590. संहितावृत्तिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 448. Lines, 10 on a page.
Extent, 12,320 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Prose.
Corrupt.

Saṅhīṭāvṛttiḥ. An astronomico-astrological treatise. Contents:
Origin of the planets; measure of the earth; measure of the four Yugas;
months, seasons, and particular conjunctions of planets and stars; muhur-
tas, a measure of time; distinction of solar and ordinary months;
winter and summer solstices; ascent and descent of planets; motions of
planets; differences in the commencement of the day in different parts
of India; effects of looking at the rainbow under different circum-
stances; time meet for making idols; characteristics of Maṇḍapas;
particular marks on the body indicative of the nature of the life and
career of the person; months appropriate for marriages; effect of birth
under the influences of the different constellations (nakshatras); effects
of the influences of the different planets on ones life. The MS. being
incomplete, the name of the author has not been ascertained.

Beginning. ब्रह्माजशङ्कररवोन्दुकुजज्जोवशुक्रार्कपुत्रगणनायगुरुन् प्रणम्य ॥

यन्त्रास्त्रं सविता प्रकारविपुलैः स्तनैस्त्रिभिर्भ्यातिथं

तस्योच्चिन्तिभयात् पुनः कलियुगे संसज्य द्यौ भूतलं ।

भूयः खलपतरं वराहमिहिराख्यातेन सर्वं अधा-

दित्यं यं प्रवदन्ति सोल्लकुशलास्तस्मै नमो भास्वते ॥ ९ ॥

End.

चन्द्रसूतीये दशमे षष्ठे सप्तमे आद्ये जन्मनि स्थितः शुभः । इतः परं खण्डितं ।
अतः समाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः ।

रव्यादिनवग्रहेत्यक्तिकथनं, पृथिवीमानकथनं, सत्यादिचतुर्भुगमानकथनं,
भासकथनं, ऋतुकथनं, लग्नकथनं, मूहूर्तकथनं, सौरसावनादिभेदकथनं,
दक्षिणायनोत्तरायणकथनं, ग्रहाणामुच्चनीचभावकथनं, ग्रहादीनां गतिकथनं,
नर्मदादिनदीकथनं, शोणादिनदकथनं, पोण्ड्रादिजनकथनं, वज्रादिदेश-
कथनं, इन्द्रधनुर्दर्शने शुभाशुभकथनं, प्रतिमाप्रतिष्ठापनादिकथनं, सण्डप-
लक्षणकथनं, पुरुषाणां नारीणाञ्च शरीरचिह्नतः शुभाशुभकथनं, विनाह-
विहितमाभादिकथनं, अश्विन्यादिनक्षत्रेषु जन्मनः फलकथनं, ग्रहगोचर-
फलकथनञ्च ।

No. 591. श्यामारहस्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 135. Lines, 7 on a page.
Extent, 2835 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahadur. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

S'gāmārahasya. A Tantric compilation, by Pūrnānanda, a Parama-
hansa mendicant of high repute as a profound scholar and devoted fol-
lower of the S'ākta faith. Contents: Praise of Kālīkā; her mantras;
praise of repeating those mantras; matin duties of S'āktas; the kind of
kus'a grass which should be used for worship; the three diurnal prayers
of Tāntries; meditation of Kālīkā; her worship; charms bearing her
name; sanctification of her mantra; worship of women as the repre-
sentative of the S'ākti; impropriety of treating with disfavour wine,
flesh-meat and other articles used in S'ākta worship; offering of tila;
adoration of S'ākti while seated on a corpse; prayers during eclipses;
making of altars for ceremonies with a worldly object; killing of
enemies by magical incantations; subjugating them by the same means;
causing ruin by the same means; bringing demons under subjugation by
charms; expiations appropriate for Kaulas; evils of rejecting mantras
and gurus; worship of Tārīnī, a form of Durgā; charms, bearing the
name of Tārā; praise of gurus of good families; proper time for first re-
ceiving the mantra of Tārā from a guru; derivation of the mystic mantra
of thirty-four syllables appropriate for the worship of Nīlasarasvatī.

- Beginning. देवीं दानवदैत्यदर्पनिवद्धानुमूलयन्तीं परां
 ब्रह्मानन्तमहेशमौलिसणिभिः संसेविताङ्घ्रिद्वयां ।
 नत्वा श्रीगुरुपादपद्मपरमामोदास्यतझावितः
 पूर्णानन्दसतिस्तनोति विमलां श्यामारुहस्याभिधां ॥
- End. लक्ष्मेकं जपेद्विधां दशंशमशितोत्पलैः ।
 ध्यानपूजापुरस्चर्यां सर्व्यां नीलासमं भवेत् ॥
- Colophon. इति वेदान्तागमतत्त्वविशारदश्रीपूर्णानन्दपरमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचिते
 श्यामारुहस्ये द्वाविंशतितमः परिच्छेदः समाप्तः ।
- विषयः । कालिकाया माहात्म्यप्रकथनं, तस्या मन्त्रप्रकथनं, तन्मन्त्रजपप्रशंसनं, प्रातःकृत्यं,
 कुशलक्षणं, तान्त्रिकी मन्त्रा, कालिकाया ध्यानं, तस्याः पूजनादिकं, तस्याः
 कवचं, तस्या मन्त्रपुरस्चरणं, शक्तिरूपस्त्रीसाधनं, मद्यादौ घृणायां दोषप्रकथनं,
 नीलसाधनं, शिवसाधनं, यक्षपुरस्चरणं, काम्यकर्म्मार्थं कुण्डविधानं, शवमारणं,
 वशीकरणं, उच्चाटनं, वेतालदिमिदः, कैलानां प्रायश्चित्तं, मन्त्रत्यागिनीं
 गुरुत्यागिनाञ्च दोषप्रकथनं, तारिण पूजनादिकं, ताराकवचं, कुलीनगुरुप्रशंसा,
 तारामन्त्रप्रकरणे वारतिथिनक्षत्रादिनिर्णयः, नीलसरस्वत्याश्चतुस्त्रिंशदर्णात्मक-
 मन्त्रोद्धारः ।

No. 592. अभिधानतन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 112. Lines, 7 on a page.
 Extent, 2072 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, decayed. Verse.
 Generally correct.

Abhidhānatāntra alias *Jatādharakosha*. A Sanskrit vocabulary,
 forming a sort of supplement to the *Amarakosha*, the arrangement of
 which it follows. By *Jatādhara Acharya*. Wilson classes it with the
Bhāṣiprayoga and the *Sabda-ratnāmālā* (Essays III. 232). It is useful
 only in so far as it supplies a few new synonyms and uncommon
 words.

- Beginning. भागीरथीं जलमयीं जगतामधीशां मन्दोदरीरघुपती पितरौ च नत्वा ।
 दिण्डीयविप्रकुलजः स जटाधरोऽसौ आचार्य एतदकरोदभिधानतन्त्रं ॥
- End. जटाधरकवेरस्मिन् नामलिङ्गानुशासने ।
 काण्डस्तूतीयः पर्याप्तः सामान्याख्यः कविप्रियः ॥ समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥
- विषयः । अत्र अमरसिंहोक्तरीत्या प्रायो विविधपदार्थानामपार्थायसङ्ग्रहः ।

No. 593. वामर्यष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 6 on a page. Extent, 10 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, modern. Verse. Generally correct.

Vámaryashṭaka. Eight stanzas on sweetness of temper, quietude, health, ignorance, the twice-born class, physicians, and decayed trees, said to have been composed by a she monkey.

Beginning. माधुर्यं शान्तमारोग्यं दानं सुखेदिजातिभिः ।

वैद्यं सुजीर्णदृक्च वानर्याष्टकं तु वै ॥

End. दृक् चीनफलं त्यजन्ति विदग्धाः शुष्कं रसः सारसाः

पुष्पं पथ्युंसितं त्यजन्ति सधुपाः दग्धं वनानां वृक्षाः ।

निर्द्रव्यं पुरुषं त्यजन्ति गणिका भ्रष्टश्चिद्यं मन्त्रिणः

सर्वं कार्यवशाज्जनो हि भजते कस्यापि को मान्यवः ॥

विषयः । अष्टोपदेशयुक्ताः कविताः सन्ति ।

No. 594. चैतन्यकल्पः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 7 on a page. Extent, 157 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Chaitanyakalpa. An apocryphal Tantra, said to be a part of the *Brahmayāmala Tantra*, but evidently compiled by a Vaishṇava, with a view to prove the divinity of Chaitanya by Tántric evidence, and thereby overcome the opposition of the Sákta sect. Contents: Birth of Chaitanya; his merits; mystic mantra for worshipping him; hymn to the river Yamuná; details of worshipping Chaitanya.

Beginning. कैलाशशिखरे रम्ये भक्तिसाधनतत्परा ।

पप्रच्छ पार्वती भक्त्या शङ्करं परमेश्वरं ॥

End. भक्तप्रिया गौरचन्दो भक्तवत्स्यः सचीकृतः ।

तस्मात् गौरं ये भजन्ति तेषां वश्या जनार्दनः ॥

Colophon. इति ब्रह्मयामले शिवदुर्गासंवादे चैतन्यकल्पे षष्ठः पटलः ।

विषयः । गौराङ्गदेवजन्मकथनं, गौराङ्गदेवमाहात्म्यकथनं, गौराङ्गमन्त्रोद्धारकथनं,
थमुनासवकथनं, गौराङ्गपूजाकथनञ्च ।

No. 595. अग्निमंहिता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 63 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Agni Sañhitá. This is another spurious revelation regarding the divinity of Chaitanya, *alias* Gaurāṅga, *alias* Gaurachandra. Prithivi, the earth personified, oppressed by the sins of mankind, with tearful eyes besought Brahmá, the lotus-born, to devise a remedy, and that divinity, says the Sañhitá, pacified the weeping lady by assuring her that relief was at hand, as the Divine Spirit would ere long appear incarnate on earth to afford a sovereign specific for the malady of sin. In reply to further enquiries, he foretold the whole history of the life of Chaitanya. The work, I suspect, was not well received even by the Vaishnavas, for it is rarely quoted. The MS. has 21 chapters, but the absence of the word *samápta* in the colophon, induces me to think that the work in its entirety comprised some more chapters.

Beginning. रोदमाना च पृथिवी गत्वा च ब्रह्मणेऽन्निकम् ।

सब्रह्म पद्मयोनिन् वेषमानाब्रवीद्वचः ॥

End. इति निगदितमिष्टं नेष्टमन्यद्विशेषं

सकलनिगमवल्लीशीर्षकैकप्रकाशम् ।

अखिलभुवननाथप्रेमपीयूषधारः

सरभसमपि तदद् गौरचन्द्रेऽवतीर्णः ॥

Colophon. इति अग्निमंहितायां गौराङ्गप्रादुर्भावा नाम चतुर्विंशतितमोऽध्यायः ।

चतुर्विंशतितमाध्यायमात्रं प्राप्तं ।

विषयः । धरण्या ब्रह्मसमीपे गमनं, ब्रह्मकर्तृकचरित्रवत्, गौराङ्गप्रादुर्भावश्च ।

No. 596. उद्बोधचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 74. Lines, 8 on a page. Extent, 1660 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Udbodha-chandriká. An astrological work comprising rules for the preparation of horoscopes, &c. Some of Khaná's astrological maxims occur at the end ; but the MS. is incomplete.

Beginning. आदित्यादियक्षाः सर्वे नक्षत्राणि च राशयः ।

दीर्घमायुः प्रकुर्वन्त यस्येयं जन्मपत्रिका ॥

विधात्रा स्त्रिखिता या तु कपालेऽक्षरमालिका ।

ज्योतिर्वित् तां विजानीते क्षेराभिर्ययचक्षुषा ॥

End. ७४ पत्रपर्यन्तं प्राप्तं, ततः खण्डितं ।

Colophon. इत्युद्बोधचन्द्रिकायां खनावचननिर्णयो नामोनविंशोऽध्यायः ।

विषयः । ज्योतिषसारसङ्ग्रहः, जन्मपत्रिकादिद्वितिसङ्केतं, वर्षगणनं, नित्यदशा, अन्तर्दशा, खनावचननिर्णयश्च ।

No. 597. मुक्ताफलं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 105. Lines, 2 on a page. Extent, 157 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verso. Generally correct.

Muktáphala. A synopsis of the Vaishnava doctrines of the Bhágavata Purána. By Vopadeva, son of Kesava, *alias* Bhishakkesava, the physician, and disciple of Dhanes'a. The author describes himself as the protégé of Hemádri, king of Deoghar. This work and another lately found by me in which the same author gives an abstract of the contents of the Bhágavata, afford strong presumptive evidence against the opinion, now generally received by European orientalists, that the Bhágavata was written by Vopadeva. A much stronger proof, however, is afforded by the *Dámaságara* of Ballála Sena, king of Bengal, in which the Bhágavata is repeatedly quoted. That work also quotes from the Ádi Purána, which Wilson supposed was composed within the last three centuries. Vopadeva, according to Colebrooke and Wilson, flourished between the 12th and the 13th centuries ; Ballála lived in the 11th.

Beginning. विष्णुपञ्चात्मकं वन्दे भक्त्याष्टादशभेदया ।
 सङ्घिवर्गानविश्रमत्या भक्तैर्नवभिराश्रितं ॥
 विष्णुप्रीत्या चतुर्वर्गचिन्तामल्पमजीगणत् ।
 भेदान् व्रतानां दानानां तीर्थानां सोत्तवर्तनां ॥
 मूर्त्तिप्रासादपूजानां हेमाद्रिर्गणकाग्रणीः ।
 विष्णुभक्त्यङ्गभक्तानां गणयत्युक्तसारधीः ॥
 मुक्ताफलमे ग्रन्थेन सद्भागवतसूक्तिना ।
 भक्तिस्वात्म्यम्बुना मुग्धमार्कण्डेयशिष्यश्रुतिष्या ॥ ४ ॥

End. विद्वद्वनेशशिष्येण भिषक्केशवस्त्रुना ।
 हेमाद्रिर्वापदेवेन मुक्ताफलमचीकरत् ॥
 खर्गं गोर्वाणनाथः सुरपतिसभितः शाब्दिकानां वरेण्यं
 पाताल्ले नागराजः फणिपतिसदृशो यस्य गायन्ति कीर्तिं ।
 यस्तीर्थः शास्त्रपाथेनिधिमखिलमदेः ग्रन्थरत्नं सुदृढं
 चक्रे शिष्यो धनेशः कविकुलतिलकः केशविर्वापदेवः ॥

Colophon. इति वोपदेवकृतं मुक्ताफलं समाप्तम् ।

विषयः । निराकारश्चललक्षणं, साकाराणां शतधृतिविष्णुवद्राणां लक्षणं, श्रीकृष्णस्य
 विश्वरूपवर्णनञ्च ।

No. 598. गायत्रीतन्त्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 10 on a page.
 Extent, 195 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Dova Bahádúr. Appearance, old. Verse.
 Generally correct.

Gáyatrí Tantra. A Tantra in praise of the Gáyatrí as the only
 means of adoration of the deity. It is written in the usual Tántric
 style, and gives in detail the rules to be observed in worshiping with
 the aid of the Gáyatrí. The MS. is a mere fragment, and I suspect
 it is a part of one of the larger Tantras.

Beginning. अथना सम्यक्व्याप्ति गायत्रीं परमाक्षरीं ।

स्मरणात् सर्वपापेभ्यो मुक्तो भवति ततश्चणात् ॥

End. पञ्चाशन्मातृकावर्णपठितां तत्र कारयेत् ।

प्रथमपटलात् नवमपटलपर्यन्तं प्राप्ते । ततः खण्डितं ।

विषयः । गायत्रीमाहात्म्यं, गायत्रीध्यानं, गायत्रीन्यासः, गायत्रीहीनब्राह्मणनिन्दा, यज्ञो-
पवीतलक्षणं, सन्ध्यालक्षणं, गायत्रीतन्त्रप्रशंसा, तिथीनां ध्यानं मन्त्रस्य, पक्षयो-
र्ध्यानं मन्त्रस्य, गायत्रीकवचञ्च ।

No. 599. आचारनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Ex-
tent, 66 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta,
Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Āchāranirṇaya. A Tantra. Contents : Origin of the Kāyasthas ;
duties of Brāhmanas ; anecdote of Sutapas, a Brahman, and Suyajña, a
king, on the conduct of Brāhmanas ; propriety of the Sudras assuming
the profession of Kshatrīyas in the Kali Yuga ; curse of Brāhmanas
on Chitrāṅgada ; encomiastic recommendations of the mantra of
Vagala.

Beginning. भूयस्तेऽहं प्रवक्ष्यामि वगलेति मनुत्तमं ।

यस्य ग्रहणमात्रेण कायस्थ्या विप्रमेव च ॥

End. केवलं पटलमिदं पठन् शृण्वन् मनोरथं ।

लभेत् कालीवपुः सुखा वगलाच्च न शस्यः ॥

Colophon. इति आचारनिर्णये वासुदेवसम्मतं हरपार्वतीसंवादे पञ्चविंशत्तमः पटलः ।

पञ्चविंशत्यटलमात्रं प्राप्तम् ।

विषयः । कायस्थ्यात्यन्तिकथनं, विप्रकर्तव्यनिरूपणं, सुयज्ञराजानं प्रति सुतपोविप्रस्योप-
देशः, कलियुगे शूद्रस्य क्षत्रियकर्मकारित्वकथनं, चित्राङ्गदं प्रति ब्राह्मणा-
नामभिशपः, वगलामन्त्रजपमाहात्म्यं ।

No. 600. मूर्खहृद्वा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 160. Lines, 6 on a page.
Extent, 1120 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

Mūrkahāḍā. A Smārta treatise, comprising dissertations regarding
various penances, expiations and religious observances. The MS. is
incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. प्रायः सकल्पानामेव कर्मणामारम्भः । तत्रादौ स एव निरूप्यते ।

End. इति गोबधप्रायश्चित्तपत्रलेखनप्रकारः । इतः परं खण्डितं ।
विषयः । स्मृतीनां सङ्ग्रहः, अर्थात् नानाविधवचनप्रदर्शनैर्नानाविधव्रतपूजाआद्यादीनां प्रायश्चित्तानाञ्च व्यवस्थापनं ।

No. 601. उपमानखण्ड ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 8 on a page, Extent, 90 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Upamánakhaṇḍa. The third part of the great work of Ganges'a Upadhyáya, on the Nyáya. It comprises the portion on comparison. Vide ante I. p. 285.

Beginning. अथोपमानं निरूप्यते । तत्र सादृश्यप्रमाकरणमुपमानमिति केचित् । सादृश्यस्य पदार्थान्तरं ।

End. अथ वाक्यादेवानेन परिच्छिन्नः केवलसम्यग्प्रतिभाजितियोगेनेदृशगवयपदवाच्यत्वेनावगतः ।

Colophon. इति

विषयः । उपमानखण्डस्य मूललक्षणादि ।

No. 602. न्यायरत्नावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 121. Lines, 7 on a page. Extent, 1957 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, modern. Prose. Corrupt.

Nyáyaratnāvalí. An elementary treatise on the principles of the Nyáya Philosophy. By Krishnakánta Vidyāvágís'a. This is a very different work from the one of this name by Brahmánanda Sarasvatí, noticed by Mr. Hall. *Contributions*, 109.

Beginning. नन्यप्राचीनताकीनसर्वार्थाधीनधीमता ।

तन्यते कृष्णकान्तेन न्यायरत्नावली मता ॥

End. संसर्गाभावे द्विविधः, अत्यन्ताभावध्वंसभेदात् । इत्यभाववादः समाप्तः ।

Colophon. श्रीकृष्णकान्तविद्यावागीशविरचिता न्यायरत्नावली समाप्ता ।

विषयः । न्यायशास्त्रीयसारसङ्ग्रहः ।

No. 603. न्यायरत्नप्रकाशिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 7 on a page. Extent, 420 s'lokas. Character, Bongali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Nyāyaratnaprakāś'ikā. Annotations on the scholia of Brahmānanda Sarasvatī, entitled *Nyāyaratnāvalī*, on Madhusūdana Sarasvatī's commentary on S'aṅkara's essence of the Vedānta, the Das'as'lokī. By Kṛishṇākānta Nyāyaratna. The MS. is incomplete.

Beginning. योगेशं क गतं चिरं हिमवत्तः प्रहृष्टे कुटीरे प्रिये
 योगार्थं किमुतास्ति कोचरमणी तवेति सम्भाषणं ।
 शुक्ला द्वासप्तसन्धितं गिरिस्तुतागौरीशयोर्मेनका
 तचास्तीति वदन् सलज्जवदमो मां पातु खम्बोदरः ॥
 न्यायरत्नावलीटीकां तनु नत्वा च नीलिकां ।
 तनोति श्रीकृष्णकान्ता न्यायरत्नप्रकाशिकां ॥
 End. २१ पत्रमात्रं प्राप्तं । ततः खण्डितं ।
 विषयः । न्यायरत्नावलीप्रत्यक्ष टीका ।

No. 604. शब्दरूपप्रकाशिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 525 s'lokas. Character, Bongali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

S'abdārūpaprakāś'ikā. Sanskrit declensions. Anonymous.

Beginning. श्रीरामचरणौ नत्वा नामानि लिखति क्रमात् ।
 शब्दानामज्झमन्तानां रूपाण्यल्पधियां कृते ॥
 रामशब्दः श्रीरामचन्द्रवाचो पुंनि । रामः रामो रामाः ।
 End. च वा द्वाहौ वेति ।
 Colophon. शब्दरूपप्रकाशिका समाप्ता ।
 विषयः । साधिताज्झलन्तपदानां सङ्ग्रहः ।

No. 605. चन्द्रालोकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 14. Lines, 4 on a page. Extent, 168 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Chandráloka. An elementary treatise on Rhetoric. By Jayadeva. A MS. in the possession of Bábu Píyárimohana Prabhu of Dacca contains short annotations on the text, said to be by the author himself.

Beginning. परस्परतपःसम्यत्फलाधितपरस्परौ ।

प्रपञ्चमातापितरौ प्राञ्चौ जयापती सुमः ॥

अलङ्कारेषु बालानामवगादनसिद्धये ।

ललितः क्रियते तेषां लललक्षणसङ्ग्रहः ॥

End. चन्द्रालोकाभिधानोऽयं जयदेवेन निर्मितः ।

विपश्चितां मुदे भूयादलङ्कारस्य सङ्ग्रहः ॥

Colophon. समाप्तोऽयं चन्द्रालोकालङ्कारः ।

विषयः । अलङ्काराणां लक्षणं, उदाहरणञ्च ।

No. 606. शृङ्गारादिरसः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 6 on a page. Extent, 108 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Śṛṅgārādirasa. The eight passions described. Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. शृङ्गारहास्यकरणरौद्रवीरभयानकाः ।

वीमत्ताद्भुतसञ्ज्ञौ चेत्यष्टौ नाट्य रसाः स्मृताः ॥

End. ए पञ्चमात्रं प्राप्तं, शेषं नास्ति ।

विषयः । शृङ्गाराद्यष्टविधरसानां लक्षणमुदाहरणञ्च ।

No. 607. शूद्रधर्मतत्त्वं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 97. Lines, 9 on a page. Extent, 2619 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Partly verse and partly prose. Generally correct.

Súdradharmatattva. A manual of the whole religious and social duties of Súdras. By Kamalákara Bhaṭṭa, son of Rámkrishna. The work is of considerable repute, but of rare occurrence.

Beginning. प्रणम्य रामं पितरं कमलाकरशर्मा ।

रामकृष्णतनूजेन शुद्धधर्मे वितन्यते ॥

End. योऽत्र यमः किल कृतः कमलाकरेण श्रीतोऽमुनासु सुकृतीषु च रामकृष्णः ।

Colophon. इति रामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृते शुद्धधर्मतन्त्रे शुद्धसमसङ्करजस्वरूप-
निरूपणं ।

विषयः । शुद्धाणां समसधर्माणां विवरणं, अर्थात् अन्नप्राशन-विवाह-प्रायश्चित्तादिषु
शुद्धेति कर्तव्यतानिरूपणं ।

No. 608. मत्स्यसूक्ततन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 99. Lines, 10 on a page. Extent, 3960 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Matsyasúkta Tantra. A Tantric compilation. Contents: Rules regarding mourning; expiations and aliment; rice cooked by Súdras, forbidden as food for Bráhmans; effect of certain conjunctions during particular days of the moon's age; vessels of particular metals recommended to be used when eating while facing particular quarters; duties before meals; purification of houses rendered impure by corpses and other offensive objects; the worship of Bhadrakáli and other divinities in the month of Vaisákha; rules for the celebration of a ceremony called *Annantavrata*, on the 14th of the waxing moon in the month of Bhádra; do. of the *Rohinivrata*, on the 9th of the waxing moon in the same month; praise of particular forms of sacrificial knives; proper mode of sacrificing animals; prognostications from the flow of blood from the carcass of sacrificed animals; adoration of Durgá; celebration of the ceremony called *Gaurivrata*; mantra for saluting the wag-tail (*motacilla alba*); mantra for offering oblations of water to the manes on the 8th of the waxing moon in the month of Mágha; salutary verses called *Mangalashataka*; origin of the Mandára mountain. The MS. is a fragment, and contains from the 35th to the 60th sections. The contents above given refer to the sections examined.

Beginning. सच्चिजापात् देवेशि नाशौचं स्तनसूतके ।

जनने मरणे नित्यमशौचमनुधावति ॥

End. पञ्चविंशत्पटलावधिषष्टिपटलपर्यन्तं प्राप्तं, ततः खण्डितं ।
विषयः । अशौचव्यवस्था, प्रायश्चित्तविधानं, द्रव्याणां भक्ष्याभक्ष्यविधानं, शूद्राद्वादि-
भोजने ब्राह्मणानां पापकथनं, तिथीनां युग्यायुग्यभेदेन व्यवस्थाकथनं,
पूर्वादिदिग्भेदेन खर्णादिपात्रभेदेन भोजने दोषादोपकथनं, भोजनस्यादौ
कर्तव्यकर्मनिरूपणं, श्वादिदूषितगृहशुद्धिकथनं, कुशण्डिकानिरूपणं, वैशाख
मासादौ भद्रकात्यादिदेवतापूजनफलं, अनन्तव्रतं, रोहिणीव्रतं, खड्गस्य
विशेषप्रशंसा, पशुच्छेदनप्रकारः, रुधिराधारनिर्णयः, दुर्गाध्यानं, तस्याः स्तवः,
तस्याः शारदीयपूजनञ्च, गौरीव्रतं, खड्गनप्रणाममन्त्रः, भीष्मतर्पणमन्त्रः,
भङ्गलाटकं, मन्दरपर्वतात्यक्तिकारणं ।

No. 609. सप्तशतीव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 9 on a page.
Extent, 1230 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose.
Incorrect.

Saptas'atī-vyākhyāna. A commentary on the Saptas'atī or Chandi
section of the Mārkaṇḍeya Purāṇa. By Ś'iva Bhaṭṭa Kāla. The
most approved commentary on the Chandi is by Nāgoji Bhaṭṭa, who
has appended to his work a dissertation on the rules regarding the
reading of the Chandi and the details of the Durgā pūjā.

Beginning. (प्रारम्भे खण्डितं)

End. कीलकोक्तप्रकारेण ज्ञानं सूचितं, सर्वैष्टसिद्धिः ।

Colophon. इति कालोपनामकश्रीशिवभट्टकृते सप्तशतीव्याख्याने त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । सप्तशत्यभिन्नायाचष्ट्याष्टोका ।

No. 610. व्रजभक्तिविलासः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 14 on a page.
Extent, 4435 s'lokas. Character, Bengali. Date S. K. 1762. Place of
deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old.
Verso. Generally correct.

Vrajabhaktivīlāsa. The topography of Vraja, describing its groves,
pools, bowers, and all places of note in connection with the career of
Krishṇa in that town; and the religious merit of visiting its sacred
spots. By Nārāyaṇa Bhaṭṭa, son of Bhāskara.

Beginning. राधया संहितं कृष्णं लालितेयं स्वमितकं ।

रेवतीसंहितं देवं बलदेवं हलायुधं ॥

कुर्वेऽहं पञ्चमं गोप्यं वनयाचाशुभप्रदं ।

व्रजभक्तिविलासाख्यं व्रजमाहात्म्यप्रदर्शितं ।

End. माहात्म्यपूर्वञ्च परिक्रमं शुभं ग्रन्थः प्रपूर्णा व्रजभक्तिभासकः ।

Colophon. इति श्रीमद्भास्करात्मजश्रीनारायणभट्टविरचिते व्रजभक्तिविलासे परमहंस-
संहितोदाहरणे व्रजमाहात्म्यनिरूपणे वनयाचाप्रसङ्गके त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । दृष्ट्वावनस्थानां कार्यादिद्वादशवनानां सञ्ज्ञा माहात्म्यञ्च, द्वादशोपवन-
तदधिदेवताकथनं, तत्तद्वनाधिपतिदेवानां मन्त्राः, मथुरोत्पत्तिः, गोवर्द्धनो-
त्पत्तिमाहात्म्यं, नानाविधपुराणवच्चनैर्व्रजधामान्तर्गतस्थानादिमाहात्म्यप्रकथनं ।

No. 611. वैद्यकुलतत्त्वं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 8 on a page.
Extent, 960 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádúr. Appearance, new. Verso.
Generally correct.

Vaidyakula-tattva. Genealogy and history of the Vaidyas of
Bengal. By Bharata Mallika, son of Gauránga. Vide ante Vol. I. for
several works of this author and remarks on his life.

Beginning. नत्वा शिवं शिवकरं शिवया समेतं चाणो गुरुं द्विजगणं भिषजां गुरुञ्च ।

गौराङ्गभक्तिसुतो भरतो विनीतो वैद्याज्ञया वदति वैद्यकुलस्य तत्त्वं ॥

End. ४० पञ्चमात्रं प्राप्तं, शेषं खण्डितं ।

विषयः । वैद्यानां कुलकथनं ।

No. 612. कुलदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 10 on a page.
Extent, 570 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádúr. Appearance, new. Verso.
Generally correct.

Kuladīpikā. Genealogy and history of the Kulina Káyasthas of
Bengal. By Rámánanda S'armá. The MS. is incomplete.

Beginning. नत्वा तां भारतीं देवीं तथैव कुलदेवतां ।

क्रियतेऽतिप्रयत्नेन शूद्राणां कुलदीपिका ॥

नानाशास्त्रं समालोक्य तथैव कुलशास्त्रकं ।

श्रिष्याणां प्रति बोधाय श्रीरामानन्दशर्मणा ॥

End. १९ पत्रमात्रं प्राप्तं, शेषं खण्डितं ।

विषयः । शुद्धाणां कुलकथनं, तेषामन्यत्तिथिः ।

No. 613. मनोदूतः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 209 s'lokas. Character, Bengali. Dato ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Manodūta. A poem in imitation of the "Messenger Cloud" of Kālidāsa, in which the poet directs his own mind to go to the feet of Kṛishṇa and relate his feelings and aspirations. Anonymous. The first leaf of the MS. is wanting.

Beginning. १ (पत्रं नास्ति)

End. बन्धुस्त्वमेव हृदयाख्यपथप्रदं सत्यं रिपुर्विषयगामितया त्वमेव ।

तत्कालतरे मयि विधेहि कृपां यदैतदुक्तं कुर्व्य सुरवैरिपदे रमस ॥

Colophon. इति मनोदूताख्यकाव्यं समाप्तम् ।

विषयः । कश्चिज्ज्ञानी मनो दूतं कृत्वा कृष्णचरणसमीपे गन्तुं तत्प्रति उपदिशति ।

No. 614. मन्त्रसारीयकौतूहलविद्या ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 149 s'lokas. Character, Bengali. Dato ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Generally correct.

Kautūhala-vidyā. On *Indrajāla* or magic. By Nityanātha, son of Pārbatī. This is a chapter of the author's *Mantrasāra*, "the Essence of Mantras," a tantric compilation. The author depends mainly on incantations to effect his magical experiments.

Beginning. अथातः सम्प्रवक्ष्यामि ऐन्द्रजालमनुत्तमं ।

आधिदारिद्र्यहरणं जराभरणनाशनं ॥

End. ॐ ऐं ह्रीं क्लीं श्रीं फट् स्वाहा अनेन मन्त्रेण सर्वयोगानभिगम्य मन्त्रसिद्धिः ।

Colophon. इति श्रीपार्वतीपुत्रश्रीनित्यानथाविरचिते सिद्धखण्डे मन्त्रसारे कौतूहलविद्या नाम ऐन्द्रजालं समाप्तम् ।

विषयः । कपोत-च्छाग-मयूर-जमकनानाविधौषधकथनं, वशीकरणमन्त्रादिकथनञ्च ।

No. 615. कीचकबधमहाकाव्यम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 226 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Kichaka-badha. An epic poem founded on an episode of the Mahābhārata. By Nītavarmā. During the sojourn of the Pāṇḍus in the court of Virāṭa, king of Matsya, Kichaka, the brother of the queen, attempted to commit a criminal assault on Draupadī, the wife of the Pāṇḍus, and Bhīma, resenting the affront, killed him. This forms the subject of the poem. The work is written in a highly artificial style, and is full of alliterations, besides having the same word used in different senses at the end of every two lines.

Beginning. जितः सुचरितच्छेदोद्बरोऽयं दुःसहो मया ।

इतीव देहमकरोदभिन्ने यः सहोमया ॥ १ ॥

बिभर्त्ति हारमलयं यो भस्मभिरुद्दिशितं ।

तेजश्च मन्मथशरैरिन्द्रियाण्यैरुद्दिशितं ॥ २ ॥

या त्रिलोकनता सूर्तिरुपायेन जुगोप तां ।

योऽवच्छत् कंसनिधनप्रयुक्तास्रजुगोपतां ॥

End. इति भवतु दशा तवाहितानां सकलमहोजयभूतवाहितानां ।

रससुखमुदयादहोयमानः सकलधराधरधारणादहोयमानः ॥

Colophon. श्रीनोतवर्माविरचिते कीचकबधे महाकाव्ये पञ्चमः सर्गः ।

विषयः । अत्र यमकेन रचितं अधिकांशः । द्रौपदीरूपवर्णनं, कीचकदहनं, उत्तरगोमृद-
युद्धविवरणञ्च ।

No. 616. सङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 124. Lines, 5—6 on a page. Extent, 1511 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rāmākṛishṇa Majumdar. Appearance, old. Incorrect.

Saṅgraha. A collection of formulas for the preparation of various kinds of compound medicines; in short, a native pharmacopœa. Anonymous.

Beginning. शृण्वी कीलालवक्त्रिश्चसनखतनुभिक्षिडति व्याघ्र विश्वं
 विश्वेषां विघ्नपूतानतिविपुलबलन्दो(?)नरेन्द्रान् विहन्तुं ।
 यो धत्ते मूर्ध्निमशोरुहजविदुराद्यामरैः संसृताया
 तामोडे खेयसिद्धौ तनुपिहितगृहे यान्ति दीपाग्निवृत्त्या ॥
 ईषद्वास्यं वदति मधुरं बान्धवैः शिष्यमाणे
 वारं वारं लुठति धरणी मथ्यते सा तु जान्ति ।
 साता तस्य प्रवदति मुहुः षष्ठिषष्ठोति वल्ली-
 मेवं गोपीगणपरिहृतं बालगोपालभोडे ॥

End. चन्द्रप्रभागुटिका । (परिममाप्तिवाक्यं नास्ति) ।

विषयः । पञ्चभद्रः, अष्टताष्टका, अष्टावलेहः, दशमूलं, अष्टादशार्द्रं, भैरवेश्वरः,
 उन्मत्ताख्यरसः, निदिग्धिकादि, भाग्यादि, हितुलेश्वरः, शीतभट्टिरसः,
 ज्वरमुरारिः, मधुकादिप्रष्टतय औषधा निरूपिताः ।

No. 617. सारचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 6—7 on a page.
 Extent, 784 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Krishnanagar, Rāmakrishna Majumdar. Appearance, old. Verse. Incor-
 rect.

Sārachandrikā. General principles of pathology and therapeutics.
 Contents: Disease defined; diagnosis; infection and contagion; symp-
 tomatology; examination of the tongue; examination of the urine;
 examination of the nostrils; examination of the pulse; duration of
 diseases; actual cautery; purgation; enemata; fumigation, &c. Anony-
 mous.

Beginning. प्रणम्य परमानन्ददृन्दकम् गुरोः पदं ।

मन्दधोसाधुबोधाय साध्यते सारचन्द्रिका ॥

धर्मार्थकाममोक्षाणामारोग्यं मूलमुत्तमं ।

रोगास्तस्यापहन्तारः श्रेयसा जीवितस्य च ॥

End. बालस्य नारिकेलस्य जलं प्राये विरेचनं ।

नारिकेलोदकं जीर्णं विष्टास्ति शूक्र..... ॥ इत्यतः खण्डितम् ।

विषयः । रोगनिरूपणं, ज्ञातयानि, सङ्कीर्णधिकारः, शारीरिकाधिकारः, जिह्वापरीक्षा,
 मूत्रपरीक्षा, नासिकापरीक्षा, नाडीपरीक्षा, परिमाणनिरूपणं, दाहकर्म,
 भेदिका वटिका, वसिककर्मनिरूपणं, धूमपाननिरूपणं, इत्यादयो निरूपिताः ।

No. 618. आयुर्वेदागमनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 18. Lines, 5—6 on a page, Extent, 433 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rāmakrishṇa Majumdar. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Agurvedāgamana. History of Hindu medicine from its origin, to the day of the author. The earliest professors of the art, according to this work, were successively Brahmā, Daksha, Indra, Ātreya, Bhāradvāja and Dhanvantari. The MS. is incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. गजमुखममरप्रवरं सिद्धिकरं विघ्नहर्तारं ।

गुरुमागमनमन्यनप्रदमित्थकरीमित्थदेवतां वन्दे ॥

आयुर्वेदागमनं क्रमेण येनाभवत् भूमौ ।

प्रथमं लिखामि तमहं नानातन्त्राणि भृङ्गय ॥

End. रजोगुणमयः सूक्ष्मः शरीरायुषः(?) लघुश्चलः ।

खरो रुद्रयौगवाही संयोगा..... ॥ इत्यतः खण्डितं ।

विषयः । आयुर्वेदस्य सत्तणं, ब्रह्मप्रादुर्भावः, दक्षप्रादुर्भावः, इन्द्रप्रादुर्भावः, आत्रेय-प्रादुर्भावः, भारद्वाजप्रादुर्भावः, धन्वन्तरिप्रादुर्भावः, सृष्टिप्रकरणादिषु वर्तते ।

No. 619. ऋग्वेदीयाभ्युदयिकश्राद्धम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 6 on a page. Extent, 234 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'riromani. Appearance, old. Prose. Correct.

Rigvedīyābhyudayika-s'rādha. A manual of the s'rādha to be performed on the marriage day for the gratification of the manes. It follows the ordinances of the Rīg Veda. Anonymous.

Beginning. तत्र पूर्वदिने निरामिषं सकृद् भुक्त्वा स्नातः प्रातर्निर्वर्तितवनित्यकालो धौने वाससी परिधाय उपवीती प्रचालितपाणिपादः प्राङ्मुख आसने उपविश्य द्विराचम्य सृज्जलेन श्राद्धोदयप्रोक्षणं कृत्वा पुण्डरीकाक्षं स्मृत्येत्यादि ।

End. ततस्तद्विष्णोरिति विष्णुं स्मरेत् ।

Colophon. इति ऋग्वेदिनां नान्दीमुखश्राद्धे समाप्तं ।

विषयः । नान्दीमुखश्राद्धानुष्ठानविधानं ।

No. 620. आत्मानात्मविवेकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 3—8 on a page, Extent, 110 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nīmachandra S'īromani. Appearance, old. Verse. Correct.

A'tmānātma-viveka. A concise epitome of the distinctive characters of matter and spirit. By S'aṅkara A'chārya. Mr. Hall notices a work of this name and nature by Svayam-prakāśa Yogindra. *Contributions*, 131.

Beginning. दृश्यं सर्वमनात्मा स्याद् दृगेवात्मा विवेकिनः ।

आत्मानात्मविवेकोऽयं कथ्यते ग्रन्थकोटिभिः ॥

आत्मानात्मविवेकः कथ्यते । आत्मनः किं निमित्तं दुःखं शरीरपरिग्रहनिमित्तं ॥

End. एवं नित्यशुद्धबुद्धिमत्तत्त्वभावप्रज्ञादमस्मीति संशयसम्भावना-विपरीतभावना-राहित्येन यस्तु जानाति स जीवन्मुक्तो भवति ॥

Colophon. इति श्रीशङ्कराचार्यविरचित आत्मानात्मविवेकः समाप्तः ॥

विषयः । बन्धमोक्षजीवन्मुक्त्वादिब्यवस्थापनम् ।

No. 621. कविरहस्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 3—5 on a page. Extent, 180 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nīmachandra S'īromani. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kavirahasya. Conjugation of the verbs of the first class, *Bhūtīgani*. It is intended to serve as a hand-book to poets in search of synonyms and optional forms. By Halāyudha, minister of king Lakshmana Sena of Bengal.

Beginning. जयन्ति मुरजित्यादनखदीधितिदीपिकाः ।

मोक्षान्धकारविध्वंसान्मुक्तेर्मार्गप्रकाशिकाः ॥

लोकेषु शास्त्रेषु च ये प्रसिद्धाः काव्येषु ये सत्कविभिः प्रयुक्ताः ।

उद्दिश्य तांश्चित्तविनोदनाय शब्दानहं धातुभिरुद्धराभिः ॥

End. परिसमाप्तमवाप्तगुणोदयं कविरहस्यमिदं रसिकप्रियं ।

सदमिधानविधानहलायुधद्विजवरस्य कृतिः सुकृतात्मनः ॥

Colophon. इति मङ्गलमहोपाध्यायश्रीहलायुधकृतं कविरहस्याख्यं समाप्तं ॥

विषयः । वैयाकरणसम्मतभ्वादिगणपठितधातुविवेकः ।

No. 622. ऋग्वेदीयदशकर्मपद्धतिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 60. Lines, 3—6 on a page. Extent, 1012 s'lokus. Character, Bengali. Dato ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'iromani. Appearance, old. Prose. Correct.

Rigvediya-das'akarma-paddhati. A guide to the performance of the ten sacraments or saṁskāras enjoined in the Rig Veda. The work follows the rules of Ās'valāyana. By Kāles'a.

Beginning. नारायणं नमस्कृत्य नमस्कृत्य गुरोः पदं ।

निरूप्य यत्नतः सूत्रमाश्रित्यायनभञ्जितं ॥

कालेसिना पण्डितेन स्मृतिन्यायार्थदर्शिना ।

ऋग्वेदिनां निषेकादौ पद्धतिः क्रियते शुभा ॥

End. स्वयं यथासुखं भुञ्जीत एतस्यावश्यकम् ।

Colophon. इति सचामहोपाध्यायश्रीकालेसिरचिता ऋग्वेदिनां दशकर्मपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । गर्भाधानादिदशविधसंस्कारोपनिषत्प्रधानविधानं ।

No. 623. विधिस्वरूपविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 14. Lines, 6—7 on a page. Extent, 388 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'iromani. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vidhi-svarūpa-vichāra. A dissertation on the nature and characteristics of ordinances or rules enjoining actions. Speech is divided into three classes ; viz. 1st, such as enjoin an action, *vidhi*, injunctive ; 2nd, such as prohibit an action, *nisbedha*, prohibition ; and 3rd, such as describe an action, *artharūpa*, descriptive. The first class is surveyed from a Nyāya stand-point. Anonymous.

Beginning. विधिनिषेधार्थवाद्भेदेन वाक्यं त्रिविधं । तत्र प्रवर्तकवाक्यं विधिः । श्लाघन-
कामः पचेत् स्वर्गकामो यजेदित्यादौ लौकिकालौकिकवाक्यानां प्रवर्तककर्तृ-
व्यताज्ञानेन प्रवर्तकत्वाद् विधित्वं ॥

End. सामान्याङ्गतया तद्विधायकवाक्यस्य एकवाक्यतानुरोधात् उक्तैकीभावरूपाङ्ग-
विधायकत्वमुपेयतामिति दिक् ।

Colophon. इति विधिस्वरूपविचारः ॥

विषयः । नैयायिकाभिप्रेतविधिवाक्यतात्यर्थार्थविवरणं ।

No. 624. बालबोधकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 19. Lines, 5—6 on a page. Extent, 46 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krisbhanagar, Paṇḍit Ninnachandra S'romani. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bālabodhaka. A compendium of expiations or *prāyaschitta*. Expiations for the following offences are particularly noticed : murder of Brāhmanas ; drinking of spirituous liquors ; theft of gold ; incest with the wife of a spiritual guide ; association with outcasts ; venial offences called *anupātaka* ; destruction of cows ; murder of Kshatriyas, &c. ; murder of women ; causing of miscarriage or abortion ; killing of elephants, horses, &c. ; killing of cats, &c. ; killing of birds ; killing of vertebrate and invertebrate animals ; felling of trees ; destruction of gardens, houses, temples, &c. ; killing of animals for food ; eating of forbidden food ; eating of rice cooked by Śūdras ; eating of rice cooked by Chandalās ; eating of improper rice ; eating of meat not duly sacrificed, or unfit to be used ; eating of meat on forbidden days ; eating of fish. By Anānada-chandra. The MS. is incomplete.

Beginning. प्रणम्य पार्वतीनाथं प्रायश्चित्तोपसारकं ।

आनन्दचन्द्रो विप्रेन्द्रः कुरुते बालबोधकम् ॥

पापक्षयसाधनसाधनं कर्म प्रायश्चित्तम् । तथा च निश्चितपापक्षयेतरसाधनत्वा-
प्रयोज्यते सति पापक्षयसाधनता प्रयोज्या या कृतिसिद्धिपथत्वं । अथवा निश्चित-
पापक्षयेतरविषयकेच्छाजन्यप्रवृत्तिविषयकत्वे सति पापक्षयविषयकेच्छाजन्य-
प्रवृत्तिजन्यत्वं वा प्रायश्चित्तं ॥

End. क्षत्रियादीनां स्वजातीयाशौचे पङ्घेननां पादपादहानिः ।

परिसमाप्तिताकं नास्ति ।

विषयः । प्रायश्चित्तलक्षणं, ब्रह्मबधप्रायश्चित्तं, सुरापानप्रायश्चित्तं, सुवर्णस्तेयप्रायश्चित्तं,
गुर्वङ्गनागमनप्रायश्चित्तं, पतितमंससर्गप्रायश्चित्तं, अनुपातकप्रायश्चित्तं, गोबधप्राय-
श्चित्तं, क्षत्रियादिबधप्रायश्चित्तं, स्त्रीबधप्रायश्चित्तं, गर्भबधप्रायश्चित्तं, गजाश्वादि-
बधप्रायश्चित्तं, मार्जारदिबधप्रायश्चित्तं, पक्षिबधप्रायश्चित्तं, सास्यानस्त्रिबध-
प्रायश्चित्तं, दृक्षच्छेदनप्रायश्चित्तं, मण्डपोद्यानदेवतागारादिभेदनप्रायश्चित्तं,
हिंस्राप्रायश्चित्तं, भक्ष्याभक्ष्यप्रायश्चित्तं, शूद्रान्नभक्षणप्रायश्चित्तं, चाण्डालान्नभक्षण-
प्रायश्चित्तं, क्षौद्राज्यान्नभक्षणप्रायश्चित्तं, दध्यामांसदिभक्षणप्रायश्चित्तं, सामान्या-
भक्ष्यमांसभक्षणप्रायश्चित्तं, निषिद्धतिथिमांसभक्षणप्रायश्चित्तं, मत्स्यभक्षणप्राय-
श्चित्तादिकञ्च अभिहितं ॥

No. 625. तत्त्वार्थकौमुदी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 5—7 on a page. Extent, 1197 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra Śiromani. Appearance, rotten. Prose. Incorrect.

Tatpārtha-kāumudī. A commentary on the *Prāyaschitta Virka* of Śūlapāṇi. By Govindānanda, brother of Ganapati Bhāṭṭa. The MS. is incomplete.

Beginning. श्रीगेविन्दपदद्वन्द्वमिन्दिरानन्दसन्दिरं ।

वन्दे वन्दारकावन्दशिरोमन्दारसुन्दरम् ॥

येन ज्योतिषपङ्कजेऽनितरां मार्गण्डविद्याधितं

श्रीगेविन्दपदारविन्दयुगले लोलामवालाधितं ।

वेदान्तश्रुतिमन्त्रनिचिपथगोचरे हि (?) साहायितं

केषां नो परिमोलितो गणपतिर्महः सप्तसप्तमः ॥

गेविन्दानन्दछतिना तत्तनूजं न तन्यते ।

प्रायश्चित्तविवेकस्य टीकातत्त्वार्थकौमुदी ॥

End. उक्ता हि साहित्ये हि द्विवचनवज्रयचने द्वन्द्वसमासः । इतः परं खण्डितं ।

विषयः । शूलपाणिमहासहोपाध्यायकृतप्रायश्चित्तविवेकतान्पर्य्यार्थव्याख्यानं ।

No. 626. यजुर्वेदीयमासिकश्राद्धप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6—8 on a page. Extent, 64 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra Śiromani. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Yajurvedi-māsika-s'rāddha-prayoga. A guide to the performance of the mensual s'rāddhas, or offering of funeral cakes to the manes, according to the rules of the Yajur Veda. This work follows the directions of Vāchaspatī Miśra.

Beginning. अथ वाचस्पतिमित्रसम्मतः यजुर्वेदिनां मासिकश्राद्धप्रयोगः । तत्रादौ भोज्यात्मर्गे

कृत्वा एष गन्धं ॐ यज्ञेश्वराय श्रीविष्णवे नमः, इत्यादिक्रमेणाग्रभागं दत्त्वा

ॐ शङ्खचक्रधरं विष्णुमित्यादि ।

End. ॐ देवताभ्यः पिबेभ्यश्च इति विः पठेत् । दक्षिणपाणिना दीपं निर्वाप्याच्छि-

द्रावधारणं कुर्यात् ॥ (परिसमाप्तिस्त्रचक्रं वाक्यं नास्ति) ।

विषयः । श्राद्धीयमन्त्राद्यनुष्ठानकथनं ।

No. 627. सपिण्डनप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 5—6 on a page. Extent, 160 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nímachandra S'romani. Appearance, rotten. Prose. Incorrect.

Sapinda-prayoga. Directions for performing the first anniversary s'raddha, according to the rules of Váchaspatí Mísra. Anonymous.

Beginning. अथ वाचस्पतिमित्रसम्मतः यजुषां सपिण्डनप्रयोगः । गृहं प्रतिष्ठोपविष्टाचम्य
प्राङ्मुखः ॐ भिक्षमिति पाचिकां स्पृष्ट्वा पुण्डरीकाक्षं यथाशक्तलक्षणं स्मृत्वा कुशत्रय-
निलजलान्यादय अथासुकगोचस्येति ।

End. ततो विष्णुं स्मरेत् ॥

Colophon. इति वाचस्पतिमित्रसम्मतः यजुषां सपिण्डनश्राद्धप्रयोगः समाप्तः ॥

विषयः । सपिण्डनमन्त्रानुष्ठानकथन ।

No. 628. कुक्कुटोव्रतकथा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 4—6 on a page. Extent, 64 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nímachandra S'romani. Appearance, new. Verso. Incorrect.

Kukkuṭi-vrata-kathá. A story in praise of a fast called *Kukkuṭivrata*, or fowl fast. Chandramukhí, wife of Nahusa, is said to have first originated this fast, and Kṛishṇa is described as having taken his birth in the womb of Devakí to reward her piety in having observed it. A modification of it under the name of Lalitásaptamí is now observed by Hindu women, on the 7th of the waxing moon in the month of Bhádra, the forbidden bird being omitted. Anonymous.

Beginning. अथ कुक्कुटोव्रतकथा । युधिष्ठिर उवाच । देवकीजठरे केन व्रतेन तपसायवा ।

उत्तरः श्रीजगन्नाथस्वामी ब्रूहि जनार्दन ॥

श्रीकृष्ण उवाच । लोमशो नाम देवर्षिर्मथुरामागतः पुरा ।

मोर्षितो वसुदेवेन देवक्या च युधिष्ठिर ॥

End. या कुक्कुटोव्रतकथं * * * * * देवं चराचरगुहं हृदये निधाय ।

भक्त्या करोति कलुषैश्च निघातदहं सावाप्नुयात् सकलसन्निभोगदृष्टिं ॥

Colophon. इति कुक्षुदीव्रतकथा समाप्ता ॥

विषयः । श्रीकृष्णजन्मनः पूर्वविवरणं । वसुतनु अस्य व्रतस्य प्रसादेन देवकीगर्भे श्रीकृष्णे जात इति वर्णने । नक्षत्रप्रियया चन्द्रमुखा प्रकाशितमिदं व्रत-
वरमिति ।

No. 629. ब्रह्मयज्ञः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—6 on a page. Extent, 78 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromani. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Brahma-yajña. Directions for performing the ordinary daily worship of Brahma by Brāhmanas. Anonymous.

Beginning. स तु मध्याह्नसम्यनन्तरं सूर्यार्ध्यात् प्राक् कार्यः । यथा, प्रागप्रकुशेषु प्राङ्मुखः
साधकुरापचदयं गृहीत्वा ॐपवित्रेष्टो वैष्णव्यौ इत्यनेन प्रादेशप्रसाधं कृत्वा
ॐ विष्णोर्मनसा पूते स्याः, इत्यनेन अभ्युक्ष्य इत्यादि ।

End. कृष्णचतुर्दश्यां नद्यां यमुनायाश्च कार्यम् । ततो घाते वाससी परिचाय
सद्विष्य करु जङ्गे च प्रचात्य अधोवर्त्त । इतः खण्डितम् ।

विषयः । ब्राह्मणस्य नित्यमवश्यकर्तव्यकर्मविशेषः ।

No. 630. दृषोत्सर्गप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 6 on a page, Extent, 337 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromani. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vṛishotsarga-prayoga. Directions for performing the ceremony called *Vṛishotsarga*, or consecrating a bull and four young heifers, and letting them loose. The work follows the rules of Vāchaspati Miśra.

Beginning. अथ यजुर्वेदिनां दृषोत्सर्गप्रयोगः । तच्चादौ सकृत् कुर्यात्

End. ततो यद्राये वज्रसर्पिष्कां पायसं ब्राह्मणान् भोजयेत् ।

Colophon. इति वाचस्पतिमिश्रसम्मतदृषोत्सर्गप्रयोगः ।

विषयः । दृषोत्सर्गानुष्ठानविधानम् ।

No. 631. यजुर्वेदिषांवत्सरिकैकोद्दिष्टश्राद्धप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 3—5 on a page. Extent, 83 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nímachandra S'íromani. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Yajurvedi-s'áwatsarikaikoddishta s'rúddha-prayoga. Directions for offering the funeral cake on the first anniversary, according to the ordinance of the Yajur Veda.

Beginning. अथ यजुषां सांवत्सरिकैकोद्दिष्टश्राद्धप्रयोगः । ततः पाके दत्ते गृहं प्रविश्य
हस्तपादौ च प्रक्षाल्य द्विराचम्य दीपं प्रज्वाल्य पूर्वाभिमुखः भोज्यमुत्सृज्य दक्षिणां
दद्यात् ।

End. ततो हस्तपादौ प्रक्षाल्य गृहं प्रविशेत् ।

Colophon. इति यजुर्वेदिषां सांवत्सरिकैकोद्दिष्टश्राद्धप्रवृत्तिः समाप्ता ।

विषयः । सांवत्सरिकश्राद्धानुष्ठानसन्तादिकथनम् ।

No. 632. प्रतिष्ठाप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 3—7 on a page. Extent, 130 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nímachandra S'íromani. Appearance, decayed. Prose. Incorrect.

Pratishthá-prayoga. General rules for entering into a vowed austerity according to the Yajur Veda.

Beginning. अथ यजुर्वेदिनां साधारणव्रतप्रतिष्ठाप्रयोगः । तत्र कथान्तं व्रतं समाप्य
तत्तद्देवताप्रीतिकामो यथाशक्ति दानादि कृत्वा पुण्याहं स्वस्तिं ऋद्धिञ्च वाच-
यित्वा ओं स्वस्ति न इत्यादि ।

End. तत एतत्कर्मणा भगवान् विष्णुः प्रीयतामिति समर्पयेत् ।

Colophon. इति साधारणव्रतप्रतिष्ठा समाप्ता ॥

विषयः । व्रतप्रतिष्ठानुष्ठानविधानं ।

No. 633. द्विजनयनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 98. Lines, 6 on a page. Extent, 1692 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nímachandra S'íromani. Appearance, decayed. Verse. Incorrect.

Drija-nayana. Astrological rules for determining the exact time of the passage of the sun from one sign of the zodiac to another, and the moment most appropriate for performing such ceremonies as are enjoined on such occasions. By Haláyudha. The MS. is incomplete.

Beginning. अयति श्रीसरस्वत्योत्पास्योऽसुरदारणः ।

सर्वगः सर्वभूतेशः सर्वोत्पादा सर्वभावनः ॥

सन्धावरोधकमतुष्टविकारिकारि निस्तारकं किमपि भूषितकर्णदेशं ।

एतन्निराविलम्बकारि हलायुधेन नेचद्वयं विसदृशं नयनं द्विजानां ॥

अथ सङ्क्रान्तिनिरूपणम् । अयने द्वे विषुवे द्वे चतस्रः षडशीतयः ।

चतस्रो विष्णुपद्यस्य सङ्क्रान्त्यो द्वादश स्मृताः ॥

वृश्चिकर्कटसङ्क्रान्तौ द्वे वृद्धगदक्षिणायने ।

तुलामेषे विषुवतो गोलमध्ये ततोपराः ॥

End. तथा उपवासनिषेधे तु भक्ष्यं किञ्चित् । (इतः खण्डितम् ।)

विषयः । सङ्क्रान्त्यादिव्यवस्थाकथनं ॥

No. 634. अधिकरणकौमुदी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 18. Lines, 6—7 on a page. Extent, 685 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nimachandra Śāstrī. Appearance, decayed. Price, Incorrect.

Adhikaraṇa-kaumudī. Various kinds of topics reduced to Mīmāṃsā syllogisms, each comprehending five members, or the subject, the doubt, the prima facie argument, the conclusion, and the application. By Rāmakṛishṇa.

Beginning. नन्दस्त्रुतं नमस्कृत्य सर्वलोकेष्वरेचरं ।

निरूप्यतेऽधिकरणं रामकृष्णेन विश्रुतम् ॥

अधिकृत्य क्रियतेऽर्थोद्दिचारो वाक्सिद्धादधिकरणं सीमांसासिद्धान्तः । यदाह भट्टः ।

विषयो विषयश्चैव पूर्वपक्षस्तथोक्तं ।

निर्णययेति पञ्चाङ्गं शास्त्रेऽधिकरणं स्मृतम् ॥

End. अयमर्थः, काले कुर्यात् शुचिः कुर्यात् ।

Colophon. इति श्रुत्याशौचम्..... । इतः खण्डितम् ।

विषयः । १, परिषदधिकरणं । २, रात्रिसवाधिकरणं । ३, विश्वजिदधिकरणं । ४, सर्वस्वदक्षिणाधिकरणं । ५, होलाकाधिकरणं । ६, सर्वपिण्डाधिकरणं । ७, हविर्भयलाधिकरणं । ८, ग्रहैकत्वाधिकरणं । ९, तदर्थशास्त्राधिकरणं । १०, निषत्स्यपत्यधिकरणं । ११, रथकाराधिकरणं । १२, तन्त्रन्यायः । १३, प्रसङ्ग-
न्यायः । १४, अङ्गस्य प्रधानवृत्ते प्रयोजकलन्यायः । १५, योगसिद्धाधिकरणं ।
१६, कर्मण्यारम्भाधिकरणं । १७, षष्ठाधिकरणं । १८, देवताधिकरणं । १९, कौण्डपायिनामयनाधिकरणं । २०, यागदानहोमाधिकरणं । २१, पदाक्षर-
णीयन्यायः । २२, पदिन्यायः । २३, आर्काग्निष्टोमाधिकरणं । २४, कृष्णन-
न्यायः । २५, कपालाधिकरणं । २६, अर्थवादाधिकरणं । २७, विरोधा-
धिकरणं । २८, प्रतिनिध्यधिकरणं । २९, फलभूमा । ३०, अध्वानुषङ्गाधि-
करणं । ३१, देवतासाहित्याधिकरणं । ३२, विकल्पाः । ३३, यावज्जीवाधि-
करणं । ३४, काम्यस्य नित्यापेक्षया विलम्बित्वाधिकरणं । ३५, तदन्नापकर्ष-
न्यायः । ३६, तदुत्कर्षन्यायः । ३७, संयोगवृत्त्युत्पन्नन्यायः । ३८, व्यक्तिवचनीय-
न्यायः । ३९, पणपुराणन्यायः । ४०, दण्डापूर्पण्य इत्यादयो निरूपिताः ॥

No. 635. कर्मविपाकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 85. Lines, 5—6 on a page. Extent, 1657 s'lokas. Character, Bengali. Dato SK. 1687 ? Place of deposit, Krishnanagar, Rájá Satis'achandra Ráya. Appearance, old. Verse. In-
correct.

Karmavipáka. Diseases and evils resulting in this life for sins com-
mitted in a former one, and the expiations meet for their removal. The
causes and cures of the following evils are especially mentioned, *viz.* :—
Loss of sexual power; giving birth to dead infants; poverty; separa-
tion from loved objects; diseases of the eye; hunch-backedness; lameness;
slit in the nostrils; amputation of hands and feet; diseases of the eyes;
widowhood; barrenness; miscarriage; widowerhood; death of many
children; misfortune; getting rival wives; loss of caste; dumbness; boils;
diseases of the mouth; diseases of the ears; stench of the skin; loss of
wealth; fears; dyspepsia; indigestion; diarrhoea, dysentery; jaundice;
cough; asthma; phthisis; hemorrhages; biliousness; spleen; colic; piles;
fistula in ano; diabetes. This is an extract from the *Bhṛigu Saṁhitá*
section of the *Vṛihaddharma Purána*.

Beginning. अथ कर्मविपाक उच्यते । भरत उवाच ।

कृतौषधेन यो व्याधिर्न यात्युपशमं मुने ।

तद्विशेषं विशेषज्ञ वक्तुं नान्यस्त्वया ज्ञते ॥

भृगुरुवाच । वातपित्तादिभिर्दोषैर्यदुत्पन्नं प्रशाम्यति ।

अगदेन सुवैद्येन कर्मजं नापशाम्यति ॥

तस्मान् कर्म परिज्ञाय प्रायश्चित्तं करोति यः ।

स तु दोषैर्विनिर्मुक्तो रोगी च कश्चकोविमतः ॥

End. इति पतिव्रतासाक्षात् ।

Colophon. इति बृहद्भिष्णुपुराणे शाकुन्तल-भरत-भृगुसंवादे भृगुसंहितायां कर्मविपाकः समाप्तः ।

विषयः । षण्डलोपशमनं, स्तनप्रज्वलं, दारिद्र्योपशमनं, वियोगोपशमनं, नेत्रपीडा, कुक्षलं, खड्गलं, बिम्बनासिकलं, हस्तपादच्छेदः, चक्षुरोगः, गण्डदानसाक्षात्, वैधव्यं, वैधव्यभंसनं, उमासद्वेष्टरदानं, बन्ध्यालं, गर्भसावः, सुवर्णयज्ञोपवीतदानं, स्तनभार्यलं, प्रमत्तवडपुत्रलं, घृतघेनुदानसाक्षात्, दौर्भाग्योपशमनं, सापलग्नसम्भवः, आत्यन्तरोगशमनं, मूकलं, गण्डदोषशमनं, मुखरोगः, कर्णरोगः, गात्रगन्धः, दारिद्र्यधनक्षयः, साक्षेष्टरकवचं, ज्वरोपशमनं, दाहज्वरविनाशाय सप्ताक्षिदानं, अग्निसाम्यं, अजीर्णं, अतीसारः, गृहिणीरोगः, पाण्डुरोगः, कामस्त्रारोगः, कासरोगः, विपुलगृहदानं, घान्यकूटदानं, खासकासः, यक्ष्मारोगः, रक्तपित्तं, शय्यादानं, गुल्मरोगः, गणाधिपदानसाक्षात्, शूलरोगः, परिणामशूलः, अर्शरोगः, भगन्दरः, सूत्रघात इत्यादयो निरूपिताः ॥

No. 636. कुमारपूजा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—7 on a page. Extent, 55 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭācharjyā. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Kumārīpūjā. A Tāntric compilation, giving directions for worshipping virgins of various castes, ages and characteristics.

Beginning. अथ कुमारीपूजा । एकवर्षा भवेत् सन्या द्विवर्षा च सरस्वती ।

त्रिवर्षा च त्रिधामूर्तिः चतुर्वर्षा च कालिका ॥

शुभगा पञ्चवर्षा च षड्वर्षा च उमा भवेत् ।

सप्तभिर्मानिनी साक्षात् अष्टवर्षा च कुञ्जिका ॥

नवभिः कालसन्दर्भा दशभिश्चापराजिता ।

त्रयोदशे महालक्ष्मीर्द्विसप्ता षोडशायिका ॥

त्रयोदश पञ्चदशभिः षोडशे चाश्विका भवेत् ॥ अथ पूजाक्रमः ।

End. हस्ते बलयं धारयेत् । परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति ।

विषयः । कुमार्या अवस्थाभेदेनाभिधानान्तरकथनं, तदीयपूजानुष्ठानप्रतिपादनञ्च ।

No. 637. दत्तकनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 3—5 on a page. Extent, 40 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra Śīromani. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Dattaka-nirṇaya. An exposition of the law of adoption. By Śūlapāṇi. This work forms a part of the author's great digest of the Hindu Law, the *Smṛitirivēka*. Nearly the whole of it has been printed in Professor Bharatachandra Śīromani's *Dattaka śīromani*.

Beginning. अथ दत्तकविवेकः । याज्ञवल्क्यः ।

दद्यात् माता पिता वायं स्वपुत्रो दत्तको भवेत् । इति ।

End. अथ देया तु कन्या स्यात्तद्वर्णस्य युधिष्ठिर ।

Colophon. इति श्रीशूलपाणिमहाभट्टोपाध्यायकृतदत्तकनिर्णयः समाप्तः ॥

विषयः । दत्तकपुत्रकरणविचारः ।

No. 638. चिकित्सासङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 71. Lines, 6—7 on a page. Extent, 1810 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rāmakṛishṇa Majumdār. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Chikitsā-saṅgraha alias *Gūḍhavarākyabodhaka*. A treatise on Hindu medicine and therapeutics. By Chakrapāṇi Datta. The author, though modern, has considerable reputation and wrote several works on medicine. Vide ante p. 25.

Beginning. गुणवयविभेदेन भूतिवयमुपेयुषे । त्रयोशाय त्रिनेत्राय त्रिलोकीपतये नमः ॥

नानाधुर्वेदविख्यातसद्देश्यचक्रपाणिना ।

क्रियते सङ्गृह्ये गूढवाक्यकोधकराक्षरः ॥

रोगमादौ परीक्षेत ततोऽनन्तरमौषधं ।

ततः कर्म भिषक् पश्चात् ज्ञानपूर्व्यं समाचरेत् ॥

End. चतुः स्तेचे * * भावान् । इतः खण्डितम् ।

विषयः । षडङ्गप्रानीयं, सर्वज्वरः, पैत्तिकज्वरः, चातुर्भेदिकावल्लेहिका, नवाङ्गं, वान-
पित्ताधिकारप्रभृतयो निरूपिताः ।

No. 639. काव्यचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 4—5 on a page. Extent, 180 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rājā Satis'achandra Rāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Kārya-chandrikā alias *Grāntāṅkāra-dōsha*. An elementary treatise on rhetoric, embracing a summary of the ornaments and defects, of literary compositions, as also a classification of poetical writings. By Nyāyavāgīś'a, son of Vidyānidhi.

Beginning. सगुणा सालङ्कारा रसभावा दोषपरोक्षारा ।

जगदनुरञ्जनशीला कविकृतलीला सरस्वती जयति ॥

विद्यानिधितनुजेन न्यायवागीशधीमता ।

गुणालङ्कारदोषाख्या क्रियते काव्यचन्द्रिका ॥

End. अलङ्कारमञ्चाशालं समुद्रं रससागरं ।

बालकस्य प्रबोधाय रचितं कतिचित् पदैः ॥ परिसमाप्तिस्त्वयं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । काव्यप्रभेदरसदोषगुणालङ्कारादिनिरूपणं ।

No. 640. तोषणी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 5 on a page. Extent, 186 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rájá Satis 'achandra Ráya. Appearance, old. Verso. Incorrect.

Toshaní. A Tántric compilation, on mystical rites called *Kulluká-setu*, *Mahá-setu* and *Nirvána-setu*. Anonymous.

Beginning. अथातो मया कुक्कुकासेतुसचैर्महासेतुनिर्व्याणयुक्तः सुगुप्तः ।

अनेकेषु तन्त्रेषु मन्त्रप्रदीपे सतां तोषणी वक्ष्यते भुक्तिमुक्तौ (?) ॥

कुक्कुकां मूर्ध्नि सञ्जय हृदि सेतुं विचिन्तयेत् ।

महासेतुं विशुद्धौ तु सङ्खारे समुद्धरेत् ॥

End.

कण्ठे दीपशिखाकारं घण्टां वैदूर्यसद्भिम् ।

नैष्ठिके चन्द्रविम्बाभं भूमध्ये रत्नवद्गुप्तिः ॥ परिसमाप्तिश्चकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः ।

कुक्कुका-सेतु-महासेतु-निर्व्याणादिकथनं ।

No. 641. अमरुशतकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 12. Lines, 2—6 on a page. Extent, 222 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Táráprasanná Bhaṭṭácharjyá. Appearance, old. Verso. Incorrect.

Amarus'ataka. A collection of miscellaneous mostly amatory poetical pieces by Amaru. The author is held in high esteem as one of the greatest poets of mediæval times. A Bengali translation of this work has lately been published in Calcutta.

Beginning. आकृष्टिषद्वद्वटकामुखपाणिप्रष्ठ-प्रेङ्खलप्रङ्खंशुचयसम्बलितोऽम्बिकायाः ।

त्वां पातु मञ्जरितपञ्जवर्कणपूर-लोभभ्रमदूधमरविधमभृत् कटाक्षः ॥ १ ॥

End.

शृङ्गारसारपरमं रसदं कवीनां कार्यं मनोजसमवद्यमिति प्रसादम् ।

चक्रोऽमरुः कविगुरुः सुविचार्य सन्तः सन्तोषसन्तिसुधाप्रकरं पियन् ॥ १०१ ॥

इत्यमरुशतकं समाप्तम् ॥

विषयः ।

रसभावादिप्रेङ्खलकाशेपरहस्यार्थप्रतिपादनं ।

No. 642. महातन्त्रराजः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 6 on a page. Extent, 243 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Táráprasanna Bhattachárya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Mahátantrarāja. The essence of the Vedánta doctrine of salvation discussed from a Tántric stand-point.

Beginning. कैलासशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं ।

प्रपूज्येवमुमा देवी ब्रह्मज्ञानं महेश्वरं ॥

कुतः सृष्टिर्भवेद् देव ! कुतः सृष्टिर्विगम्यति ।

ब्रह्मज्ञानं कथं देव सृष्टिर्महारवर्जितं ॥

End. पुण्याख्यानमिदं देवि विचार्य ब्रह्मविद्भवेत् ।

निन्दया यान्ति नरकं नाहं चाणि (?) महेश्वरि ॥

Colophon. इति पार्वतीशिवसंवादे ब्रह्मज्ञानमहातन्त्रराजे पञ्चमः पटलः । समाप्तश्चायं ॥

विषयः । तांत्रिकसम्मतब्रह्मविद्या ।

No. 643. तन्त्रोक्तचिकित्सा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 23. Lines, 6 on a page. Extent, 448 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Táráprasanna Bhattachárya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Tantroкта-chikitsá. A Tántric compilation on medicine, charms, &c. Contents: medicinal herbs ; treatment of fevers ; do. of diabetes ; do. of pthisis ; do. of dysentery ; do. of diseases of the mouth ; do. of diseases of the nostrils ; do. of dryness of the mouth ; do. of diseases of the teeth ; do. of colic ; do. of boils ; sleep ; generative organs ; conception, and diseases incident to that condition ; conjugal love ; sweetness of breath ; charms for subjugating mankind ; aphrodisiacs ; means for promoting corpulency ; antidotes to snake poison ; cure for barrenness, &c.

Beginning. देव्युवाच । ज्ञातं भवत्प्रसादेन यथा कालस्य वचनं ।

मन्त्रस्य सारसम्भूतमिदानीमौषधं वद ॥

येन सिद्ध्यन्ति देहानि सर्वकामप्रदानि च ।

जरारोगहरं कल्पं तद्वद निपुरातनक ॥

सन्त्यौषधाम्यनेकानि मनुष्याणां हिताय च ।

पूर्वं तु यत् त्वया प्रोक्तं प्रत्यक्षं कथयस्व मे ॥

End.

ॐ ह्रीं रक्ष चामुण्डे कुक्ष्यं अमकी । इतः खण्डिता ।

विषयः ।

औषधोपधिकथनम्, ज्वरचिकित्सा, बज्रमूत्रचिकित्सा, कासचिकित्सा, रक्ता-
नीसारचिकित्सा, मुखचिकित्सा, नासारोगचिकित्सा, मुखशुष्कताचिकित्सा,
दन्तचिकित्सा, शूलचिकित्सा, व्रणविस्फोटकचिकित्सा, निद्राचिकित्सा,
मैथुनचिकित्सा, गर्भोत्पादनं, गर्भचिकित्सा, दम्पतीप्रणयः, मुखवासः, जगदशी-
करणं, वीर्यकरणं, स्थूलीकरणं, सर्पविषहरणं, स्त्रीबन्ध्यालहरणप्रभृतयः ।

No. 644. विवाहादिपद्धतिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 72. Lines, 5—6 on a page.
Extent, 888 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Pandit Tārāprasanna Bhattachārya. Appearance, new.
Prose. Incorrect.

Vivāhādīpaddhati. A manual of domestic rites. By Rāmadatta.
Contents: *S'rāddha* before an auspicious occasion, such as marriage &c. ;
marriage ; first religious rites on the third month after conception ; second
religious rites on the fourth month after conception ; a purificatory rite
observed on the seventh month of pregnancy ; do. on the 8th month,
rites after birth ; naming ; rite of bringing a child out of the house on
the 4th month after birth to see the sun ; first feeding with rice ; tonsure ;
puncture of the lobes of the ear ; putting on the sacrificial thread ;
commencement of education ; return home from the tutor after the
completion of religious education.

Beginning. अथ यजुषाम्भुदयिकथाङ्गं । तत्र प्रातःस्नानादिकं कृत्वा कृतनित्यक्रियः
सुप्रक्षालितपाणिपादः कृताचमनो गोमयोपलिप्तदेशे आसने उपविश्य दोषं
प्रज्वाल्य प्राङ्मुखः शालग्रामे घटे वा विष्णुं समूज्य स्वस्तिवाचनं कृत्वा एते
गन्धपुष्पे चो आदित्यादिनवग्रहेभ्यो नम इत्यनेन समूज्य सङ्कल्पं कुर्यात् ।

End.

गुरवे द्रुपं तस्मैलोपकल्पितं वा दक्षिणं दद्यात् ।

Colophon.

इति श्रीराजपण्डितरामदत्तविरचितविवाहादिपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः ।

१, आभुदयिकथाङ्गं । २, विवाहः । ३, चतुर्थीकर्म । ४, पुंसवनं । ५,
सीमन्तकर्म । ६, नखाकरणं । ७, जातकर्म । ८, नामकरणं । ९, मिश्रामणं ।
१०, अन्नप्राशनं । ११, चूडाकरणं । १२, कर्णवेधः । १३, उपनयनं । १४,
विद्यारम्भः । १५, समावर्तनं ।

No. 645. देवीमाहात्म्यटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 41. Lines, 7—9 on a page. Extent, 1645 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhattachārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Devīmāhātmya Tīkā. A commentary on the Chaṇḍī section of the Mārkaṇḍeya Purāṇa. By Gadādhara Tarkāchārya. Vide ante, p. 202.

Beginning. अथ चण्डीविवरणम् । चण्डी विशक्तिरूपा ऋष्यादिषु यक्ता पूजापद्धतौ च
वीणि ध्यानानि सत्विकादीनि । वाच्यवाचकयोरैक्या चण्डीति ।
चण्ड्याः शतार्द्धपाठेनेत्यादि यश्चण्डीपाठनियत इत्यादि ज्ञेयं । एतच्चण्डी चास्ति
तत्राप्यस्या नाम ।

End. मन्त्रकाराधिप इत्यर्थः ।

Colophon. इति गदाधरतर्काचार्यकृता देवीमाहात्म्यटीका समाप्ता ।

विषयः । मार्कण्डेयपुराणान्तर्गतचण्डीसोत्रतात्पर्यार्थविवरणं ।

No. 646. प्रेतकृत्यादिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 6 on a page. Extent, 303 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhattachārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pretakṛityādinirṇaya. Funeral rites, mourning and s'rāddhas. The MS. is incomplete.

Beginning. संसारकारानिःसारकेतवे धर्मसेतवे ।

प्रणम्य विष्णवे ब्रह्मे प्रेतकृत्यादि निर्णयं ॥

तत्र प्रकरणानुक्रमणिका । प्रेतक्रियाशेषधर्मा ज्ञाते शेषं ऋते तथा ।

अशेषसङ्करस्यैव गर्भसावे ततः परं ॥

End. सा तिथिः सकला ज्ञेया दानाध्ययनकर्मसु ।

एतथोक्तं

। इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । सरणोत्तरकर्तव्योदकपिण्डदानादिव्यवस्थापनं ।

No. 647. स्मृतिसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 49. Lines, 6—7 on a page. Extent, 1359 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Tārāprasanna Bhattachārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Smṛiti-sāra. Rites proper to be observed on the different lunations. By Kes'ava S'armā.

Beginning. जगतीहेतुं नवा श्रीकेशवशर्माणा लिखितञ्चेतत् ।

स्मृतिसारं मणिवारं कुरु तारं स्मृतिसारं पारं यत् ॥

वृद्धयाश्रयवत्कः । कर्मणो यस्य यः कालस्तत्कालयापिनी तिथिः ।

तथा कर्मणि कुर्वन्ति ह्यसद्वृद्धौ न कारणं ॥

ह्यसद्वृद्धो गृह्यलक्षणपक्षे तत्र पक्षभेदेन व्यनस्या इत्यर्थः । तत्कालः श्रुतिः ।

End. विष्णुः । अशोनिथस्य वर्षाणि बाला वाप्यूनषोडशः । इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । तिथ्यादिविचारः, प्रतिपदादितिथिकर्तव्यदेवछत्यादिनिरूपणञ्च ।

No. 648. स्मार्तव्यवस्थार्णवः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Extent, 332 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Tārāprasanna Bhattachārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Smārtavyavasthāṇava. A Smṛiti treatise. By (?) Sārvabhauma. Contents: The origin of the four principal castes; origin of the mixed castes; impropriety of marrying before an elder brother; forbidden relationships in marriage; collateral relations; collateral relations on the father's side; collateral relations on the mother's side; gotras, &c. This is apparently different from No. 320.

Beginning. आदौ प्रजापतिमखाज् जाता विप्रा * * * ।

बाह्याश्च क्षत्रिया जाता ऊर्वाविश्या बभूविरे ॥

पादाब्द्राश्च सम्भूतास्त्रिवर्णस्य हि सेवकाः ।

सत्यव्रताद्वापरेषु वर्णाश्चत्वार एव च ॥

End. इति प्रशस्तं उचिता क्रम्या विवाहकार्ये लिखिताञ्च सप्तमः (?) ।

Colophon. स्मार्तव्यवस्थार्णव उत्तराङ्गः श्रीसर्वभौमेन कृते समाप्तः ।

विषयः । वर्णपरिचयः, वर्णसंस्कारोत्पत्तिः, विवाहे परिवेदनादोषः, वैवाहिकसम्बन्ध-
निर्णयः, बन्धुसन्निपातव्यवस्था, पित्रबन्धुसन्निपातः, मातृबन्धुसन्निपातः, गोत्र-
विचारप्रभृतयः ।

No. 649. उद्दाहयवस्थ्या ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 5—6 on a page.
Extent, 351 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose.
Corrupt.

Uddāharyavasthā. A dissertation on the laws relating to marriage.
Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. तत्रोद्दाहलक्षणं । भार्यात्वसम्पादकघटनं विवाहः । तच्च घटनं उत्सर्गानन्तरं
वरस्य समेयमिति ज्ञानरूपं । तस्य समवायविषयताभ्यां वरकन्ययोः सत्वान्
वरकन्ययोर्विवाह इति प्रतीतिरुपपद्यते । भार्यात्वस्य स्वरूपविशेषणहेतुना-
न्योन्याश्रयः । स च विवाहोऽष्टविधो भवति ।

End. अर्थपरिष्कारपूर्वकं पद्यमं निरस्यति न चेति । इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । विवाहलक्षणतत्प्रभेदादिविचारः ।

No. 650. धर्मदोषिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 6—7 on a page.
Extent, 250 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose.
Incorrect.

Dharmadōpikā. Reconciliations of discordant opinions on points
of law. By Chandras'ekhara Vāchaspati.

Beginning. नत्वा शिवपदद्वन्द्वं ताततत्तातसेवितं ।

तत्प्रभा वर्द्धिताऽस्माभिः क्रियते धर्मदोषिका ॥

विद्याभूषणविख्यातः यददर्शनमते सुधीः ।

तत्सुतस्त्रादशो धोमांसतोऽधीती च तत्सुतः ॥

श्रीचन्द्रशेखरो नाम्ना ख्यातो वाचस्पतिः चिन्ता ।

सूतीनाञ्च प्रकाशार्थं तमोतीमां प्रदीपिकां ॥

तत्र सीमांसातर्क एव वेदः, तन्मूलकशास्त्रार्थप्रकाशकः ।

End. एषामेकत्र प्रशक्ता पूर्वा द्रष्टव्यः, यतोऽ । इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । विविधव्यवस्थानिर्णयेन नानावचनसीमांसासङ्ग्रहः ।

No. 651. सारसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 149. Lines, 6—7 on a page. Extent, 4581 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Bābu Vāmācharana Datta. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Sārasaṅgraha. Practice of medicine and therapeutics. The MS. is imperfect.

Beginning. संसारसिन्धुतरणश्रवमद्रिकन्यावक्त्रप्रफुल्लसरसीवहसद्द्विरेफं ।

कन्दर्पदर्पपरिदर्पविदर्पतात्तं वन्दे सदा त्रिपुरमेकगतिं महेशम् ॥

आलोक्य बद्धतन्त्राणि सारं समाहृत्यान्यतः ।

लोकानामुपकाराय क्रियते सारसङ्ग्रहः ॥

प्रायश्चित्तं चिकित्साञ्च ज्योतिषं धर्मनिर्णयं ।

विना शास्त्रेण यो ब्रूयात् तमाङ्गप्रज्ञाघातकं ॥

कुचेष्टः कर्कशोऽतुष्टः कुपामी स्वयभागतः ।

पञ्च वैद्या न पूज्यन्ते धन्वन्तरिसमा यदि ॥

End. दुर्व्यानिशायतो लेपः कण्डूपासाविनाशनः ।

कामिदद्रुचरश्चैव (इत्यतः खण्डितः)

विषयः । आरादिनानाविधरोगानां तदुपशमकौषधादीनाञ्च व्यवस्थापनं ।

No. 652. ब्राह्मणसर्वस्वम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 124. Lines, 6—7 on a page. Extent, 5750 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nimechandra S'iromani. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Bráhmaṇa-sarvasa. On the duties of Bráhmaṇas, from the commencement of their religious study to funeral. By Haláyudha, minister of justice of Lakshmaṇa Sena of Bengal. He is the author of several works of great repute, including among others the *Mimāṃsā-sarvasa*, or a summary of the Mimāṃsā philosophy; the *Vaiṣṇava-sarvasa*, or the duties of Vaiṣṇavas; the *Siva-sarvasa*, or the whole circle of duties of Śaivas; the *Paṇḍita-sarvasa*, or the duty of the learned; the *Muni-sarvasa*, or the duty of ascetics; the *Nyāya-sarvasa*, or a summary of Nyāya philosophy; the *Matsyasukata Tantra*, or theology; the *Abhidhāna ratnamālā*, or a vocabulary of Sanskrit words; the *Kavi-rahasya*, (No. 639); and the *Mṛta-sanjīvani* (No. 1). The brother of the author, Pashupati, was the prime minister of Lakshmaṇa Sena, and several works of great repute are attributed to him. The work under notice treats of seventy-six subjects, the Sanskrit names of which are noted below. It quotes largely from the Kalpa and the Gṛhya Sūtras of Kātyāyana, Baudhāyana, Asvalāyana, Gobhila and Pāraskara, as also from Manu, and most of the leading Purāṇas.

Beginning. दीपवत् द्योतयति यो भूर्भुवःस्वर्जगत्त्रयं ।

सवितुस्तं वयं भर्गमपवर्गकरं स्तमः ॥

दधानं चतुरास्त्रायपूतां मुखचतुष्टयी ।

मुनिमाद्यं नमामस्तं पङ्कजाटजवाभिजां ॥

त्रिदिवाभरणं कालत्रयचतुस्तयोमयः ।

चिवर्गप्राप्तिमरणिस्तरणिः श्रेयसेस्तु नः ॥

त्रिलोकपूज्यां रमति त्रिमध्यायां त्रिलोचनः ।

त्रिवेदीफलनिर्वाची गायत्री नामपास्तरे ॥

End. ब्रह्मणा वरदानं, ब्राह्मणभोजनं, अष्टिद्रावधारणञ्च शतपरिमिताभ्यसनं कुर्यात् । इत्यावसर्यिकमहाधर्माधिष्ठच्छ्रीहलायुधकृते ब्राह्मणसर्वस्वसामिधानपुस्तकं समाप्तम् ।

Colophon. इत्यावसर्यिकमहाधर्माधिष्ठच्छ्रीहलायुधकृते ब्राह्मणसर्वस्वे अग्रग्राधानादि अन्तोष्टुन्नं कर्म समाप्तम् ।

विषयः । १, वेदाध्ययनं । २, वेदार्थावगमनं । ३, ऋष्यादिज्ञानं । ४, दन्तधावनं । ५, प्राभातिकस्नानं । ६, प्रातःस्नानमन्त्रः । ७, प्रातःमन्त्रः । ८, ॐकार-साहाय्यं । ९, प्राणायामः । १०, गायत्र्यर्चयाख्या । ११, प्राणायामप्रकारः । १२, पूरकादिप्राणायामभेदाः । १३, काम्यप्राणायामाः । १४, प्राणायामसाहाय्यं ।

१५, प्रणवादिजपफलं । १६, गायत्रीमाहात्म्यं । १७, प्राणयामान्तराक्षमनं
 तन्मन्त्रादिश्च । १८, द्रुपदादिमन्त्रार्थः । १९, सूर्योपस्थानमन्त्रार्थः । २०, गा-
 यत्रीजपानुष्ठानं । २१, गायत्रीमाहात्म्यं । २२, गायत्रीव्याख्या । २३, गायत्री-
 स्वरूपं । २४, गायत्रीजपफलं । २५, अक्षमाला । २६, वृषभमन्त्रव्याख्या ।
 २७, जपयज्ञादि । २८, मध्याह्नस्नानविधिः । २९, मध्याह्नस्नानमन्त्राः । ३०,
 तत्र विष्णुमन्त्रादयः । ३१, सूर्यार्घ्यदानं । ३२, नवग्रहमन्त्रार्थः । ३३, पुरुषसूक्त-
 व्याख्या । ३४, सप्तसप्तशतीव्याख्या । ३५, ऋग्वेकमन्त्रार्थः । ३६, चण्डीपूजा-
 मन्त्राः । ३७, निरग्नेर्वैश्वदेवः । ३८, शान्त्यध्यायः । ३९, शान्त्यध्यायव्याख्या ।
 ४०, अतिथिपूजामन्त्राः । ४१, आदमन्त्रव्याख्या । ४२, पार्वणआदमन्त्राः । ४३,
 वृद्धिआदमन्त्राः । ४४, भोजनविधिः । ४५, पुंसवनं । ४६, सीमन्तोन्नयनं ।
 ४७, जातकमन्त्राः । ४८, बालग्रहशान्तिः । ४९, नामकरणमन्त्राः । ५०,
 निष्क्रामणमन्त्राः । ५१, अन्नप्राशनविधिः । ५२, चूडाकरणं । ५३, उपनयन-
 मन्त्राः । ५४, समावर्तनमन्त्रार्थः । ५५, विवाहमन्त्रार्थः । ५६, दशकर्मम-
 न्त्रार्थः । ५७, आवसथ्याधानमन्त्राः, अग्राधानमन्त्राश्च । ५८, अरण्यादि-
 निर्माणं । ५९, कुण्डनिर्माणं, दक्षिणाग्निश्च । ६०, पितृयज्ञः, वृद्धिआदयश्च ।
 ६१, कुण्डसंस्कारादिः । ६२, मणिकाधानं । ६३, वैश्वदेवविधिः । ६४, सायं-
 प्रातर्होमादि । ६५, पक्षादिकर्म । ६६, पाकयज्ञादिः । ६७, पुनराधाननिमि-
 त्तानि । ६८, अशौचं । ६९, अशौचे नियमविधिः । ७०, अस्थिसंस्मरणं । ७१,
 अन्त्येष्टिकर्मनिबन्धः । ७२, आयसथ्यादन्त्येष्टिकर्मणां मन्त्राः । ७३, नवग्रहप्राशन-
 मन्त्राः । ७४, गृहोपस्थानं । ७५, आयसथ्याधानपद्धतिश्च ।

No. 653. गङ्गाष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 9 on the first page and 5 on the second. Extent, 25 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimchandrase Siromani. Appearance, old. Verso. Incorrect.

Gaṅgāṣṭaka. Eight stanzas in praise of the river Ganges. By Kalidāsa. Two other hymns of this class have already been noticed. Ante, Nos. 455. and 458.

Beginning. कत्यचीणि करोटयः कति कति द्वीपिदिपानां तच्चः

काकोलाः कति पद्मगाः कति सुधान्वय (?) खण्डाः कति ।

मातस्त्वच्च कति त्रिलोकजनि तद्धारिपूरोदरे

मज्जज्जन्तुकदम्बकं समुदयत्येकैकमादाय यत् ॥

End. श्लेषलोशकुले गले दत्तविले कामाकुले याकुले
 कण्ठे घर्घरेवेरिद्योपमिलिते काये च सम्मोलिते ।
 यां ध्यायन्नपि भारभङ्गुरतः प्राप्नोति मुक्तेः सरः
 सा मे चेतसि आकृवी नितसतां संसारसन्नापहन् ॥ ८ ॥

Colophon. इति श्रीकालिदासविरचितं गङ्गाष्टकं समाप्तम् ।

विषयः । गङ्गास्तुतिः ।

No. 654. कल्पसूत्रम् ।

Substance, country paper, 7 × 4 inches. Folia, 64. Lines, 10 on a page. Extent, 1275 ślokaś. Character, Nāgura. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benarés. Appearance, old. Prose. Remarkably correct.

Kalpa Sūtra. The rituals of the Sāma Veda in eleven chapters, (Adhyāyas). The author's name is not given in the text, but the work is evidently a complete text of the Māsaka Sūtra noticed under No. 113. Contents: 1. Prāyaṇi and other iśtis; 2. Abhijit, Svarasāma and Mahāvratā ceremonies; 3. Vis'vajit, Vratyastoma, &c.; 4. Vais'vadevika, Vārma, Praghāra, Sākamedha, Samāsirā, &c.; 5. Punastoma, Sarvastoma, Upachiti, Indrastoma, &c. 6. Garga-trirātra, As'vamedha-trirātra, Ohhandoga-pavamāna-trirātra, &c.; 7. Chaturvirāha, Jāmadagnyāha, Jāhnavāha, Vās'ishṭāha, Panchasārādīya, Saptarātra, &c.; 8. Kakuvadas'arātrāha, Vis'vajitatirātra-navamāha, Kusurvindapancharātra, Ohhandoga-das'arātra, &c.; 9. Trayodas'arātra and other vidhitis; 10. Madhye-prishṭhyāha, Ohhandoga das'āha, &c.; 11. Parastāt-prishṭhya, Ohhandoga-prathamāha, &c.

Beginning. क्लृप्ता ज्योतिष्टोमोऽतिरात्रोऽष्टोडशिकः पवस्व वारो अग्निः पवस्वेन्द्रो वृषासुत
 उपास्मै गायता नर इत्यादि ।

End. क्लृप्तं विश्वहजामयनं ज्योतिष्टोमेन वा क्लृप्तेन ज्योतिष्टोमेन वा यथास्मै-
 क्लृप्तेन यथास्मैक्लृप्तेन ॥ १० ॥
 इति विष्णुवर्णने एव पूर्वं अहनी आहते ताम्रामाष्टकाम्यासुतरान् षण्मासा-
 ऽश्लेषामेकान्नविंशती प्रथमस्त्रिंशत्संवत्सरं प्रजापतेः सहस्रसंवत्सरं विश्वहजामयन-
 मिति सत्राणि ।

Colophon. इति कल्पसूत्रेऽष्टादशः प्रपाठकोऽध्यायश्च । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । १ प्रपाठके, प्रायण्यभिज्ञवाह-ष्टष्टाषडहकथनं । २, अग्निजित्स्वरसाम-महा-
प्रतीकः । ३, विश्वजिह्व-व्रात्यसोमादिकथनं । ४, वैश्वदेविकह-वारुणप्रधासि-
काह-शाकमेध-शुनाभीर्यापचयाभिषेचनोद्य-दशपेयादिकथनं । ५, पुनसोम-
सर्वसोमोपचितीन्द्रसोमादिकथनं । ६, गर्गविरावाहोद्यमेधविरात्र-वैदविराव-
च्छन्दोगपवमानविरात्रादिकथनं । ७, चतुर्वीरिह-जामदग्न्याह-जाकृवाह-
वाग्निष्ठाहादिपञ्चशरदोद्यमेध-सप्तरीचादिकथनं । ८, ककुब्दशरावाह-
विश्वजिदतिराव-नवमाहकुसुखविन्द-पञ्चरात्र-च्छन्दोगदशरावादिकथनं । ९,
त्रयोदशराव-विशालाहादि-विधृत्यादिकथनं । १०, मध्ये षष्ट्याह-च्छन्दो-
गदशरावादिकथनं । ११, पुरस्तात्षष्ट्या-च्छन्दोगप्रथमाहादि-सारस्वतत्रयादि-
निर्देशश्च ।

No. 655. **शुल्कसूत्रम्, बोधायनीयम् ।**

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 8. Lines, 14 on a page. Extent, 329 s/lokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ulva Sūtra, Bṛhadhāyana. Bṛhadhāyana's aphorisms on the formation of various kinds of fire altars, and the positions which the priests and sacrificers are to occupy around them. The work embraces eight chapters (Pāṭalas.) The MS. is imperfect, the latter portion of the 4th and the beginning of the 5th chapters being wanting. Contents: 1, Area meet for the altar; 2, the number of bricks necessary for the altar, and the proper places for the different priests around it; 3, the receptacle for the fire to be made of bricks in the form of a hawk; 4 and 5, formation of the altar like the nave of a wheel &c.; 6, formation of the altar like the wheel of a chariot; 7, formation of quadrangular altars; 8, altars for burning grounds.

Beginning. अथेमेऽग्निचयासोषा भूमेः परिसरणविचारान् व्याख्यास्यामः । अथाहुलिप्रमाणं
चतुर्दशणवयतुल्लिङ्गितिला इत्यपरं दशाहुलमित्यादि ।

End. द्वादशनेष्टकाः कारयेत्तासामर्थाः पाद्याद्यान्वयेधिकस्याग्नेः पुरुषाभ्यासो नारलि-
प्रादेशानां प्रकृतो वा त्रिगुणस्त्रिसावोऽग्निभक्त्यकविशोऽग्निभवतीति तदुभयं
ब्राह्मणमुभयं ब्राह्मणमिति । अष्टमः पटलः ।

Colophon. बोधायनीयशुल्वाध्यायः ।

विषयः । १ षट्श्लोऽग्निविचारप्रमाणनिर्देशादि । २, वेदां इष्टकाभिचयनं, होत्रादि-
स्थानविभागादिकथनं च । ३, इष्टकाभिः श्रेणाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि ।
४, वक्रपुच्छश्रेणाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि । (चतुर्थश्रेणः पञ्चमादिर्न
प्राप्तः) । ५, रथेषासंयोगस्थानाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि । ६, रथचक्रा-
काराग्निचितिस्थाननिर्माणप्रकारादि । ७, चतुरस्याकृत्यग्निचितिस्थान-
निर्माणप्रकारः । ८, अग्निचितिकर्मचित्याद्यग्निचयनस्थाननिर्देशः ।

No. 656. शुल्वसूत्रदीपिका, बोधायनीया ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 58. Lines, 12—13 on a page. Extent, 1533 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1666. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ulva-sūtra-dīpikā. A gloss on the last by Dvārkānāṭha, son of Tīkā Bhaṭṭa.

Beginning. बोधायनीयशुल्वस्य प्रव्याख्याः प्रेक्ष्य यत्त्वना ।

टीका भट्टात्मजेनेयं क्रियते शुल्वदीपिका ॥

अथेमेति चथाः । अथ गृह्यन्तस्मिन्मन्त्रे चयप्रवृत्तं वेदा अयुपलक्षणार्थम् ।
इत्यादि ।

End. उभयस्यापि ब्राह्मणार्थत्वादुभयमनुष्ठेयमिति भावः । वीप्सा समाप्तिव्यापनार्था ।

Colophon. टीकाभट्टात्मजस्य द्वारकानाथस्य कृता शुल्वसूत्रदीपिका समाप्ता ।

विषयः । बोधायनीयशुल्वसूत्रार्थविवरणं ।

No. 657. शुल्वसूत्रभाष्यम्, आपस्तम्बीयं ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 42. Lines, 10 on a page. Extent, 1260 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1885. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ulva-sūtra-bhāṣya. A commentary on Āpastamba's aphorisms on the formation of fire altars. By Kapardī S'vāmī. The work comprises six paṭālas.

Beginning. उक्ता यज्ञसेषामायतनानि नियतप्रमाणानि नियतदेशानि तेषामायामविलारान् वक्तुकास आह । विहारयोगान् व्याख्यास्यामः । विह्रियन्तेऽस्मिन्नग्रय इति विहाराः प्राग्भेदादरो गार्हपत्यादयश्चेत्यादि ।

End. नारविप्रदेशानां, तत्र श्लोकः, विधे नरः
* * * * * प्रोक्तात्रिस्त्रावति विभावसोः (?) ।
एकविंशे ततो न्यूनं तिलानाञ्चैव सप्ततिः ॥
द्विरुक्तिर्भद्रलार्था । षष्ठः षटलः ।

Colophon. इत्यापस्तम्बीयशुल्लभायं कपर्दिस्त्रामिद्वतं समाप्तम् ।

विषयः । आपस्तम्बीयशुल्लभसूत्रार्थव्याख्यानं ।

No. 658. गृह्यसूत्रं, कात्यायनीयं ।

Substance, country paper, 10 x 4½ inches. Folia, 36. Lines, 10 on a page. Extent, 720 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1724. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Gṛīhya Sūtra. Aphorisms on the rites and ceremonies appropriate for householders. By Kātyāyana. Contents: 1. Cooking of rice as a ceremonial rite at marriage, conception, quickening, birth, first eating of rice, and tonsure; 2. Observances at the time of investiture with the sacred thread, and after it; 3. Observances on return home from the tutor; 4. Mensual and first anniversary s'rāddhas, offering of water to the manes, agriculture; 5, 6. Rites for overcoming evils at the consecration of tanks, lakes, gardens, &c.

Beginning. अथातः पाकयज्ञान् व्याख्यास्यामोऽभिमतमायत्स्यमाने यवान्त्यां समिधमभ्याद-
ध्यात्तमग्निमिन्धीत वैदाह्यं वादाथेत्यादि ।

End. सर्वस्मात् खसि देवकृपिभ्यश्च ब्रह्म सत्यञ्च पातु मामिति ब्रह्म सत्यञ्च पातु
मामिति ।

Colophon. इति षष्ठाध्यायः । समाप्तमिदं गृह्यसूत्रम् ॥

विषयः । अथ षष्ठ्यायाः । तत्र १ अध्याये, विवाह-गर्भाधान-सोमन्तोन्नयन-जातकस्त्री-
ग्रप्राशन-चूडादि कर्तव्यचरुपाकयज्ञकर्मकथनं । २, उपनयनोपनीतकर्तव्यकथनं ।
३, गुरुकुलात्समाप्यतेन कर्तव्यकर्मकथनं । ४, मासिकश्राद्धमण्डोकरण-
मर्पणकृषिकर्मकथनं । ५, ६, पुष्करिणी-तडागारासाद्भुतशान्त्यादिकर्म-
कथनं । (२४ पत्रं नास्ति)

No. 659. श्रौतसूत्रं, बोधायनोय ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 79. Lines, 11 on a page. Extent, 1896 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1616. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Srauta Sūtra. This is an incomplete MS. of the aphorisms of Bodhāyana on the rites of the Yajur Veda. It includes the Agnistoma, Pravargya and the Mahāvira rites.

Beginning. अग्निष्टोमेन यच्चसाणो भवति स उपकल्पयते कृष्णाजिनञ्च कृष्णविषाणञ्च वामश्च मेखला चेत्यादि ।

End. योष्णन्ति तिष्ठन्नग्निमभिसंशत्यग्निरभि वेद्यानरोऽसीत्येताननुवाकेनात्रार्धवेऽग्नि-
दक्षिणां ददाति शतं सद्यः कं वा ॥ १७ ॥ (समाप्तिवाक्यं नास्ति)

विषयः । अग्निष्टोमप्रवर्ग्यसहावीरादिकर्मकथनं ।

No. 660. पितृमेधसूत्रं ।

Substance, country paper, 9 × 5 inches. Folia, 7. Lines, 9—10 on a page. Extent, 130 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Pitṛimedha Sūtra. This is a mere fragment of either Bodhāyana's or Bharadvāja's aphorisms on the ceremony of cremation. I have not the necessary MSS. at hand to identify the work.

Beginning. अथ पितृमेधं व्याख्यास्यामो दहननिधानदेशपरिच्छाणि निधानकाल इति
ब्राह्मणोक्तं दुर्बलीभवन् शालाटण्डेषु दर्भानासीर्य स्थानासौभव वराहनिति
सन्तोक्तावनुसन्तयते ।

End. पालाशं परिददाति शक्रुश्च निष्टतत्यसामीत्यनुसन्तयते लूपालोहितम् — ।
(इतः परं खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं नास्ति)

विषयः । शवदाहनाद्यन्त्येष्टिकृत्यकथनं ।

No. 661. प्रवर्ग्यप्रश्नः ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 860 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Proso. Correct.

Pravargya-pras'na. The ninth chapter of the Śrauta Sūtra of Bodhāyana, (No. 659), and contains the rules regarding the Pravargya ceremony.

Beginning. प्रवर्ग्यं सन्नरियद्रुकल्पयते खादिरोमेदुम्बरीं कङ्कनीं वा अक्षिं व्यामसार्चो
बोभयतस्त्रीक्ष्णं सदक्ष भावितां, इत्यादि ।

End. उदुत्यं चित्रमित्यथाहवनीयमुपनिष्ठते, इममूषं त्वं नवोयांसं वोच इत्यथाग्नि-
प्रदेशं गलाऽग्नीप्रदेशं उत्तरां शान्तिमुपयन्ति, शन्नो वातः पवता मातरि-
चेति । इति बोधायनसूत्रे नवमः प्रवर्ग्यप्रश्नः ॥

विषयः । प्रवर्ग्यविधिः ।

No. 662. गार्ह्यकर्मप्रयोगः, आपस्तम्बीयः ।

Substance, country paper, 11 × 3½ inches. Folia, 46. Lines, 10 on a page. Extent, 1150 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Gārhyā-karma-prayoga. A manual for the performance of the domestic rites enjoined in the Gṛihya Sūtra of Apastamba. The rites are nearly the same as those noticed under No. 658.

Beginning. हरेःपदाम्बुजं नला कपर्द्यादिभिरीडितं ।

आपस्तम्बगार्ह्यकर्मप्रयोगः प्रवितन्यते ॥

End. अमुकाद्भुतनिमित्तं शान्तिं करिष्ये इत्यर्थः । अमुकोत्याननिमित्तमित्युत्थाते,
सर्वतः ॥ (इतःपरं खण्डितं)

विषयः । विवाहोपनयनगर्भाधानजातकर्मादीनां श्राद्धाद्भुतशान्त्यर्थं कथनं ।

No. 663. भाषिकसूत्र ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bhāṣhika Sūtra. Vedic phonetics. Anonymous.

Beginning. अथ ब्राह्मणस्वरसंस्कारनियमः । उदानानुदानौ भाषिकसाम्बन्धिः । आग्रपूर्व
आख्यातपरो न ।

End. क्रियावाचकमाख्यातं लिङ्गतो न विशिष्यते ।
चीनच पुरुषान् वक्ति काश्चित्सु विशिष्यते ॥
इति भाषिकसूत्रं समाप्तम् ।

विषयः । वैदिकवाक्येषु उदानादिस्वरप्रयोगविधिः ।

No. 664. कल्पसूत्रव्याख्या, वरदराजोया ।

Substance, country paper, 10×4 inches. Folia, 225. Lines, 10 on a page. Extent, 4500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Kalpa-sūtra-ryākyā. A commentary on the Kalpa Sūtra of Māsaka, (No. 654). By Varadarāja. The MS. is incomplete, and the author's name does not occur, except in the title of the work as given on the cover.

Beginning. अथाप्यकल्पे व्याख्यातव्यस्य त्वचः सर्वक्रतुप्रकृतिभूतस्य त्रिसुपर्णा ज्योतिष्टोमस्य
सर्वाहर्षणप्रकृतिभूतस्य च व्यूढद्वादशाहस्य ब्राह्मणेनैव क्षत्रिणकृति तदुपजीवने-
न क्रतुन्तराण्येव कल्पितानि अस्माभिस्त्वस्य प्रबन्धस्य कारस्त्रार्थं तयोक्तावत्
प्रयोगः सूत्रब्राह्मणानुसारं प्रदर्शयते ।

End. तत्र विंशंपमाह । रायन्तरेणाह्ना विष्ट * * पद्यते । वार्हतेन पञ्चदशरात्रा-
यान्तरेण सप्तदशान् वार्हतेनैकविंशानिति * * * । आरभत इत्यर्थः ।
एतदुक्तं भवति । विष्टति— । (इतः परं खण्डितम्)

विषयः । ज्योतिष्टोमादिष्टोमादिष्टोतकर्मविनियोगानां साम्नां तेषामधिदेवतादीनां च
प्रख्यापकस्य कल्पसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 665. कल्पसूत्रभाष्यम्, शाङ्खायनीयं ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 110. Lines, 10 on a page. Extent, 3368 ślokas. Character, Nāgara. Date, S. 1645. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kalpa-sūtra-bhāṣya. A commentary on the Kalpa Sūtra of Śāṅkhāyana, by Anartīya, son of Varadatta. Contents : (1) Dars'a, (2) Paurṇamāsa, (3) Saumika, (4) Yajamāna, ceremonies.

Beginning. पुरुषस्य बुद्धिपूर्वकारिणोभ्युदयनिःश्रेयसमुपादित्वितं । तच्च विशिष्टं क्रियासाध्यं । सा च वैदिकी क्रिया नान्या या काचित् । कुत एव तत् ।

End. कूर्चादीनि यथाकालमर्थायार्घप्रदो नेदयेत् । तिस्रो वेदयेदिति तन्त्रान्तरात् । द्विरभ्यासेऽध्यायपरिमसात् शिष्टचारस्तदाचरणं चायुष्यमिति ॥ इति शाङ्खायनसूत्रभाष्ये चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ।

(इतोपि सप्तपङ्कगात्मकः पाठोऽस्ति, तस्यायः)

शाङ्खायनसूत्रस्य भस्मं शिष्यद्वितेऽप्युक्ता । वरदत्तमुने भाष्यमार्त्तमोचोऽकरोन्नवम् ॥

(तस्यान्यः)

चतुरः सर्वान् वा चतुरो मरुर्ब्रह्मोऽथ शोभते सर्वान्वा । सद्गुणसप्तदशानुतया(?)

शशान्तरात् । चन्द्रमा मे देवा ब्रह्मलुपांशु लं मानुष इत्युच्येन्द्रमा मे देवो ब्रह्मा एतदुपांशु च ।

(खण्डितमिति भाति)

विषयः । चतुरध्यायनिबद्धस्य दर्शपौर्णमासमौमिकथाजमानादिकर्मबोधकस्य शाङ्खायनसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 666. कात्यायनसूत्रपद्धतिः ।

Substance, country paper. 9½ by 4 inches. Folia 205, lines, 7 on a page. Extent, 2870 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kātyāyana-sūtra-paddhati. This is a very imperfect MS. of Yājñikadeva's summary of Kātyāyana's aphorisms on the ceremonials of the White Yajur Veda. The MS. comprehends the concluding portion of

the VI only, and Chapters VII, XVI, and XVIII, complete. The 7th treats of the S'atarudrīya homa; the 16th, of expiations in connection with the collection of fire for a Soma sacrifice; and the 18th of the sacrifice of the horse and other animals. The author was the son of Prajāpati, and celebrated as a great sacrificer of his time. The work is in great repute, but scarce.

Beginning. प्रारम्भे खण्डितं । अत्र ०१६, १८ अध्यायाः सन्ति, इतोधिकं ०, पञ्चाधि २२, पत्रपर्यन्तमन्य एको भागोऽस्ति । अध्यायसङ्ख्या नास्ति । तत्र ० अध्यायारम्भे, अथ शतवद्रियसोमसङ्क्षो जुहोतिरच्यते । तत्र सङ्क्षामाचगादिषु (?) निष्ठसु परिश्रितु अग्न्यन्वाधानम् ।

१६ अध्यायारम्भे, अथ सोमाङ्गभूतस्याग्निचयनस्य पद्धतिलिख्यते, तदग्निचयनं सोमयागमाचे विकल्पेन भवति ।

१८ अध्यायारम्भे, अथ गवामयनस्य पद्धतिलिख्यते । तत्र दीक्षा द्वादश । द्वादशोपसदः । अपरस्य आद्यन्तखण्डितत्वात्प्रारम्भसमाप्तिवाक्ये न स्तः ।

End.

० अध्यायसमाप्ते । अत्र केवलैरिन्द्रिण्यशकलैः प्रोक्षणासम्भवादुदकवति पूर्णपाचे द्वे शते चिरण्चिरण्यशकलानां प्रक्षिप्योदकमिश्रितैः प्रोक्षणं कर्तव्यम् । इति सप्ताध्यपतिविरग्निचिन्महायाज्ञिकश्रीप्रजापतिसुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतेः सप्तदशोऽध्यायः समाप्तः ।

१६ अध्यायसमाप्ते, अत एवैकेकप्रकारस्यावृत्तिः कर्तुं शक्यते, क्रमनियमाभावादिति । इति श्रीविरग्निचित्सप्ताध्यपतिमहायाज्ञिकश्रीप्रजापतिसुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतेः षोडशोऽध्यायः ।

१८ अध्यायसमाप्ते । * * * मैत्रावरुणाः पयस्याया उपशुत्वं देवसूहविषां क्रमश्चाध्युसू * यत् अत्र * * * । इति श्रीविरग्निचित्सप्ताध्यपतिमहायाज्ञिकश्रीप्रजापतिसुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतेः अष्टादशोऽध्यायः ।

विषयः ।

० अध्याये, शतवद्रियपुरश्चरणाङ्गभूतसोमप्रकारः । १६, सोमाङ्गभूताग्निचयनस्य तत्र विकलाङ्गप्रायश्चित्तस्य चेत्तिः । १८, द्वादशाहीय-गवामयनेष्टाङ्गीभूतचिशतसूत्येष्टिप्रकारकथनादि ।

No. 667. साधनपञ्चकं, षटीकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 26—27 on a page. Extent,—s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalila Mis'ra. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Sádhana-pañchaka. Five stanzas, by Śaṅkara Achárya, on the duties of a Vedānta neophyte, with a commentary by Bhádhara.

Beginning. वेदा नित्यमधीयतां तदुदितं कर्म खनुष्यतां तेनेशस्य विधीयतामपचितिः
काम्ये सतिस्वच्छतां । पापैघः परिधूयतां भवमुखे दोषैः अनुसन्धीयतामात्मच्छा
व्यवसीयतां निजगृह्यात् पूर्णं विनिर्गम्यतां ॥ १ ॥

(टी०)

करं धूनयन्तं मुखं स्वादयन्तं खतं जाभिभूताविवर्गं गणेशं । सभक्तोदतात्तमाद्यं
सुराणां गणेशानमीशानमहं नमामि ॥ १ ॥

श्रीशङ्कराचार्यविनिश्चितस्य करोम्यहं साधनपञ्चकस्य ।

टीकां मनोज्ञां बुधमेदवोजां सुयुक्तियुक्तां किल भूधराय्यः ॥

इह खलु परमकारुणिका भगवान् सकललोकहितवतारो भवभयनकिर-
दुलरभमुद्रनिजमूर्तिवारणे केवलेका द्रविडावशरत्नाकरचन्द्रमाः श्रीमच्छङ्करा-
चार्यः सदेहजलिहृत् शिष्यान् प्रति उपदिशति वेदा नित्यमित्यादि ॥

End. यः श्लोकपञ्चकमिदं पठते मनुष्यः सच्चिन्मत्यनुदिनं स्थिरतामुपेत्य । तस्याशु
मंछतिद्वानलतोत्रघोरतापः प्रशान्तिमुपयाति चित्तिप्रसादात् ॥ ६ ॥

साधनपञ्चकं सम्पूर्णं ॥ ० ॥

(टी०)

अधुना श्लोकपञ्चकपठने फलं दर्शयति, यः इति । यः मनुष्यः इमं श्लोकपञ्चकं
पठति, स अनुदिनं स्थिरतामुपेत्य सच्चिन्मत्यति, तस्याशु शीघ्रं मंछतिदवा-
नलतोत्रघोरतापश्चित्तिप्रसादात् शान्तिमुपयातीत्यन्वयः ॥ ६ ॥

विषयः । श्रीमच्छङ्कराचार्येण स्वशिष्याय पद्मभिः श्लोकैः साधनोपदेशः कृतः ।

No. 668. तत्त्वसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 11—14 on a page. Extent, 773 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vasur Bazar, Dháká, Dínabandhu Gos'vámi. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Tattvasāra. A concise epitome of the philosophy of the Bhāgavat Purāṇa. By Rādhāmohana Śarmā.

Beginning. श्रीकृष्णचरणाम्बोजे परानन्दामृतान्मुधै ।

सनौ मधुव्रते नित्यं रमतां ममताक्लितः ॥

श्रीकृष्णभावलुब्धेन राधामोहनशर्मणा ।

श्रीमद्भागवतस्यार्थं तत्त्वसारः प्रकाशयते ॥

अथ द्वापरे ज्ञानवैकल्ये पुनर्ज्ञानरत्नप्रदर्शनाय ब्रह्मादिदेवतेरर्थितो भगवान् नारायणो व्यासत्वेनावततार । ततश्च वेदान् ब्रह्मा विभज्यापि तज्ज्ञानशक्ति- विद्योन्मत्तबुद्धिजना अल्पाद्युपो कलौ भविष्यन्तीति निश्चित्य स्वीशूद्रद्रिजवन्धू- नामपि निःश्रेयसाय च भारतपुराणान्तराणि कृत्वेत्यादि ।

End. मुनीनां मननशीलानां मुक्तस्यापि शुक्तस्य श्रीमद्भागवत—इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । भागवतसारार्थवर्णनं ।

No. 669. अवधूतगीता ।

Substance, country yellow paper. Folio, 21. Lines, 6 on a page. Extent, 362 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mísra. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Aradhātágítá. A poem inculcating dispassion, and the Vedānta scheme of salvation. By Dattatreyā.

Beginning. अस्य श्रीअवधूतगीतासालामन्त्रस्य अवधूत ऋषिरनष्टपङ्क्त्यः श्रीभगवान् निर-
ञ्जना देवता निरञ्जनप्रीत्यर्थं जपे विनियोगः ।

ईश्वरानुग्रहाद्वैव पुंसामत्येति वासना ।

महाभयपरित्राणा धिपणा चेपजायते ॥

येनेदं पूरितं सर्वं आत्मनेवात्मनात्मनि ।

निराकारं कथं वन्दे ह्यभिन्नं शिवमव्ययम् ॥

End. चिन्ताक्रान्तं धातुबद्धं शरीरं नष्टे चित्ते धातवो यान्ति नाशं ।

तस्मात् चित्तं सर्वतो रक्षणाय सुखे चित्ते बुद्धयः सम्भवन्ति ॥

इति श्रीदत्तात्रेयविरचितायामवधूतगीतायां स्वात्मशान्त्युपदेशे अष्टमप्रकरणं समाप्तम् ॥

विषयः । आत्मज्ञानोपदेशः ।

No. 670. पुण्डरीकोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 16 on a page. Extent, 80 s'lokas. Character, Bongali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Verso. Correct.

Puṇḍarīka Upanishad. Pippuláyaṅg's instructions to Puṇḍarīka on the knowledge of Brahma.

Beginning. ॐ अथ होपेत्य तत्त्वज्ञं महर्षिं पिप्पलायनं ।

प्रशयाधनतः शान्तः पुण्डरीको बभाष च ॥

पुण्डरीक उवाच ।

किं खित् ब्रह्म क उ आत्मा किं ज्ञेयं ध्येयमप्युत ।

किं भयं वाभयं किं खित् कक्षाद्येतद्विवर्तते ॥

को बन्धः कस्य वै मोक्षः ब्रूहि निःश्रेयसाय मे ।

End. य इदं पठते नित्यं ब्रह्मायान् संयतेन्द्रियः ।

मुच्यते स हि पापेभ्यो यो विष्णुं नाभ्यसूयति ॥

इति पुण्डरीकोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः महर्षिपिप्पलायनेन पुण्डरीकायाध्यात्मविद्योपदेशः, विशेषतस्तु ब्रह्मोपदेशः कृतः ।

No. 671. वैखानसीयोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 72 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Verso. Correct.

Vaikhānāsīya Upanishad. An apocryphal Upanishad of the Atharva Veda on the divinity of Kṛishṇa. It is alleged to have been first expounded by Nārada to Vádarāyana.

Beginning. ॐ सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायास्तुष्टकर्त्तणे ।

स्वात्मज्योतिःप्रकाशाय विश्वरूपाय वै नमः ॥

अथ वादरायणो च वै भगवन्तं नारदमनुससार । कः परमो देवः किं हि दु

ब्रह्म कस्मिन्नेतं प्रोतश्च सर्व्व । तस्मै स होवाच कृष्णो वै परमं दैवतं ब्रह्मेति ।

तन्महिमानमामनन्ति तस्मिन्नेतं प्रोतश्च सर्व्व ॥

- End. तदेकासनं वैखानसं पवित्रं शिष्येभ्यः प्रदेयं दीक्षितेभ्यो विप्रेभ्यः । नाशिष्येभ्यो-
नापुत्रेभ्यो न हेतुकेभ्यः पशुभ्यः । ॐ तत सदिति ।
- विषयः । श्रीकृष्णमाहात्म्यकथनं, यन्माहात्म्यं नारदेन बादरायणाय कथितं ।

No. 672. पिशाचभाष्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 17—18 on a page. Extent, 2588 s'lokas. Character, Bengali, well written. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Very incorrect.

Pis'achabháshya. A commentary on the Bhagavad Gítá, attributed to a demon of the name of Pis'acha.

Beginning. सर्वं रसं गूढं विद्वत्समा नागसरा वेशवीशमन्त्रा (?) ।

बेलासरोतीरकराजहंसा स्त्रोकाद्यतं सप्रशनेन पूरितं (?) ॥

प्रपन्नपारिजाताय स्वाद्वेचैकपाणये ।

ज्ञानमुद्राय कृष्णाय गीताद्यतदुद्धे नमः ॥

End. किं ब्रह्मना यच्च समं यस्मिन् पक्षे योगेश्वरः कृष्णः स्थितः यच्च पार्थः धनुर्धरः
उद्यद्गुणाब्जोवस्त्रं तस्मिन् पक्षे श्रीदेवता विजयार्थं विजयः शत्रूणां धर्षणं
भूतिर्नोर्तिर्नयः प्रज्ञा जयसाधिका इति । इत्यं मतिर्निश्चयः । इतिकरणं गीता-
शास्त्रपरिसमाप्तर्यं ॥ इति पिशाचभाष्ये अष्टादशोऽध्यायः ॥

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येयं ।

No 673. राधातापनी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 7—21 on a page. Extent, 47 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Rádhá Tápani. An apocryphal Upanishad on the divinity of Rádhá, a mistress of Kṛishṇa. Though running over very much the same subject, the work is distinct from No. CXIV.

Beginning. ॐ आसीद्विद्यमानन्दं स ब्रह्म यद्दृष्टमस्मत्कामयत्तमयवहार्यमप्राप्त्यमवाह्य-
मध्यममवज्ञेयमतर्कमबोधमचिन्त्यमसङ्गमेकं न तमो न गन्धवती नोष्टं न शून्यं

न वायुर्न नाग्निर्नापो न इत्थी न तच्च, तत् कवलं मिदं शुद्धं बुद्धं स ईशः स
कालः स सुखद आदिर्गुरुरनादिनिधनः शिवः पिता स्वधर्मः स होदयः
कल्पधाम विगुणात् परः । इत्येव श्लोका भवन्ति,

ज्ञाने सरस्वतीनिष्ठ सकाशे रुक्मिणीप्रियं ।

लीलारूपं राधिकायाः मिदं सत्रासमुत्तमं ॥

End. वशिष्ठश्च दृढस्थत्यं चार्वाकमध्यापयन्ति युजमानस्य वार्हस्पत्यं, ॐ नमः ॐ नमो
मूलधत्तैः ।

Colophon. इत्याद्यष्टोत्तरभागे रहस्यवर्णने राधोत्तरतापनीयोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । श्रीराधिकायास्तत्त्वरहस्यवर्णनं ।

No. 674. गीताभूषणभाष्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 101. Lines, 11—12 on a
page, Extent, 5188 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of
deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new.
Prose. Generally correct.

Gitábhushaṇa Bhāṣya. A commentary on the Bhagavadgítá.
By Baladeva Vidyábhushaṇa.

Beginning. सत्यानन्नाचिन्त्यशक्त्येकपदे सर्वार्थे च भक्तैरज्ञातदत्तैः ।

श्रीगोविन्दे विश्वमर्गादिकन्दे पूर्णानन्दे नित्यमात्मां सतिर्नः ॥

अज्ञाननीरधिरोपेति यथा विशेषं भक्तिः परा विभजते परिपोषमुच्चैः ।

तत्त्वं परं स्फुरति दुर्गममध्यजसं पाङ्गुण्यभूतसंस्मृतिं (?) प्रणमामि गीतां ॥

अथ सुखचिह्ननः स्वयं भगवान् अचिन्त्यशक्तिः पुरुषोत्तमः स्वसङ्कल्पाथव

विचित्रजगदुदयादिर्विरिञ्चिचिन्त्यचरणः खजन्मादिलोलया स्वतुल्यान् सहा-

विर्भूतान् पारिपदान् प्रवर्षयन् तथैव जीवान् बहून् अविद्येत्यादि ।

End. श्रीमद्गीताभूषणनामभाष्यं यत्नात् विद्याभूषणेनापचीर्णं । श्रीगोविन्दप्रेमसाधय-
लुब्धाः कारुणाद्राः साधवः शेषधयध्वं ।

Colophon. इति श्रीभगवद्गीतापनिषद्भाष्ये अष्टादशोऽध्यायः ॥

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येयं ।

No. 675. निरालम्बोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 16 on a page, Extent, 64 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Misra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Nirálamba Upanishad. •An elementary treatise on the Vedánta doctrine, comprising thirty questions, such as : Who is Brahma ? who the Creator ? who Ísvara ? what is duty ? &c., &c., propounded by Bharadvája, and their appropriate answers by Brahmá.

Beginning. भरद्वाज उवाच । १ प्रश्नः । किं ब्रह्मति । ब्रह्मोवाच । उत्तरं । अचि-
न्तोपाधिविनिर्मुक्तमनाद्यन्तं शब्दं शान्तं निर्गुणं निरवयवं नित्यानन्दम-
खण्डेकरसगद्वितीयं चैतन्यं ब्रह्म ॥ २ प्रश्नः । किं सकलं ब्रह्म । २ उत्तरं ।
अव्यक्तात्मसहस्रक्षारपृथिव्यप्तेजावाप्वाकाशात्मकं । तेन दृष्टद्रूपेणाण्डकोणे
कर्माज्ञानार्थरूपतया भासमानं सकलशक्त्युपपद्यितं सकलं ब्रह्म । ३० प्रश्नः ।
को ब्राह्मणः । ३० उत्तरं । ब्रह्मवित्स एव ब्राह्मणः ।

End. इति निरालम्बोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । १, किं ब्रह्म । २, किं सकलं ब्रह्म । ३, क ईश्वरः । ४, को जीवः । ५, का
प्रकृतिः । ६, कः परमात्मा । ७, के ब्रह्माद्याः । ८, का जातिः । ९, किमकर्म ।
१०, किं कर्म । ११, किं तपः । १२, किमासुरः । १३, किं ज्ञानं ।
१४, किमज्ञानं । १५, कः संसारः । १६, को बन्धः । १७, को मोक्षः ।
१८, किं सुखं । १९, किं दुःखं । २०, कः स्वर्गः । २१, को नरकः । २२, किं
परमपदं । २३, क उपास्यः । २४, को विद्वान् । २५, को मूढः । २६, कः
सब्रह्मसो । २७, किं ब्राह्मं । २८, किमब्राह्मं । २९, कः समाधिः । ३०, को
ब्राह्मणः । भरद्वाजप्रश्नानामवतन्निश्चितप्रश्नानामुत्तरवर्णनं ।

No. 676. पञ्चीकरणमहावाक्यार्थवोधप्रकारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 16. Lines, 12—14 on a page. Extent, 353 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Misra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pañchikarana-mahāvākya-rtha-bodha-prakāra. A Vedānta treatise founded on the *Pañchikaranaprakriyā* of Śaṅkara Āchārya. From its abrupt commencement I suspect the MS. is imperfect, and does not contain the beginning of the work.

Beginning. अथ शिष्येण सप्त प्रश्नाः कृताः । ते कथं ततः प्रोवाच । शिष्यस्तु ब्रह्मशब्देन शब्दितो जीवशब्देन च, तथा क उक्तः स्यात्, तदुच्यतां ।

माया वा कस्य शक्तिः स्यात् तत्स्वरूपञ्च कीदृशं ।

अविद्यायाः कथं रोतिः किमात्मनो तथा भवेत् ॥

End. महावाक्यप्रबन्धे हि सारात् सारतरं महत् ।

अवशान्मन्यते जन्तुर्हृत्युमसारसागरात् ॥

Colophon. इति वेदान्तसाराभारपद्मीकरणमहावाक्याबोधः समाप्तः ।

विषयः । गुरुशिष्याः कथोपकथनच्छलेनाध्यात्मविवेचोपदेशः ।

No. 677. खानुभवादर्थः, सटीकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 72. Lines, 10 on a page. Extent, 2193 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mānakara, Bardhamāna, Bābu Hitalāla Mīśra. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Śānubhavadarśa. Dissertation on the dualistic or Vaiṣṇava form of the Vedānta; the text in verse with a commentary in prose. Both anonymous.

Beginning. (मू० प्रा०) यस्मात् परं किमपि नास्ति नमोऽस्तु तस्मै

सच्चित्सुखाय विभवे पुद्गलतन्माय ।

नो यच्च वागपि मनो न विरोधनाय

कृष्णाय पूर्णमहमे यदुनन्दनाय ॥

अतिदूरतरं निजं स्वयं गुरुशास्त्राण्यविचार्यते यदि ।

निकटं गुरुशास्त्रबोधनात् प्रकटं स्यात् वत नौरवयं (?) हि तत् ॥

(टो० प्रा०) [चिकीर्षितस्य] ग्रन्थस्य निर्व्यभिचरपरिसमाप्तिप्रचयगमनशिष्टाचार-परिपालनकालं विशिष्टशिष्टाचारानुमितश्रुतिबोधितकर्तव्यताकं खेष्टदेवतान-मस्कारात्मकं सत्त्वमाचरन् प्रकरणप्रतिपादमर्थं सङ्क्षेपेण दर्शयति यस्मा-दित्यादि ।

No. 788. जानक्यानन्दबोधनं ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 264. Lines, 7 on a page. Extent, 2544 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Jānakyānanda-bodhana. A poem in twenty cantos, in which the river Ganges appears in human form before Sitā, during her exile in the hermitage of Vālmīki, and consoles her by religious advice. By Śrīpatigovinda.

Beginning. (प्रथमतः ५२ पत्राणि न सन्ति ।)

End. यथाशस्त्रं मया चित्ते जानकीजगदीशितुः ।
 कृतं तेन सदा रामः प्रसन्नोऽस्तु गुहर्मम ॥ ७९ ॥
 यदस्मिन् मौष्ठवं भाति तद्गुरोरेव मे न हि ।
 यच्च निन्द्यं भवेदत्र तस्मैव गुरोर्न हि ॥ ७९ ॥
 इति गोविन्दसङ्कीर्ते जानक्यानन्दबोधने ।
 लयाख्यो विंशतितमस्तरङ्गो रङ्गदायकः ॥ ७४ ॥

Colophon. इति श्रीपतिगोविन्दविरचित जानक्यानन्दबोधने भागीरथीजानकीभवादे
 विंशतितमस्तरङ्गः ।

विषयः । अस्मिन् ग्रन्थे वाक्कीक्याश्रमे परित्यक्तया जानक्या सद्य मूर्त्तिमत्या शङ्कायाः प्रबोध-
 वाक्योक्तिः । अत्र २० तरङ्गाः सन्ति । तत्र ५२ पत्राणां खण्डितत्वात्तरङ्गत्रयस्य
 विषयो न प्राप्तः । ४, तरङ्गे, आत्मानात्मादिकतिपयपदार्थनिर्णयं वेदान्तमतेन
 नैयायिकं बोधयन् कथयति । ५, श्रुतिस्मृतिपुराणादिवाक्योपन्यासेन ज्ञानस्यैव
 मोक्षकारणत्वोपपादनं । ६, वेदपुराणादिवाक्यैर्नारायणस्यैव मोक्षकारण-
 त्वोपपादनं । ७, वेदपुराणादिवाक्यैर्हरस्य हृद्येभिन्नत्वस्य जगत्कारणत्वादेय
 प्रतिपादनं । ८, मनोलायप्रकारयनं । ९, बन्धमोक्षकारणकथनादि । १०,
 अहन्मोक्षान्तिनिरासकवाक्योक्तिः । ११, पञ्चवटीवृत्तान्तकथनादि । १२, सीता-
 रामयोः पूर्वकृतरक्ष्यरासलोलकथनं । १३, रामस्य सखीगणपरिवृत्या सीतया
 जलकेलिकथनादि । १४, १५, १६, नानाविधशान्तिवाक्यैर्जानक्याः पुनः
 प्रबोधनादि । १७, वामनाद्वासप्रकारकथनादि । १८, सर्वत्र रामभावनाकथ-
 नादि । १९, रामस्य सर्वात्मकादिवर्णनं । २०, परमात्मभावनादिकथनञ्च ।

सप्तदशशतानां समाहारः सप्तदशशतो, षट्कोनषष्टाऽधिका षट्कोनषष्टा तथा ।
धातव एव स्कन्धास्तैः । फलान् प्रतिस्कन्धं प्रयोगरूपाणि फलानि स(म)र्पयन् ॥

अथ ग्रन्थकृदात्मानं व्याख्यापयति :—

विद्वदनेशशिष्येण भिषक्केशवस्तुना ।

तेने वेदपदस्येन बोपदेवद्विजेन यः ।

यः कविकल्पद्रुमो बोपदेवद्विजेन तेने व्यस्तारि स मेव इति पूर्वणान्वयः ।

सम्पादयन्तीमङ्गादौ कार्तिसरलसन्निधिं ।

अयध्वं विबुधाः कामकामधेनुमतन्दिताः ॥ १ ॥

बुध्यादयन् शब्दज्ञासैलैः स्वरैरुदाहृतीः ।

सर्वव्याकरणाद्यां नास्यां तान्यलिखं ह्यहं ॥ २ ॥

य एनामविदित्वेच्छेत्कर्तुं धात्वर्थनिर्णयम् ।

स वै मूढो विदां मध्ये ह्युपहासमवाप्नुयात् ॥ ३ ॥

Colophon. इति श्रीपण्डितबोपदेवविरचिता काव्यकामधेनुनाम धातुवृत्तिः समाप्ता ।

स्वर्गे गोवर्णनार्थः सुरपतिसभितः शान्दिकानां वरेण्यं

पातालेशेषदेवं भुजगयुवतयो यस्य गायन्ति कीर्तिं ।

यस्त्रीर्णः शास्त्रपाथोनिधिसखिलमिमं गोष्पदं वा सुरादौ

शिष्योऽकार्षीदनेशः कविकुलतिलकः कैशविबोपदेवः ॥

गजाननं भूतगणधिसेवितं कपित्थजम्बूफलसारमक्षितम् ॥

उमासुतं शोकविनाशकारणमममि विघ्नेश्वरपादपङ्कजम् ॥

विषयः । इकाराद्यनुबन्धद्वारा सेङ्गेनेङ्धातुनिर्देशः । अकारादिचकारपर्यन्तवर्णान्
विन्यासक्रमेण दशगणिधातूनां कथनं, सैत्रधातुकथनञ्च । (कविकल्पद्रुमनाम्नो
धातुपाठग्रन्थस्य वृत्तिः काव्यकामधेनुनाम्नो । उभयोः कर्ता बोपदेव एव ।
ग्रन्थशेषे सर्वधातुपरिगणना च कृतास्ति ।)

No. 790. शार्ङ्गधरसंहिता ।

Substance, country paper, 12 × 5½ inches. Folia, 96. Lines, 13 on a page. Extent, 2470 ślokaś. Character, Nāgara. Date, SM. 1725. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verso. Generally correct.

खरसः काथफाण्डो च हिमः कल्कश्च चूर्णकम् ।
 तथैव गुटिकालेहो स्नेहः संयानमेव च ॥ ९ ॥
 धातुसुद्धौ रसाद्यैव खण्डोऽयं मध्यमः स्मृतः ।
 स्नेहपानं स्नेदविधिर्वसनञ्च विरेचनं ॥ १० ॥
 ततस्तु स्नेहवासाः स्यात् ततश्चापि निरुहनं ।
 ततश्चाप्युत्तरो वास्तिस्ततो नस्यविधिर्मतः ॥ ११ ॥
 धूमपानविधिश्चैव गण्डपादिविधिसंज्ञा ।
 * * दीनां विधिः ख्यातस्तथा शोणितविश्रुतिः ॥ १२ ॥
 नेत्रकर्मप्रकारश्च खण्डः स्यादुत्तरत्रयम् ।
 द्वाविंशत्स्मिताध्यायेत्युक्तं संचिता स्मृता ॥ १३ ॥
 षड्विंशतिशतान्यत्र श्लोकानां गणितानि च ॥

End.

आयुर्वेदसमुद्रस्य गूढार्थप्रदसंशयम् ।
 ज्ञातः कैश्चिद्गुह्यैस्तु कृता विविधसंचिताः ॥
 कश्चिदर्थं ततो नीत्वा कृतं संचिता मया ।
 कृपाकटाक्षविच्छेपमस्यां कुर्वन् साधवः ॥
 विविध * या * * हरिद्रनाशकं हरिरसणीव करोति योगरतैः ।
 विलसतु शार्ङ्गधरस्य संचिता (क) विहृदयेषु भरोजनिर्मलेषु ॥

Colophon.

इति श्रीदामोदरखनुना शार्ङ्गधरेण विरचितायां संचितायां चिकित्सास्थान
 नेत्राञ्चनविधिर्नाम त्रयस्त्रिंशत्तमोऽध्यायः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।
 विषयः । पूर्वखण्डे ।—१ अध्याये, सापटङ्गादिभानकथनं । २, भेषज्यकालगुणवीर्यादि
 कथनं । ३, नाडीपरीक्षा । स्वप्नदर्शनप्रतीकारः । वैद्याकारकदूतलक्षणदि ।
 रोगिचिकित्सार्थं गमनकालीनशकुनस्य शुभाशुभफलम् । ४, दीपनपाचना-
 दिगुणोक्तिः । ५, शरीरस्य स्वायुमज्जानाड्यस्थ्यादिसङ्ख्याखण्डपादिकथनं ।
 विश्वस्थितिकथनम् । ६, आहारपाकप्रकारः । गर्भात्यन्तिप्रकारः । कुमारपोषण-
 प्रकारः । नरस्य वातपित्तादिप्रकृतिज्ञानकथनम् । ७, रोगगणना ।

२ खण्डे ।—८, खरसकल्ककाथादिरसकथनं । पुटपाकयोग्यद्रव्यविशेषकथनम् ।
 ९, रोगविशेषे गुडूच्यादिविविधकाथविशेषोक्तिः । १०, पाण्डमन्यादिकथनं ।
 ११, रोगविशेषे हिमौषधकथनं । १२, कल्कस्वरूपगुणकथनादि । १३,
 चूर्णापधकथनं । १४, वटकमोदकगुटिकौषधकल्पना । १५, अवलेहोषध-
 कथनं । १६, घृतपाच्यौषधकथनं । १७, नारायणतेलादिविविधतैलविशेष-
 कथनं । १८, असवारिष्टनामकौषधकल्पना । १९, नानाविधधातुशोधन-
 मारणकल्पना । २०, पारदादिनाभारकशोधनमारणप्रकारः ।

No. 792. कूटमुद्गरः, सटीकः ।

Substance, country paper, $14 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 12 on a page. Extent, 140 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Kūṭamudgara. Essays on Digestion and Dietetics. By Mādhava. Attached to the text is an anonymous commentary.

Beginning. टी० प्रा० । ॐ मधुरास्त्रलवणकटुतिक्तकषायाः षड्रसाः । तत्र त्रिभिराद्यै-
र्मधुरास्त्रलवणैः कफवानौ यथाक्रमं दृडिसमौ यातः । कफो दृडिं याति वातः
शमं यातीत्यर्थः ।

मू० प्रा० । कफवानौ वातकफौ यातः पित्तश्च दृडिसमौ ।
त्रिभिराद्यैस्त्रिभिरन्यैस्त्रिभिराद्यपरैस्तदन्यैश्च ॥ १ ॥

End. टी० परि० । किं ज्ञानेन निन्द्याज्ञानेनेत्यर्थः । अल्पदर्शिना अल्पाध्ययनेन एतेन
आत्मनः सविनयत्वमुक्तम् ॥ २० ॥

क्षीरमिश्र वारिविमिश्रं भक्ष्यहेमेन(?) पीयते यद्वत् ।

क्षिला दोषमशेषं गुणमिह गुणिनो ग्रहीष्यन्ति ।

मूलपरि० । मिषजा माधवेनेदं किं ज्ञानेनाल्पदर्शिना ।

यत्किञ्चिदुक्तमज्ञानात्तत् त्वमध्वं मनीषिणः ॥

Colophon. इति श्रीमाधवविरचितः कूटमुद्गरः समाप्तः ।

विषयः । मधुरास्त्रदिषड्रगुणदोषकथनं । जीर्णाजीर्णान्नगुणदोषः । पानीयापानीयजल-
निर्णयः । सन्निपातभेदादि । त्रणचिकित्साप्रकारः । पथ्यापथ्यनिर्देशश्च ।

No. 793. ज्योतिरतिरात्रं ।

Substance, country paper, $6\frac{3}{4} \times 4$ inches. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Jyotiratrātra. Hymns and mantras for the performance of the Atirātra sacrifice.

Beginning. अथोक्थेऽ लिख्यते । १२ १ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १०० १०१ १०२ १०३ १०४ १०५ १०६ १०७ १०८ १०९ ११० १११ ११२ ११३ ११४ ११५ ११६ ११७ ११८ ११९ १२० १२१ १२२ १२३ १२४ १२५ १२६ १२७ १२८ १२९ १३० १३१ १३२ १३३ १३४ १३५ १३६ १३७ १३८ १३९ १४० १४१ १४२ १४३ १४४ १४५ १४६ १४७ १४८ १४९ १५० १५१ १५२ १५३ १५४ १५५ १५६ १५७ १५८ १५९ १६० १६१ १६२ १६३ १६४ १६५ १६६ १६७ १६८ १६९ १७० १७१ १७२ १७३ १७४ १७५ १७६ १७७ १७८ १७९ १८० १८१ १८२ १८३ १८४ १८५ १८६ १८७ १८८ १८९ १९० १९१ १९२ १९३ १९४ १९५ १९६ १९७ १९८ १९९ २०० २०१ २०२ २०३ २०४ २०५ २०६ २०७ २०८ २०९ २१० २११ २१२ २१३ २१४ २१५ २१६ २१७ २१८ २१९ २२० २२१ २२२ २२३ २२४ २२५ २२६ २२७ २२८ २२९ २३० २३१ २३२ २३३ २३४ २३५ २३६ २३७ २३८ २३९ २४० २४१ २४२ २४३ २४४ २४५ २४६ २४७ २४८ २४९ २५० २५१ २५२ २५३ २५४ २५५ २५६ २५७ २५८ २५९ २६० २६१ २६२ २६३ २६४ २६५ २६६ २६७ २६८ २६९ २७० २७१ २७२ २७३ २७४ २७५ २७६ २७७ २७८ २७९ २८० २८१ २८२ २८३ २८४ २८५ २८६ २८७ २८८ २८९ २९० २९१ २९२ २९३ २९४ २९५ २९६ २९७ २९८ २९९ ३०० ३०१ ३०२ ३०३ ३०४ ३०५ ३०६ ३०७ ३०८ ३०९ ३१० ३११ ३१२ ३१३ ३१४ ३१५ ३१६ ३१७ ३१८ ३१९ ३२० ३२१ ३२२ ३२३ ३२४ ३२५ ३२६ ३२७ ३२८ ३२९ ३३० ३३१ ३३२ ३३३ ३३४ ३३५ ३३६ ३३७ ३३८ ३३९ ३४० ३४१ ३४२ ३४३ ३४४ ३४५ ३४६ ३४७ ३४८ ३४९ ३५० ३५१ ३५२ ३५३ ३५४ ३५५ ३५६ ३५७ ३५८ ३५९ ३६० ३६१ ३६२ ३६३ ३६४ ३६५ ३६६ ३६७ ३६८ ३६९ ३७० ३७१ ३७२ ३७३ ३७४ ३७५ ३७६ ३७७ ३७८ ३७९ ३८० ३८१ ३८२ ३८३ ३८४ ३८५ ३८६ ३८७ ३८८ ३८९ ३९० ३९१ ३९२ ३९३ ३९४ ३९५ ३९६ ३९७ ३९८ ३९९ ४०० ४०१ ४०२ ४०३ ४०४ ४०५ ४०६ ४०७ ४०८ ४०९ ४१० ४११ ४१२ ४१३ ४१४ ४१५ ४१६ ४१७ ४१८ ४१९ ४२० ४२१ ४२२ ४२३ ४२४ ४२५ ४२६ ४२७ ४२८ ४२९ ४३० ४३१ ४३२ ४३३ ४३४ ४३५ ४३६ ४३७ ४३८ ४३९ ४४० ४४१ ४४२ ४४३ ४४४ ४४५ ४४६ ४४७ ४४८ ४४९ ४५० ४५१ ४५२ ४५३ ४५४ ४५५ ४५६ ४५७ ४५८ ४५९ ४६० ४६१ ४६२ ४६३ ४६४ ४६५ ४६६ ४६७ ४६८ ४६९ ४७० ४७१ ४७२ ४७३ ४७४ ४७५ ४७६ ४७७ ४७८ ४७९ ४८० ४८१ ४८२ ४८३ ४८४ ४८५ ४८६ ४८७ ४८८ ४८९ ४९० ४९१ ४९२ ४९३ ४९४ ४९५ ४९६ ४९७ ४९८ ४९९ ५०० ५०१ ५०२ ५०३ ५०४ ५०५ ५०६ ५०७ ५०८ ५०९ ५१० ५११ ५१२ ५१३ ५१४ ५१५ ५१६ ५१७ ५१८ ५१९ ५२० ५२१ ५२२ ५२३ ५२४ ५२५ ५२६ ५२७ ५२८ ५२९ ५३० ५३१ ५३२ ५३३ ५३४ ५३५ ५३६ ५३७ ५३८ ५३९ ५४० ५४१ ५४२ ५४३ ५४४ ५४५ ५४६ ५४७ ५४८ ५४९ ५५० ५५१ ५५२ ५५३ ५५४ ५५५ ५५६ ५५७ ५५८ ५५९ ५६० ५६१ ५६२ ५६३ ५६४ ५६५ ५६६ ५६७ ५६८ ५६९ ५७० ५७१ ५७२ ५७३ ५७४ ५७५ ५७६ ५७७ ५७८ ५७९ ५८० ५८१ ५८२ ५८३ ५८४ ५८५ ५८६ ५८७ ५८८ ५८९ ५९० ५९१ ५९२ ५९३ ५९४ ५९५ ५९६ ५९७ ५९८ ५९९ ६०० ६०१ ६०२ ६०३ ६०४ ६०५ ६०६ ६०७ ६०८ ६०९ ६१० ६११ ६१२ ६१३ ६१४ ६१५ ६१६ ६१७ ६१८ ६१९ ६२० ६२१ ६२२ ६२३ ६२४ ६२५ ६२६ ६२७ ६२८ ६२९ ६३० ६३१ ६३२ ६३३ ६३४ ६३५ ६३६ ६३७ ६३८ ६३९ ६४० ६४१ ६४२ ६४३ ६४४ ६४५ ६४६ ६४७ ६४८ ६४९ ६५० ६५१ ६५२ ६५३ ६५४ ६५५ ६५६ ६५७ ६५८ ६५९ ६६० ६६१ ६६२ ६६३ ६६४ ६६५ ६६६ ६६७ ६६८ ६६९ ६७० ६७१ ६७२ ६७३ ६७४ ६७५ ६७६ ६७७ ६७८ ६७९ ६८० ६८१ ६८२ ६८३ ६८४ ६८५ ६८६ ६८७ ६८८ ६८९ ६९० ६९१ ६९२ ६९३ ६९४ ६९५ ६९६ ६९७ ६९८ ६९९ ७०० ७०१ ७०२ ७०३ ७०४ ७०५ ७०६ ७०७ ७०८ ७०९ ७१० ७११ ७१२ ७१३ ७१४ ७१५ ७१६ ७१७ ७१८ ७१९ ७२० ७२१ ७२२ ७२३ ७२४ ७२५ ७२६ ७२७ ७२८ ७२९ ७३० ७३१ ७३२ ७३३ ७३४ ७३५ ७३६ ७३७ ७३८ ७३९ ७४० ७४१ ७४२ ७४३ ७४४ ७४५ ७४६ ७४७ ७४८ ७४९ ७५० ७५१ ७५२ ७५३ ७५४ ७५५ ७५६ ७५७ ७५८ ७५९ ७६० ७६१ ७६२ ७६३ ७६४ ७६५ ७६६ ७६७ ७६८ ७६९ ७७० ७७१ ७७२ ७७३ ७७४ ७७५ ७७६ ७७७ ७७८ ७७९ ७८० ७८१ ७८२ ७८३ ७८४ ७८५ ७८६ ७८७ ७८८ ७८९ ७९० ७९१ ७९२ ७९३ ७९४ ७९५ ७९६ ७९७ ७९८ ७९९ ८०० ८०१ ८०२ ८०३ ८०४ ८०५ ८०६ ८०७ ८०८ ८०९ ८१० ८११ ८१२ ८१३ ८१४ ८१५ ८१६ ८१७ ८१८ ८१९ ८२० ८२१ ८२२ ८२३ ८२४ ८२५ ८२६ ८२७ ८२८ ८२९ ८३० ८३१ ८३२ ८३३ ८३४ ८३५ ८३६ ८३७ ८३८ ८३९ ८४० ८४१ ८४२ ८४३ ८४४ ८४५ ८४६ ८४७ ८४८ ८४९ ८५० ८५१ ८५२ ८५३ ८५४ ८५५ ८५६ ८५७ ८५८ ८५९ ८६० ८६१ ८६२ ८६३ ८६४ ८६५ ८६६ ८६७ ८६८ ८६९ ८७० ८७१ ८७२ ८७३ ८७४ ८७५ ८७६ ८७७ ८७८ ८७९ ८८० ८८१ ८८२ ८८३ ८८४ ८८५ ८८६ ८८७ ८८८ ८८९ ८९० ८९१ ८९२ ८९३ ८९४ ८९५ ८९६ ८९७ ८९८ ८९९ ९०० ९०१ ९०२ ९०३ ९०४ ९०५ ९०६ ९०७ ९०८ ९०९ ९१० ९११ ९१२ ९१३ ९१४ ९१५ ९१६ ९१७ ९१८ ९१९ ९२० ९२१ ९२२ ९२३ ९२४ ९२५ ९२६ ९२७ ९२८ ९२९ ९३० ९३१ ९३२ ९३३ ९३४ ९३५ ९३६ ९३७ ९३८ ९३९ ९४० ९४१ ९४२ ९४३ ९४४ ९४५ ९४६ ९४७ ९४८ ९४९ ९५० ९५१ ९५२ ९५३ ९५४ ९५५ ९५६ ९५७ ९५८ ९५९ ९६० ९६१ ९६२ ९६३ ९६४ ९६५ ९६६ ९६७ ९६८ ९६९ ९७० ९७१ ९७२ ९७३ ९७४ ९७५ ९७६ ९७७ ९७८ ९७९ ९८० ९८१ ९८२ ९८३ ९८४ ९८५ ९८६ ९८७ ९८८ ९८९ ९९० ९९१ ९९२ ९९३ ९९४ ९९५ ९९६ ९९७ ९९८ ९९९ १००० १००१ १००२ १००३ १००४ १००५ १००६ १००७ १००८ १००९ १०१० १०११ १०१२ १०१३ १०१४ १०१५ १०१६ १०१७ १०१८ १०१९ १०२० १०२१ १०२२ १०२३ १०२४ १०२५ १०२६ १०२७ १०२८ १०२९ १०३० १०३१ १०३२ १०३३ १०३४ १०३५ १०३६ १०३७ १०३८ १०३९ १०४० १०४१ १०४२ १०४३ १०४४ १०४५ १०४६ १०४७ १०४८ १०४९ १०५० १०५१ १०५२ १०५३ १०५४ १०५५ १०५६ १०५७ १०५८ १०५९ १०६० १०६१ १०६२ १०६३ १०६४ १०६५ १०६६ १०६७ १०६८ १०६९ १०७० १०७१ १०७२ १०७३ १०७४ १०७५ १०७६ १०७७ १०७८ १०७९ १०८० १०८१ १०८२ १०८३ १०८४ १०८५ १०८६ १०८७ १०८८ १०८९ १०९० १०९१ १०९२ १०९३ १०९४ १०९५ १०९६ १०९७ १०९८ १०९९ ११०० ११०१ ११०२ ११०३ ११०४ ११०५ ११०६ ११०७ ११०८ ११०९ १११० ११११ १११२ १११३ १११४ १११५ १११६ १११७ १११८ १११९ ११२० ११२१ ११२२ ११२३ ११२४ ११२५ ११२६ ११२७ ११२८ ११२९ ११३० ११३१ ११३२ ११३३ ११३४ ११३५ ११३६ ११३७ ११३८ ११३९ ११४० ११४१ ११४२ ११४३ ११४४ ११४५ ११४६ ११४७ ११४८ ११४९ ११५० ११५१ ११५२ ११५३ ११५४ ११५५ ११५६ ११५७ ११५८ ११५९ ११६० ११६१ ११६२ ११६३ ११६४ ११६५ ११६६ ११६७ ११६८ ११६९ ११७० ११७१ ११७२ ११७३ ११७४ ११७५ ११७६ ११७७ ११७८ ११७९ ११८० ११८१ ११८२ ११८३ ११८४ ११८५ ११८६ ११८७ ११८८ ११८९ ११९० ११९१ ११९२ ११९३ ११९४ ११९५ ११९६ ११९७ ११९८ ११९९ १२०० १२०१ १२०२ १२०३ १२०४ १२०५ १२०६ १२०७ १२०८ १२०९ १२१० १२११ १२१२ १२१३ १२१४ १२१५ १२१६ १२१७ १२१८ १२१९ १२२० १२२१ १२२२ १२२३ १२२४ १२२५ १२२६ १२२७ १२२८ १२२९ १२३० १२३१ १२३२ १२३३ १२३४ १२३५ १२३६ १२३७ १२३८ १२३९ १२४० १२४१ १२४२ १२४३ १२४४ १२४५ १२४६ १२४७ १२४८ १२४९ १२५० १२५१ १२५२ १२५३ १२५४ १२५५ १२५६ १२५७ १२५८ १२५९ १२६० १२६१ १२६२ १२६३ १२६४ १२६५ १२६६ १२६७ १२६८ १२६९ १२७० १२७१ १२७२ १२७३ १२७४ १२७५ १२७६ १२७७ १२७८ १२७९ १२८० १२८१ १२८२ १२८३ १२८४ १२८५ १२८६ १२८७ १२८८ १२८९ १२९० १२९१ १२९२ १२९३ १२९४ १२९५ १२९६ १२९७ १२९८ १२९९ १३०० १३०१ १३०२ १३०३ १३०४ १३०५ १३०६ १३०७ १३०८ १३०९ १३१० १३११ १३१२ १३१३ १३१४ १३१५ १३१६ १३१७ १३१८ १३१९ १३२० १३२१ १३२२ १३२३ १३२४ १३२५ १३२६ १३२७ १३२८ १३२९ १३३० १३३१ १३३२ १३३३ १३३४ १३३५ १३३६ १३३७ १३३८ १३३९ १३४० १३४१ १३४२ १३४३ १३४४ १३४५ १३४६ १३४७ १३४८ १३४९ १३५० १३५१ १३५२ १३५३ १३५४ १३५५ १३५६ १३५७ १३५८ १३५९ १३६० १३६१ १३६२ १३६३ १३६४ १३६५ १३६६ १३६७ १३६८ १३६९ १३७० १३७१ १३७२ १३७३ १३७४ १३७५ १३७६ १३७७ १३७८ १३७९ १३८० १३८१ १३८२ १३८३ १३८४ १३८५ १३८६ १३८७ १३८८ १३८९ १३९० १३९१ १३९२ १३९३ १३९४ १३९५ १३९६ १३९७ १३९८ १३९९ १४०० १४०१ १४०२ १४०३ १४०४ १४०५ १४०६ १४०७ १४०८ १४०९ १४१० १४११ १४१२ १४१३ १४१४ १४१५ १४१६ १४१७ १४१८ १४१९ १४२० १४२१ १४२२ १४२३ १४२४ १४२५ १४२६ १४२७ १४२८ १४२९ १४३० १४३१ १४३२ १४३३ १४३४ १४३५ १४३६ १४३७ १४३८ १४३९ १४४० १४४१ १४४२ १४४३ १४४४ १४४५ १४४६ १४४७ १४४८ १४४९ १४५० १४५१ १४५२ १४५३ १४५४ १४५५ १४५६ १४५७ १४५८ १४५९ १४६० १४६१ १४६२ १४६३ १४६४ १४६५ १४६६ १४६७ १४६८

Anubhavasāra. The essence of the Vedānta, or a treatise on salvation, according to the Vedānta doctrine. By Saechhidānanda Yati.

Beginning. जय जय सकलनिषेधशेषा । जय जय मायादिगुणशेषा ॥

जय जय जडचेतन्यपरेषा । श्रीसदानन्द गुरुवरा ॥ १ ॥

End. तथा अवि त्यास चतुरानन । त्यालागि श्रीनारायण ॥

खये उपदेशि आपण । चतुः श्लोकी भागवत ॥

Colophon. इति अनुभवसारग्रन्थे सच्चिदानन्दयतिविरचिते पञ्चमप्रकरणं समाप्तम् ।

(अतःपरं) अर्थादर्थे यदा हस्तिं गन्तुं चलति चान्तरे ।

निराधारा निर्विकारा या दशा सोऽन्मनी स्मृता ॥ (इत्यादयः)

काशी ब्रह्मेति विख्यातं तद्विवर्त्तो जगद्धमः ।

अविवर्त्तं ततश्चाहुः काशीति ब्रह्मवादिनः ॥ (इत्यन्ताः पञ्चश्लोकाः सन्ति)

विषयः । शारीरिकतत्त्व-ब्रह्मतत्त्व-जीवब्रह्मैक्यमेवाध्यापयमुक्तुर्कथादिकथनं ।

No. 796. नैगेयानां चतुर्द्वैतं ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 17. Lines, 10 on a page. Extent, 400 s'lokas. Character, Nāgāra. Dato, Sm. 1674. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Naigeyānām rikshu-daivatam or simply *Naigeya*. An Index to the Sāma Veda, giving "the names of the poets, and the deities for the verses composing the Ārchika of the Chhandogas according to the Sākhā of the Naigeyas, a subdivision of the Kauthumas." Max Müller, *Ancient Sanskrit Literature*, p. 227. The work comprises two prapāthakas, the first giving the poets and deities of the richās, and the second the same of trichās, ardharichās, &c.

Beginning. अथार्धमार्चिकस्याग्रे त्वमग्नेऽग्निरेहि त्वामग्ने भरद्वाजो वार्हस्यत्योऽग्निमेधातिथिः

काण्डः प्रेष्ठमुशना काव्यस्त्वमग्ने सुदीतिर्बार्हक्त्रिरसः सौहोत्रः पुरुमोद्धा वाते वत्सः

काण्डेऽग्ने सुमित्रो वाभ्रश्चो वभ्रश्चो वानुरुपः ॥ १ ॥

End. आशुरध्याय ऐन्द्रो वृहस्यते वृहस्यतिः प्रथमेऽभिमोत्राणि वृहस्यतिः पञ्चमं

दक्षिणा षष्ठे मरुतोऽष्टमे वरुणो नवम आदित्या दशम उद्धर्षय देवा अष्टमे

मातृत्युत्तमोमोषां प्रथमाघो देवीकङ्का अष्टमे विरचस्मृतीया सङ्गामाशीर्ममाप्यु-

विश्वामित्रकुलोदधौ विष्णुविवाखण्डः कलानां निधि-
 वाग्मुक्ते निखिलेऽपि यस्य वसुधा शिष्यप्रशिक्षेयिता ।
 विद्या पद्मविकाशनैकतरणिः श्रीभट्टगोविन्दजः
 सङ्गुणवद्गुणनायणीर्विजयते श्रीभट्टरामेश्वरः ॥
 त्रिता वाराणसी तेन नगरी नगरीयसी ।
 यतोऽन्यनगरीहेमनगरीतिमुपेयसी ॥
 शास्त्रेष्वधीती पितुरेव यः श्रुतीः स्मृतीः सभालोच्य च देशरीतीः ।
 नारायणस्तत्तमयो विसृक्ते तीर्थत्रयोमेतुममौ विधत्ते ॥
 ग्रन्थेऽस्मिन् गुणगणवत्त्वमुच्यते चेत् स्वं ग्रन्थं गुणगणवत्त्वमाह को न ।
 तत्पुनः शिरसि कृताञ्जलिस्तु याचे श्रेष्ठं तत्सदसदिद्योच्ये मया यत् ॥
 खलानां प्रार्थनेपेक्ष खलताखलतास्तु वः ॥
 भवतां भूषणेऽप्यत्र दूषणे सास्तु मानसं ॥
 यत्र यत्र दृष्टा भक्तिर्यदा यस्य सद्भाव्यमः ।
 तत्र तस्य सद्भादेवः प्रसादमुपगच्छति ॥ इत्यादि वञ्जनालम् ॥

End.

Colophon. इति श्रीमद्विद्वत्कुटुमाणिक्यश्रीमद्रामेश्वरविरचित्पुनःनारायणभट्टविरचिते त्रिष्य-
 लीमैत्रौ सामान्यप्रघटके प्रकीर्णकतीर्थधर्मप्रकरणं समाप्तं । समाप्तश्च प्रघटकः ।
 इतः परं प्रयागप्रकरणं भविष्यति । (अत इदं पुस्तकमसम्पूर्णं)

विषयः । १ प्रघटके, तीर्थयात्राकर्तव्यतानिरूपणं । सामान्यतस्तीर्थप्रश्ना । तीर्थस्वरूपं ।
 २, गोगुर्वादिगौणतीर्थं । तीर्थयात्राधिकारिणः । तीर्थफलतारतम्यं । यानवि-
 शेषेण तीर्थयात्रायां फलतारतम्यादि । ३, तीर्थस्नानफलविशेषेण सच्च कच्छा-
 दिप्रायश्चित्तेन तुल्यता । तीर्थयात्रायां कालः । ४, तीर्थगमनविधिः । ५, तीर्थ-
 यात्रायां नियमाः । तीर्थप्राप्तिदिनकृत्यं । तीर्थपवासविधिविचारः । तीर्थ-
 मुण्डनविधिविचारः । ६, तीर्थस्नानविधिः । ७, तीर्थतपणं । तर्पणीयव्यक्ति-
 क्रमोन्नेषः । नदीरजादोषोद्धवमासदिननिर्देशः । तीर्थश्राद्धविधिः । तीर्थश्राद्धे
 निषिद्धद्रव्याणि । आमात्रश्चेमश्राद्धादिविचारः । तीर्थश्राद्धे एकोदिद्यादिश्राद्धान्त-
 समवाये निर्णयः । ८, तीर्थश्राद्धाधिकारिणः । ९, तीर्थश्राद्धे दानकालपार्वण-
 श्राद्धादिनिर्णयः । तीर्थस्थानिचोपविधिः । १०, प्रकीर्णकतीर्थधर्मः । पुनरस्थि-
 प्रक्षेपविधिः । प्रतिग्रहप्रतिषेधार्थं तीर्थगर्भनिर्णयादि ।
 (साधारणस्तीर्थविधिः प्रथमसंज्ञः, प्रयागादित्रयविधिः पश्चात्, इत्यत्र सङ्ग्रहः)

to be made from the names of the belligerents as to the probability of success, onomancy. The same from those of the day of the week, the age of the moon and of the Nakshatra when war is declared. Calculation from initial letters of names. Do. from the letters, accents, &c., of do. Do. from the positions of armies on the different sides ; obnoxious sides ; calculations from the directions of the wind austromancy. Peculiar stellar conjunctions. Times improper for war. The snake diagram for calculating success in war. Knowledge of nakshatras from names. Calculations from the breath ; considerations about the left and right sides. Connexion with women. Success of embassy by the nature of the breath. Success by putting on particular drugs. Various diagrams for assaults, blockade, &c. Reduction of forts, &c. Ornithomancy.

Beginning. मूलप्रा० । नला गुरुन् समालोच्य खरशालाणि भूरिशः ।

वक्ष्ये युद्धजयोपायं धार्मिकानां महीक्षिताम् ॥

टीकाप्रा० । अभिवन्द्य रामचन्द्रं गुप्तं तदुक्तखरयन्त्रम् ।

विष्टणेमि यथाप्रज्ञं तदभिहितार्थानुसारेण ॥

तत्र श्रीरामचन्द्रनामा ग्रन्थकृत् प्रारोपितग्रन्थपरिसमाप्तिपरिपन्थिप्रत्युद्धार्यो-
पहाय शिष्टाचारपरिपालनाय गुह्यप्रणामं चिकीर्षितं प्रतिजानोति । नन्वेति
भूरिखरशालाणि वदयामलादीनि । युद्धशब्द उपलक्षणार्थः । तेन वादिप्रति-
वादिदम्पतीसु भटयूतकृन्मलादीनां जयपराजयोपायप्रतिपादकत्वमस्य ग्रन्थस्य ।
धार्मिकानामिति ग्रन्थाप्रामाण्यशङ्कानिवारणाय । यत्तलूपायप्रहेतोपायो ह्यपनिः
परिपन्थिभिः पराभूयत एव रावणदुर्योधनवत् । नानामतवङ्गनरस्त्रग्रन्था-
विरोधं गुरुमतमनुष्ठत्य परिहरति तत्र शमेऽङ्गेत्यादि ॥

End. टीकापरि० । वंशे वत्समुनीश्वरस्य शिवदासाख्यादुषष्ट्यातितः

सषाडभिचिदाप यस्य अनकः श्रीसूर्यदासोऽजनि ।

यन्मातुर्गङ्गा दिशो दश विशालाक्षा वल्लभा यथात्

स प्राप्य खरशालसारविचितं रामोऽवसन्नेमिषे ॥

विषयः ।

युद्धादौ वादिप्रतिवादिनोर्नामलब्धाङ्कमादाय जयपराजयविचारप्रकारः ।
नन्वेतिचिवारादिद्वारा जयपराजयप्रकारः । अकारादिस्वराणां बालयुवा-
द्यवस्था । अकारादिस्वराणां पञ्चराशीशदिकथनं । साचावर्णादिस्वरसमूह-
कथनं । नामाक्षराङ्कन्यूनाधिकभावेन जयपराजयविचारः । भटानां पूर्वादि-
दिग्व्यतिद्वारा जयपराजयकथनादि । केतुस्तदिग्विचारः । वायुबल-
ज्ञानं । राक्षसगिनीवलकथनादि । युद्धे वर्ज्यकालादि । युद्धे जयपराजय-

Beginning. ब्रह्मोदनं पचति । रेत एव तदन्ते । यदाज्यम् * * ते तेन रश्मिनामुभाभ्यामा-
दन्ते । तेजो वा आज्यं, प्राजापत्योऽज्यः, प्राजापतिमेव तेजसा समर्द्धयत्यपनेतो
वा एषो मेधो यदज्यः ॥

End. खण्डितलाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । अश्वमेधयज्ञकर्त्तव्यानुष्ठानकथनं, इष्टकाचयनारम्भपर्यन्तं ।

No. 802. चातुर्मास्यप्रयोगः ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 50. Lines, 9 on a page. Extent, 800 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chāturmāsya Prayoga. A manual for the performance of the Chāturmāsya or the quadrimensial fast. By Tryambaka. The MS. is incomplete.

Beginning. नत्वा गणेशपादाजं गुरुनपि महीयमान् ।

कुर्वे ज्यम्बकनामाद्यं चातुर्मास्यस्थमादितः ।

प्रयोगं सर्वथा ग्रन्थाननुसृत्यैव सिद्धये ॥

अक्षय्यं च वै चातुर्मास्ययाजिनः सुकृतं भवति ।

End. (खण्डितलाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।) नपते

विषयः । चातुर्मास्येष्टिकर्त्तव्यानुष्ठानकथनं । चातुर्मास्येष्टारम्भकर्त्तव्यविभ्रष्टेष्टिकथनं ।

आपस्तम्बीयाग्निहोत्रकथनं । आश्वलायनीयवर्णप्रघासेष्टादि ।

(खण्डितलाद्विषयान्तरप्राप्तिः)

No. 803. रुद्रानुष्ठानपद्धतिः वा, रुद्रानुष्ठानदीपिका ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 91. Lines, 10 on a page. Extent, 1850 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Rudrānushthāna Paddhati. Directions for performing the *Mahā-rudrānushthāna* ceremony. By Moṅgnātha. This is different from No. 187, ante I, p. 100.

- End. सप्तदश आर्भवं एकविंशोऽग्निष्टोमः । द्वादशशतं दक्षिणा । प्रथमायां पूर्व-
पक्षस्य दीक्षितैकाहेभ्यः । दृष्ट्वा वा नक्षत्रयोगमिति दीक्षाकालः ।
- Colophon. इति श्रीदीक्षितत्रिपाठिगोवर्द्धनेन विरचितायां सप्तमोमसंख्यापद्धतौ प्रथमो-
ऽग्निष्टोमः समाप्तः ।
- विषयः । अग्निष्टोमयागानुष्ठानविधिः ।

No. 805. दर्शपूर्णमासधोराध्वर्यवप्रयोगः ।

Substance, country paper, 10½ × 4 inches. Folia, 27. Lines, 9 on a page. Extent, 462 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Dars'a-pūrṇa-māsayorādhvarya Prayoga. The duties of the Adhvaryus in the Dars'a and Pūrṇamāsa rites. Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. अथ दर्शपूर्णमासधोराध्वर्यवप्रयोगः । प्रातरग्निहोचाननरमध्वर्युः कृतसन्ध्या-
पास्त्याचमनौ यजमानेन वृतास्त्रि करिष्यामीति वदति ।

End. (खण्डितलाक्षेपवाक्यादिकं बालि)

विषयः । दर्शपूर्णमासयोः कर्त्तव्यानुष्ठानप्रयोगविधिः ।

No. 806. छन्दोगापरसूत्रं ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 225 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chhandogāpara-sūtra. A treatise on the funeral rites according to the Chhandogas. Anonymous.

Beginning. प्रयाणकाले प्राकस्मृतिवियोगान्वितरं मातरं भ्रातरं गुरुमन्यं सहृदयं ब्राह्मणं
तत्स्वर्गार्थेन निमित्तेनेमानि हन्दांसि संस्कर्त्ता आवयेत् ।

End. तस्मात्त्वमधिजातोऽसि त्वदयं जायतां पुनः ।

असौ स्वर्गाय लोकाय स्वधा नम इति शान्तिर्वै वामदेवे शान्तिर्वै वामदेवे ।

Colophon. इति छन्दोगापरसूत्रं समाप्तम् ।

विषयः । अन्येष्टिक्रियाप्रयोगः ।

No. 808. वाजपेयपद्धतिः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4$ inches. Folia, 17. Lines, 11 on a page. Extent, 450 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1655. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vājapeya-paddhati. Directions for the performance of the Vāja-poya rite. By Yājñika Deva.

Beginning. अथ वाजपेयप्रयोगः । ब्राह्मणक्षत्रिययोरेव शरदि वाजपेयो भवति न वैश्यस्य ।
तत्र वाजपेयस्य पुरस्तादनन्तरं शुक्लपक्षे वृहस्पतिमघो भवति ॥

End. भापि विस्तारेण द्वादशाक्षे उक्ता । तदन्ते यूपवेष्टनान्यध्वर्यवे दानं । हिरण्य-
मालाश्च या यावेन ददा सा तस्मै देया । ? पञ्चमी कण्डिका । इति वाजपेयः ।

Colophon. इति याज्ञिकदेवकृत वाजपेयपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । वाजपेययज्ञानुष्ठानपद्धतिः ।

No. 809. पञ्चपादिकाविवरणं ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 220. Lines, 11 on a page. Extent, 5500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Panchapādikā-vivaraṇa. The *Panchapādikā* is a gloss on the whole of the first, and a fourth of the second, chapter of the commentary of Sāṅkara on the Vedānta aphorisms. By Pādapadma Āchārya, a disciple of Sāṅkara. The *Vivaraṇa* is a commentary on this gloss. The object of the author is to prove the identity of the supreme and the human souls, or the superiority of the nondual theory. By Prakāśātma Yati. Hall's Contributions, p. 88.

Beginning. पालने विमलसत्त्ववृत्तये जन्मकर्मणि रजोजुषे लये ।

तामसाय जगतः प्रकाशकद्रु द्वैतजालवपुषे नमः सते ॥

यस्याः प्रसादमवलम्ब्य अगङ्गारुणामयस्खलद्वन्द्वगुणाः प्रसरन्ति वाचः ।

सा वेदशास्त्रपरिनिर्मितवन्द्यदेहा भूयात्समग्रवरदैव सरस्वती नः ॥

विघ्नाभिनापमपद्यत्य मदीयकृत्यवोजं प्रवृद्धमदनुग्रहवर्ष्पातैः ।

सम्प्रार्थितः सिततरोऽपि गणेशमेघः सिद्धव्रभीष्टफलमङ्कुरयत्वमेघं ॥

Colophon. श्रीमत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णकृतमजामिलोपाख्यानं सतां मुदे भूयात् ।
विषयः । अजामिलनाम्नो विप्रस्य जन्मावधामरणान्तविवरणं ।

No. 811. वामनचित्रचरित्रं, विष्णुस्तवद्वयमहितं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 5. Lines 16 on a page. Extent, 200 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vāmanachitracharitra. A poetical description of the dwarf incarnation of Vishṇu. By Jayakṛishṇa. Attached to the work are two short hymns in praise of Vishṇu.

Beginning. सन्नुमनोऽप्यतनोत्तां सज्जनस्योत्तुङ्गतामनन्देयः (?) ।

तं वन्दे श्रीकान्तं लीलावासनसवामनं विभवेः ॥ १ ॥

विधिमुखैरभरैर्विमतादिनैः (?) सविनयं नयशालिभिरर्थितः ।

सकृष्णः शरणागतशर्मदः स हरिराविरभूत् किल कम्पयात् ॥

End. परिचारकवंशजन्मना जयकृष्णेन कृता स्तवात्मिका ।

वटुवेशपटार्चरेर्मुदे रचना स्वीक्रियतां सहात्मभिः ॥ ५६ ॥

Colophon. श्रीमत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णरचिता श्रीमद्भगवद्वामनचित्रचरित्ररचना सतां मुदे भूयात् ।

विषयः । वामनावतारलीलावर्णनं ।

No. 812. गोवर्द्धनधृतकृष्णचरित्रं ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 3. Lines 16 on a page. Extent, 100 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Govardhanadhrita Kṛishṇa Charitra. A poetical description of a miracle performed by Kṛishṇa by holding up the mount Govardhana near Vrindāvana like an umbrella over the cowherds and their flock of that place to protect them from a monstrous shower of rain with which Indra wished to destroy them. A legend occurs in the Tṛittiriya Aranyaka in which Vishṇu is said to have performed a similar feat. By Jayakṛishṇa.

विषयः । १ अध्याये, राशिप्रभेदकथनादि । २, ग्रहयोनिभेदकथनादि । ३, गर्भाधान-
मुहूर्तादिकथनं । ४, सूतिकाष्टतान्नकथनं । ५, शिशुसूतिकयोररिष्टयोग-
कथनं । ६, शिशोरायुर्दायकथनं । ७, ग्रहदशानन्दशादिविभागकथनं ।
८, राशष्टवर्गशुभाशुभफलं । ९, ग्रहयोगफलकथनादि । १०, राजयोगादि-
कथनं । ११, स्त्रीजातककथनं । १२, मरणज्ञानकथनादि । (इतः परं
खण्डितं)

No. 814. काशिकावृत्तिः ।—५, ६, ७, ८ अध्यायस्य च ।

Substance, country paper. The Fifth Chapter $9 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia,
49. Lines 15 on a page. The sixth Chapters $11\frac{3}{4} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia,
175. Lines, 8 on a page. The seventh and eight Chapters $11\frac{3}{4} \times 3\frac{3}{4}$
inches. Folia, 180. Line 9 on a page. Extent of the 4 chapters 12000 s'lo-
kas. Character Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic
Society. Appearance. Fifth Chapter old and smudgy, the remainder,
old but not smudgy. Prose. Generally correct.

Kāśikā-vṛtti. A commentary on the grammatical aphorisms of
Pāṇini. By Vāmana. The MS. is incomplete containing the last four
chapters only ; but it is old and correct. There is a good MS. of this
work in the library of the Asiatic Society, and codices are available in
the Libraries of the Sanskrit Colleges of Calcutta and Benares. Next
to the Mahābhāṣya of Patañjali, this work enjoys the highest repute.

Beginning. ५ अध्यायारम्भः । प्राक् क्रीताब्धः । तेन क्रीतमिति वक्ष्यति ।

६ अध्यायप्रा० । एकाचो द्वे प्रथमस्य । अधिकारोऽयम् । एकाच इति च
द्वे इति च प्रथमस्येति च वितयमेतदधिकृतं वेदितव्यं ।

७ अध्यायप्रा० । युवोरनाकौ । अङ्गस्येत्येव । युव इत्येतयोस्त्वृष्टविशेषणयो-
रनुनासिकयणोप्रत्यययोर्यद्दणम् (?) । तयोः स्थाने अन् अक् इत्येतावादेभ्यो
भवतः ।

८ अध्यायप्रा० । सर्वस्य द्वे । सर्वस्येति च द्वे इति च एतदधिकृतं
वेदितव्यं ।

End. ५ अध्यायसमा० । निर्गता प्रवाणी अस्मिन्निष्प्रवाणिः । सूत्रादिभ्यो चिरा-
दपहृत इत्यर्थः ।

Colophon. इति काशिकायां दत्तौ पञ्चमाध्यायस्य चतुर्थः पादः ।

गोदातीरनिवासो पद्याद्येनाश्रिता काशी ।

ऋग्वेदीयाभ्यस्ता साक्षाशाखाश्चलायनी शस्ता ॥ ४ ॥

निःस्पृहता विषयेभ्यः परनिजजनताभिप्रायेभ्यः ।

प्राप्ता शैशवसमये विश्वेशानुग्रहं हृदये ॥ ५ ॥

लघुवयसा गततमसा * * लाधिकादभिद्रवद्रजसा ।

यन च विद्या तरसा तपसा सर्वा वशीकृतैव रसा ॥ ६ ॥

बुद्धा विबुधाधिकृतां दत्ता यस्मै कवीन्द्रसम्पदवो ।

यवनकरग्रहणाभ्यो मग्ना येनोद्धृता दृष्टिमी ॥ ७ ॥

विजितमहीतल तस्मै (?) दत्तं विद्यानिधानपदमस्मै ।

आचार्याऋषयसहितं यतिबुधष्टन्यैर्महीतले सहितं ॥ ८ ॥ इति कवीचन्द्रवर्णनं ।

श्रीमत्काशिविकाशभिः सुकविभिस्तदुत्प्रयागामिभिः(?)

नानादेशनिवासिभिश्च रचितं विद्यागणोत्तामिभिः ।

श्रीकृष्णेन सरस्वतीपदयुताचार्यपनामश्रित-

श्रीविद्यानिधिसत्त्वकीन्द्रविषया पद्यावली लिख्यते ॥ १ ॥ तत्रादौ कवीन्द्राष्टकं ।

End.

प्रयागतः स्नानपुण्याम्बूपरैः समुत्पाद्य सत्कीर्तिवक्त्रोत्तमस्त्रीः ।

पवित्रोत्तमोवा सुरराजकारो सत्त्वकीन्द्रसंस्तवविन्दो(?) विभाति ॥

* * सद्रमालङ्कृतिरुद्रजसुक्ती वसन्तप्रमदारलीलयैव (?) वाणी ।

कवीन्द्रस्य मुनेः कवीन्द्रशिरामणरेति शिरामणित्वं ॥ ९ ॥

दैत्या * वेषचित्तोचितश्रीसुखाय यो दक्षिणसम्मुखस्यः ।

इदानींके(?)पुत्कटकायकान्निर्जीव्यात्कवीन्द्रः कविरद्भुतोऽयम् ॥ १० ॥

रमे रघुनाथभट्टगुर्जरस्य ।

Colophon.

श्रीसर्वविद्यानिधानकवीन्द्राचार्यसरस्वतीकवीन्द्रचन्द्रोदयपुस्तकं ।

विषयः ।

हमराजमित्र-माधवभट्ट-खडगमित्र-रघुनाथदीक्षित-क्षमानन्दवाजपेयि-
भय्याभट्ट-केशवमित्र-मीमांसकसिद्धेश्वरभट्ट-चक्रपाणिपण्डित-गणेशभट्टधर्मा-
धिकारि-परमेश्वराचार्य-रामकृष्णनागर-मैथिलोपाध्यायविश्वेश्वर-जगदीश-
जनि-श्रीरामेश्वरपद्माननभट्टाचार्य-अथल्लोपाध्याय-गौरीपतिमित्र-दा-
मोदरभट्टकालोपनामका-ऽग्निहोत्रविधर्मेश्वर-व्रजभूषणकवि-कृष्णचन्द्रमहा-
ऽनिरुद्धमित्र-बालकृष्णज्योतिर्वित्-पूर्णमन्दब्रह्मचारि-कालिदासमित्रपौत्र-
सुरलीधर-कृष्णाचार्य-पट्टवर्द्धनमहादवभट्ट-दक्षिणात्यलीलाधरभट्ट-मैथि-
लवदरीनाथोपाध्याय-होतरामकवि-गणेशभट्ट-मैनिविश्वेश्वरभट्ट-श्रीमहो-
पत्युपाध्याय-शिवदत्तमित्र-कविशेखर-रघुनाथोपाध्याय-तिलभाण्डेश्वर-व्र-

of Ursa Major. The names of the sages are Maríchi, Atri, Áṅgiras, Pulastya, Pulaha, Kratu, and Vasishṭha.—Anonymous.

Beginning. अथ ऋषीणामावाहनप्रतिष्ठाषोडशोपचारैः पञ्चाशतेन पूजातर्पणं । आच०
प्रा० अवाद्य० सप्तर्षीणां प्रीत्यर्थं कन्दर्पां सामसञ्ज्ञिकानां यातयामत्वनित्यर्थं
वेदस्याध्यापननिमित्तमुपाकर्मात्म्यं कर्माहं करिष्ये इत्यादि ।

End. अथ पूर्वा० वेदस्याध्यापननिमित्तं ऋषीणां पूजनतर्पणकर्मणो यश्चूनातिरिक्तं
तत्सर्वं भवतां ब्राह्मणानां वचनात् तीर्थैर्विष्णोः प्रसादात् सर्वं परिपूर्णमस्तु
उत्तरे कर्मणि निर्विघ्नमस्तु देवेषु वाञ्छिताद्यफलप्राप्तिरस्तु ।

विषयः । सप्तर्षीणां पूजनतर्पणादिकथनं ।

No. 818. बालतन्त्रं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 43. Lines 10 on a page. Extent, 900. s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled and old. Verse. Generally correct.

Bála Tantra. A treatise on the diseases of women and children, founded on the *Prayogas'ara*, and other Tantras. By Kalyána, son of Mahidhara, and grandson of Rámadása. The author was born in Ahichhatrá, but the work was completed at Benares on Sunday the full moon of Srávana in the Saka year 644.=A. D. 720. Contents I—III. Treatment of barrenness. IV. Treatment of females during pregnancy. V. Prevention of miscarriage and abortion. VI. Means for promoting easy delivery. VII—XI. Directions for rearing children. XII. Infantile fevers. XIII. Infantile piles, cough, convulsions and boils. Treatment of diseases in the eyes, nostrils, head and other organs of children.

Beginning. विघ्नव्रततिविध्वंसकारिणं विघ्नहरिणं ।

कल्याणोऽहं नमस्कृत्यै विघ्नेशं ग्रन्थं सज्जये ॥ १ ॥

प्रयोगसारप्रमुखभागेषु प्रोक्तेषु शास्त्रेषु च सुश्रुताद्यैः ।

यदुक्तमेकत्र निबध्यतेऽस्मिन् ग्रन्थे सथा तत् खलु बालतन्त्रे ॥ २ ॥

End. पद्यान् विलोक्य प्रचुरप्रयोगान् पदैः स्तुकीदैः कतिचित् प्रदाशेः ।

प्रोक्ता चिकित्सा वशिष्या शिशूनां सदेशकालादिसमीक्ष्य कुर्यात् ॥ १७ ॥

to the Nārada Purāṇa, the Brahmāṇḍa P. contains only 12,000 verses, whereas the MS. under notice in its entirety should embrace 50,000 verses. The Brahmāṇḍa P. is divided into three parts; but the contents of its 2nd part, as given in the Nārada P. appears to be different from those of the MS. I am disposed therefore to take it as a part of the Jaimini Saṁhitā, and not that of the Brahmāṇḍa P. It should be added, however, that the middle part of the latter has no where yet been found, and according to Wilson (*Vishnu Purāṇa*, p. liv) the entire work "is considered to be in much the same predicament as the Skānda, no longer procurable in a collective body, but represented by a variety of Khaṇḍas and Māhātmyas, professing to be derived from it," and this may be one of them.

Contents, I. Description of Ayodhyā and the genealogy of the Ikshāku race. II. Account of Nahusa, Yajāti &c., III. Story of Bhadrāsreṇya and Urvasī. IV to XIV wanting in the MS. XV. Story of Kās'irāja. XVI to XVIII. Do of Tālaṅgha. XIX. Do of Garuḍa. XX—XXI. Sagara's establishment of a kingdom in Ayodhyā. XXII. Nārada's visit to Nārāyaṇ sleeping on the primeval waters. XXIII. Conversation of Nārada and Nārāyaṇa. XXIV—XXV. Story of King Bali. XXVI. Prahlāda's advice to Bali. XXVII—XXVIII. Story of Kārtavīrya. XXIX to XXXIII. Do of Ila Rāja. XXXIV to XXXVII. Merit of dedicating lamps to the glory of various gods. XXXVIII—XII. Do. of a saint in the court of Kārtavīrya. XL to XLIII. Do of Śilavatī, a chaste lady. XLIV. Birth of the sage Durbāsa. XLV—XLVI. Destruction, by Rāvana, of a sacrifice celebrated by Marutta, and its consequences. XLVII. Dislike of worldly pleasures by Kārtavīrya. XLVIII. Origin of the human frame, XII—LII. Asita's advice to Kārtavīrya. LIII—LIV. Description of the court of Kārtavīrya. LV. Kusāmba's obtaining a son by penance. LVI. Birth of Vis'vāmītra. LVII—LXXXIV. Life of Paras'urāma. LXXXV—XCII. Story of Sagara. XCIII. Description of Bhārata-varsha. XLIV. Parasurāma visited by certain sages.

Beginning. विश्वोत्पत्त्यादिषु गुणतया यत्कलां शक्तिं सूते-

रत्नव्यामोहयति सततं शक्तिलेशे यदीयः ।

शश्वच्छन्तं सकलभुवनव्यापि नारायणं

प्रत्यग्ज्योतिः स्फुरतु हृदये सच्चिदानन्दरूपम् ॥

सगरस्य च मे शंस जन्म कर्म च विस्तरात् ।
 यन्नान्नाद्यापि लोकेषु प्रख्यातोऽभूदपान्निधिः ॥
 जैमिनिस्त्वाच । शृणुष्व मत्तः सकलं यत्पृष्टोऽहमिह त्वया ।
 भारतं खण्डमुद्दिश्य सगरश्च सजीपतिं ॥ इत्यादि ।

End. ततः सरभसं रामस्यापे कालानलोपमे ।

सुवर्णपुङ्गुनिशितं मन्दधे शरमुत्तमम् ॥
 तस्मिन्नस्त्रं मद्याघोरं भार्गवं वक्रिदैवतं ।
 युयुजे भृगुशार्दूलः समन्त्राभ्यासतत्परः ।
 ततश्चाल्म वसुधा मशैलवनकानना ॥

Colophon. इति ब्रह्माण्डपुराणं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । १ अध्याये, अथोद्धारवर्णनं, इत्याकुर्नशवर्णनारम्भः । २, नक्षत्रयथात्यादिराज-
 हत्तान्तकथनं । ३, भद्रश्रेणोर्वश्यादेशं हत्तान्तकथनं । (४ अध्यायवधि १४
 अध्यायपर्यन्तपाठो नास्तीत्यनुमीयते) । १५, काशिराजादिहत्तान्तः । १६,
 शङ्कुतालजङ्गादिराजहत्तान्तकथनादि । १७, १८, तालजङ्गुपराजितस्य
 सुबाहुराजस्य सभार्यस्य और्वमुनेराश्रमवासादेर्वनतेयस्य और्वमगमनहत्ता-
 न्तस्य च कथनं । (अत्र सप्तदशाध्यायसमाप्तिर्नदृश्यते । एकदैवाष्टादशाध्याय-
 समाप्तिः) । १९, गरुडस्य पुनरौर्वमहर्षिनिकटे गमनादि । २०, सगरस्य
 अयोध्यापुरीगमनादिकथनं । २१, सगरकर्त्तृकराज्यशमनादि । २२, नारदस्य
 क्षीरसमुद्रशायिनो भगवतो निकटे गमनादि । २३, नारदभगवत्कथोप-
 कथनादि । २४, २५, बलिप्रह्लादहत्तान्तकथनादि । २६, २७, २८, बलिं
 प्रति हरिसमाराधनविषये प्रह्लादकर्त्तृकं व्रताद्यनुष्ठानोपायकथनं । कार्तवीर्य-
 तपःकरणं, नारदकार्तवीर्यसंवादादिकथनञ्च । (२६ शेषभागः २७ अध्यायस्य
 न दृश्यते) । २९, ३०, ३१, पुत्रकामनार्थमिलराजकृतपिष्टयज्ञकथनं ।
 इत्यस्य राज्ञः स्त्रीभावप्राप्तादि च । ३२, शिवप्रसादात्तस्य स्त्रीत्वमेवादि ।
 ३३, गोकर्णतीर्थे इत्यस्य गमनकथनादि । ३४, ३५, ३६, केशवाराधना-
 ज्ञोभूतदीपप्रतिष्ठाप्रकारः । ३७, भद्रदीपप्रतिष्ठाप्यव्रतविधिकथनादि । ३८,
 कार्तवीर्यदृष्टापूर्वमुनिरूपवर्णनादि । ३९, मुनिदर्शनतः कार्तवीर्यविस्मयभव-
 नादिकथनं । ४०, ४१, ४२, ४३, पतिव्रतायाः शीलवत्या उपाख्यानं । ४४,
 रुद्रक्रोधादुर्वारसो मुनेरत्यन्तिकथनादि । ४५, रावणकृतमरुतराजयज्ञभङ्गो
 रावणमरुतयुद्धादि च । ४६, रावणकार्तवीर्ययोर्द्विवर्णनादि । ४७, कार्त-
 वीर्यस्य वैराग्यादयादिकथनं । ४८, शरीरोत्पत्तिवर्णनादि । ४९, ५०, ५१,

Colophon. इति लकारार्थप्रक्रिया । श्रीशिवानन्दभट्टानामाज्ञया रासभर्मणा व्याख्यानं
मध्यसिद्धान्तकौमुद्यादीकाया मध्यमतारमायाः सुप्तिङन्तं समाप्तम् ॥
विषयः । मध्यसिद्धान्तकौमुद्या प्रथमत आरभ्य लकारार्थप्रक्रियापर्यन्तानां प्रकरणानां
व्याख्यानम् ।

No. 821. शिवपूजापद्धतिः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 20. Lines 10 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nāgara. Date SM. 1843. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

S'ivapijā-paddhati. Directions for worshipping Siva. Anonymous.

Beginning. अथ शिव(पूजा)पद्धतिर्लिखिते । आद्ये मुहूर्ते चोत्थाय यामिनीचैलमसृजेत् ।
सहस्रदलकमलमध्यस्थस्य(?) मूर्त्तिं ध्यायद् गुरुं समं ॥ ततो ध्यानं ।

End. निर्मास्यं मस्तके धारयेत् । मूलं । पादोदकं पिबेत् । नैवेद्यं तद्भक्ताय विभजेत् ।
स्वयं भुक्त्वा तन्मयो विहरेत् ।

Colophon. इति शिवपूजापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । शिवमूर्त्तिपूजनविधिः ।

No. 822. पराशरोपपुराणं ।

Substance, country paper, $11 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 57. Lines 8 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Parāśara Upapurāṇa. An Upa or minor Purāṇa. Contents, 1. Descriptions of Upapurāṇas, 2. Origin of the universe. 3. Relative importance of the various objects of creation. 4. Sectarial marks. 5—6. Meaning of S'rutis. 7. Praise of Brāhmanas, 8. Knowledge of the Divinity. 9. Daily religious duties. 10. Occasional religious ceremonies. 11. Conduct of the sinful. 12. Forbidden food. 13 to 15. Expiations for various offences. The MS. is probably incomplete.

Beginning. सौरमण्डलमध्यस्थं साम्नं संसारभेषजम् ।

नीलपावं विहृपाचं नमामि शिवमथयम् ॥ १ ॥

No. 824. आह्निकप्रकाशः, वीरमित्रोदयोः ।

Substance, country paper, 14½ × 6 inches. Folia, 174. Lines 11 on a page. Extent, 6000 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Correct.

Āhnikapraśāś'a. The proper daily duties of Brāhmaṇas from sunrise to the time of retiring for rest at night. By Mitra Miś'ra, son of Paras'urāma Miś'ra, and grandson of Haṇsa Paṇḍita. This is a part of the well known Smṛiti compilation called *Vīramitrodaya*, which was compiled under the auspices of Vira Siṅha a king of Kāś'ī, who belonged to the Bundelā clan. He was the son of Madhukara Shāh and grandson of Pratāparudra. The part of the work which treats of inheritance is a leading authority on the subject in the North Western provinces.

Beginning. सिन्दूरारणमण्डलमण्डलदानाश्रया धारया
सिद्धन्तं पदसक्तभक्तजनताविघ्नौघधूलोरिव ।
धम्मिल्लालिमिवालिष्टन्दमनिशं सूर्द्धा दधानं हर-
प्रेथांशं गिरिजाह्वयं गजमुखं वन्द्यैरविन्देक्षणम् ॥ १ ॥ इत्यादि ।

End. प्रत्याशं परिवर्द्धितैः शिञ्जिता दैन्यान्धवारापक्षे
श्रीमद्दीप्तगुणैः प्रदानजलधिधेदक्त चन्द्रोदय ।
राज्ञादेशितमिवमिश्रविदुषस्तस्योक्तिभिर्निर्मिते
यन्त्रेऽस्मिन् परमाह्निकोक्तिमणितः पूर्तिं प्रकाशोऽगमम् ॥

Colophon. इति श्रीमत्सुकलसामन्त्रकचूडामणिसरोचिमञ्जरीनीराजितचरणकमलश्रीमन्म-
हाराजाधिराजप्रतापरुद्रतनूजश्रीमन्महाराजसमुत्तमसिद्धन्तश्रीमहाराजाधि-
राजचतुर्दधिवलयवसुन्धराहृदयपुण्डरीकविकासदिनकरश्रीवीरमित्रोदयोदयो-
तितश्रीहंसपण्डितात्मजश्रीपरशुराममिश्रसूनुसकलविद्यापारावारीणजगद्गिरिद्रो-
महागजपारीन्द्रविद्वज्जन्जीवातुश्रीमन्मित्रश्रीमित्रकृते श्रीवीरमित्रोदयोदयोभिधमि-
बन्धे आह्निकप्रकाशः पूर्तिमगात् ।

विषयः । ग्रन्थकारवशकथनं । ब्रह्मसूक्त्यादिकृत्यं । स्वधर्मचिन्तनादि । गोश्रोत्रियादिमा-
नुष्यदर्शनं । विष्णुवैतस्यर्गविधिः । श्रुतिकादिशौचक्रिया । आचमनद्विराचम-
नादिकथनं । दन्तधावनस्य स्नानस्य च विधिः । एतदहःप्रथमभागीयकृत्यं । ततो
विद्याभ्यासस्याहो द्वितीयभागे कर्तव्यताक्तिः । तृतीयभागे वैशेषिकार्जुनार्थमुपस-
र्पणं । चतुर्थभागे कात्यायनगोभिलादिमतानुयायिष्यकप्रथकस्नानविधेः कथनं ।

इति श्रीमोक्षोपनासः कृष्णभट्टस्य सूनुना व्यम्बकेन काश्यां कृतः प्रयोगः समाप्तः ।
(इतः परं सार्द्धपञ्चदश्यात्मकः पाठोऽस्ति) । तदारम्भवाक्यं यथा, गङ्गाभट्टकृता-
धानपद्धतौ सर्वाधानसाधक—इत्यादि । (परिमसाम्निर्न दृश्यते)

विषयः । अग्न्याधानेऽधिकारी । अग्न्याधानकालः । आधानकर्तुरनाहिताग्नितापप्रयुक्त-
दोषपरिहाराय देहशुद्ध्यर्थं प्रायश्चित्तकथनं । भस्मसृत्तिकापद्मगव्यादिस्नान-
मन्त्राः । तर्पणधेनुदानादिकथनं । प्रायश्चित्ताङ्गीभूतकुष्माण्डहोमः । गार्हपत्या-
द्यग्निस्थाननिर्माणविधिः । प्रकृताग्न्याधानप्रयोगकथनं । अन्वारम्भणोपेष्टिः ।
श्रियवीर्युद्धदृष्टस्यादिचतुर्होदहोमः । वपनप्रकारः । सम्भारसङ्ग्रहादिकथनं ।
(अनाधानस्य कर्तव्यताकर्तव्यतादिविचारः ।)

No. 826. गूढार्थादर्शः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 55. Lines 15—16
on a page. Extent, 2590 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place
of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance. Now. Prose
and verse. Correct.

Gūḍhārthāḍars'a. A commentary on the Jñānārṇava Tantra. By
Kās'īnātha alias Sivānandanātha, son of Jayarāma Bhaṭṭa.

Beginning. अनन्ताख्यं गुरुं नैमि कवित्वप्रतिभाकरम् ।

शास्त्रवल्लीजलधरं स्फुरत्कीर्तिकरं परं ॥ १ ॥

नमामि कामेश्वरपादपङ्कजं करोमि कामेश्वरपूजनं सदा ।

वदामि कामेश्वरनाम निर्मलं स्मरामि कामेश्वरतत्त्वमयम् ॥

या विद्येत्यभिधीयते श्रुतिपथे शक्तिः सदाया परा

सर्वज्ञा भवबन्धभित्तिनिपुणा सर्वाशये संश्रिता ।

दुर्ज्ञेया सुदुरात्मभिश्च मुनिभिर्धोमास्पदं प्रापिता

प्रत्यक्षा भवतीह सा भगवती बुद्धिप्रदा मेऽस्तु वै ॥

अनाद्यायाखिलाद्याय मायिने गतमायिने ।

स्वरूपाय सरूपाय दक्षिणामूर्तये नमः ॥

वाराणसीमहं वन्दे सच्चिदानन्दरूपिणी ।

भाटरूपेण सततं सहसारेऽखिलेष्टदां ॥

ज्ञानार्णवे सहातन्त्रे गुरुणामुपदेशतः ।

गूढार्थादर्शटीकेयं काशीनाथेन तन्यते ॥

Beginning. समस्तप्राणिजातस्य हृत्पद्मनिलये स्थितः ।

वेदार्थविदुषा ज्ञेयं यज्ञात्मानं नमाम्यहम् ॥

आश्वलायनसूत्रस्य देवसाम्यादिव्याख्यानानुसारेण प्रयोगवृत्तिः क्रियते ।

End.

(यतः खण्डितं तच्छेषः) । आ नो मित्रा वरुणेति सोत्रियानुरूपौ, ऋजुनीति न इत्यारम्भणोऽयम् । मित्रं वयमित्यादिविश्वजिच्छस्त्रशेषः । ब्राह्मणाच्छंभिनः । सुकृपकलमूत ———

विषयः । दर्शपूर्णमासप्रयोगः । अग्निहोत्रहोमः । आहिताग्नेः प्रवासकालीनाग्न्युपस्था-
नम् । पिण्डपिडयज्ञः । अन्वारम्भणोद्योगः । पुनराध्वेद्येष्टिप्रयोगादि । आश्व-
यणेष्ट्यादि । पुत्रादिकाम्येष्ट्यादि । चातुर्मास्येष्टिप्रयोगः । पशुबन्धप्रयोगः ।
एकादशिनं पशुगणानां देवतानां क्रमः । तत्तदग्न्येष्टिप्रयोगादि । अश्वि-
वैश्वदेवप्रायश्चित्तोक्तिः । सोमप्रयोगः । यज्ञशेषकृत्यं । अत्यग्निष्टोमप्रयोगः ।
बोद्धशिकर्म । विहृत्येष्ट्यादि । वाजपेयप्रयोगः । अतिरात्रप्रयोगः । अग्ने-
र्यमस्य क्लृप्तिः । शन्नस्य प्रतिगर्गः । अतिरात्रपर्यायः । पौष्करोक्त्येष्ट्यादि-
प्रयोगः । (खण्डितत्वादितः परविषयो न प्राप्तः) ।

No. 828. पुरुषोत्तममाहात्म्यं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 59. Lines 8 on a page. Extent, 1100 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1889. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Purushottama-māhātmya. Description of the sacred places in Purushottama or Puri. It professes to be a part of the *Khetrakāṇḍa* of the *Vishṇu rahasya* section of a work named *Mahāpurushavidyā*, probably a Tantra. Though its subject is the same as that of the well known *Purushottama Māhātmya* of the Skanda Purāṇa, the treatment thereof is entirely different. The MS. is incomplete, and comprises only nine chapters as follows: I. Incarnations of Viṣṇu. II. Origin of Nīlāchala, and the reasons why Viṣṇu assumed the form of a wooden divinity. III—IV. Creation of the different regions of the universe and the guardians of Puri, (different forms of Mahādeva). V. The temples of Jagannātha. VI. The shape of Jagannātha. VII. Vyāsa's visit to Purī and praise of the locality. VIII. Merit of visiting Jagannātha at Puri. IX. The mantra of Jagannātha and the merit of tasting food offered to him.

Sāṅgrahanyeshṭi. A collection of the mantras required in the performance of the rite of that name. Anonymous.

Beginning. साङ्गृह्येष्टा यजते । इमा जुनताँऽ सङ्गृह्णन्तीति । द्वादशारत्निर-
शुना भवति । द्वादश मासाः संवत्सरः । संवत्सरेवावस्थे ।

End. साङ्गृह्येष्टा, तस्मादश्वमेधयाजी यत्परिमिता ययश्मखे ययः मुखे या
दीक्षां देवानेव तेजस्य इमे लोकाः । श्रिताय प्राणापानावेवास्मिन्नादाजुन्य
एकं नवतिः ॥ ९१ ॥

विषयः । अश्वमेधयागविधिः ।

No. 830. अन्त्येष्टिपद्धतिः ।

Substance, country paper, 10 X 3½ inches. Folia, 21. Lines 8 on a page. Extent, 400 ślokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled, but not old. Prose. Generally correct.

Antyeshṭi-paddhati. Funeral ceremonies meet for Bráhmaus who have kept up the sacred household fire. By Anantadeva.

Beginning. अथानन्तदेवस्यान्त्येष्टिप्रयोगः । अथाहिताग्नेः कृष्णपक्षे मरणशुक्लाथामुपहोम
न्यायेन अतिनैकटेऽ समस्य होमन्यायेन वा अवशिष्टा होमाः कार्यः ।

End. अकृतारक्षसोमेक्षां भार्यामेवानुवर्त्तते ।
नास्ति माहेन्द्रसाम्राज्यं सन्ति सारस्वतादयः ॥
केचित्पत्यः प्रधानत्वान्नाद्रियन्ते तु येषिता ।
तेनेष्टौ स्यान्महेन्द्रेष्वेवा न स्युः सारस्वतादयः ॥

Colophon. इत्यनन्तदेवकृतान्त्येष्टिपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । आहिताग्नेरन्त्येष्टिक्रियाप्रकारः ।

No. 831. विवरणतत्त्वदीपनं ।

Substance, country paper, 10 X 4½ inches. Folia, 41. Lines 12 on each page. Extent, 1100 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Tolerably correct.

अग्न्यायनस्थाननिरूपणेति । अग्निप्रमाणेति । अग्निमन्त्रादग्निसम्पाद-
नेति । सूर्योदयखलसुशलादीनां परिमाणकथनं । इष्टिभेदेन चरुभेदकथनं ।
चरुहोमादिकथनं । इष्टिभेदेन भोज्यवाक्छणसङ्ख्याभेदश्च । २, आवासयाग्राधाने
कर्त्तव्यादि । पुण्याहवाचनविधिः । नान्दीमुखयादादिकथनं । आर्चाग्न्या-
धानप्रकारादिकथनं । आधानकाले प्रतिबन्धके सति तत्प्रतिप्रसवादि
(खण्डितत्वादितः परविषयो न प्राप्तः) ।

No. 833. आधानबौधायनः ।

Substance, country paper, 8 $\frac{3}{4}$ × 4 inches. Folia, 56. Lines 9 on a page. Extent, 1000 ślokaś. Character, Nāgara. Date Sm. 1866 Sk, 1731. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled. Prose. Generally correct.

Ādhānaprayoga alias *Ādhānabaudhāyana*. A treatise on the collec-
tion and preservation of the sacred household fire, founded on the rules
of Baudhāyana. The manuscript is imperfect and the author's name is
missing. This work is more detailed than No. 825.

Beginning. अथाग्न्याधानं निरूप्यते । तस्य कालः । शिशिरवसन्तश्रीर्षर्तव्यः । पौर्णमास्य-
मावास्या यजनीयास्तिस्रः । छतिकारादिणोपनर्वसुपूर्वात्तरपाङ्गुनोचित्रा
नक्षत्राणि । स्रगशीर्षविष्टोष्ठपदश्रवणानुराधा अपीति केचित् ।

End. ब्रह्मविसर्जनं न कुर्यात् । पौर्णमासीयागपर्यन्तं त एवाग्नयः पौर्णमासीयागान्वा-
धानस्व(स्तिष्ठ)वत् ।

Colophon. इत्यन्वारम्भणीया । पौर्णमासीयागः तपदि कर्त्तव्यः ।
(परिसमाप्तिस्त्वचकवाक्यादेः परमपि पाठोऽस्तीति समाप्तौ सन्देशः) ।

विषयः । अग्न्याधानकालनक्षत्रादिकथनं । ऋत्विगादिवरणं । ऋत्विगादिभ्यो बौधा-
यनमतानुयायिसमुपकृद्दानं । गार्हपत्याद्यायतननिर्माणकरणं । यज्ञपात्रा-
णमायतननिर्माणप्रमाणादेः कथनं । गापित्यज्ञादिकरणकथनं । राष्ट्र-
भृतो राज्ञो मङ्गलार्थं असात्यनामकहोमकथनादि । गोधूमकुलित्यादिहोम-
कथनादि । आहवनीयागार्हपत्यकर्त्तव्यहोमविशेषकथनं । यजमानकर्त्तव्यकाग्न्यु-
पस्थानं । पूर्णाहुतिदानप्रकारकथनादि । पवसानैष्टिकथनादि । पौर्णमासीष्टि-
कथनञ्च ।

मोराधिकं ततो वैश्वस्तथा प्रादेशिको हयम ॥
 राजा दद्याद्वरं ग्रामं समूहं राज्ञावत्तथा (?) ।
 थशोक्तां दक्षिणां दद्यात्सकलं फलमश्रुते ॥

Colophon. इति श्रीमहाशान्तिपद्धतिः समाप्ता ।

चलरनाशलोका (?) ।
 बलिं गृह्णन्निभं देवा आदित्या वसवस्तथा ।
 मरुतोऽथाश्विनौ रुद्राः सुपर्णाः पद्मगा ग्रहाः ॥
 असुरा यातुधानाश्च पिशाचा मातरो नगाः ।
 शक्रिन्यो यक्षयैताला येगिन्यः पूतनाः शिवाः ॥
 जम्बकाः सिद्धगन्धर्वा मान्वा विद्या वराननाः ।
 दिक्पाला लोकपालाश्च ये च विघ्नेविनाशकाः ॥
 जगतां शान्तिकर्तारो ब्रह्माद्याश्च महर्षयः ।
 मा विघ्ना मा च मे पाप मा भन्तु परिपन्थिनः ॥
 सौम्या भवन्तु ह्येषाश्च भूतप्रेतसुखावहाः ।
 अस्य यागस्य निष्पत्ते (?) भवन्तोऽभ्यर्चिता मया ।
 सप्रसादं प्रकर्तव्यं शान्तिकं विधिपूर्वकम् ॥ प्रार्थनामन्त्रः ।
 विषयः । ग्रहमन्त्ररुद्रस्तुतादिभिः शान्तिकर्मानुष्ठानम् ।

No. 836. महाग्निप्रयोगः ।

Substance, country paper, 8 × 4 inches. Folia, 113. Lines 7—10 on a page. Extent, 2200 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, somewhat old. Prose. Generally correct.

Mahāgni-prयोगः. Rules for the performance of the rite called Mahāgni. By Vāsudeva Dikshita, son of Mahādeva Vājapeyi, disciple of Viśveśvara Vājapeyi. The work was compiled under the patronage of the Chola king Śāhji Sarabhaḥji Tukoḥji Bhosla. The manuscript is incomplete, wanting ten leaves of the second chapter. The total number of chapters is 19.

Beginning. स्वाद्वीं त्वं स्वाद्वीं । त्वीं त्वीं । अस्तेन । मधु । मतीं मधु-
 मता । सुजामि मधुसेनेन । सेनेऽस्युद्विभ्यां पचस्व । सरस्वत्ये पच-

Agnihotrahoma. Directions for offering oblations on the sacred perpetual household fire, the mode of establishing the fire, how to preserve it during mourning, and when away from home on business, the articles to be offered to it, &c. &c. By Rudra Deva, son of Tero-nārāyaṇa Deva.

Beginning. श्रीवृत्तिं च त्रिया युक्तं गणेशं सरस्वती ।

आपलम्बमुखान्मान्यान् प्रणम्य पितरं गुरुम् ॥

तारो नारायणस्तुतो रुद्रदेव इति श्रुतिः ।

तेनाग्निहोत्रहोमोऽयं तन्यते प्रीतये मताम् ॥

End.

अथ दर्शपूर्णमासातिपत्तौ पथिकृते वैश्वानरी च समानतन्ते पूर्वमेवाक्ता आय-
यणमकृत्वा नवात्राशने वैश्वानरी । अथ धमौ पत्न्यां गवां जायेभ्यां तदा मारुतं
त्रयोदशकपालं निर्वपेत् । ऐन्द्राग्निविकारः । आमावास्यातन्ते पूर्वात्तथाभ्यामु-
वाक्ये ।

Colophon. इत्यापलम्बोक्ता इष्टयः समाप्ताः ।

विषयः । अग्निहोत्रहोमप्रतिज्ञासङ्कल्पादि । अग्निहोत्रहोमकाले होमद्रव्यायुक्तिः । अ-
ग्निहोत्रद्रव्याधिपथ्यणादिप्रकारः । हविःसंस्कारादि । हविर्होमः । समिद्धोमः ।
अग्निमसंस्कारः । पूर्वहोमद्रव्यकथनं । अग्नेर्होमं कृत्विजाभावे यजमानकर्तव्यं ।
पञ्चहोमविधिः । सायम्प्रातर्होमादि । अग्निभिः सह प्रवासं कर्त्तव्याग्निहोत्रहवन-
प्रकारादि । प्रवासगमने विधिः । प्रवासादागतस्य विधिकथनादि । अग्नि-
प्रणयनकालातिक्रमप्रायश्चित्तं । होमकालातिक्रमप्रायश्चित्तं । होमलोपप्राय-
श्चित्तादि । गार्हपत्यादौ हवनक्रमः । अग्निनाशप्रायश्चित्तं । केशकीटाद्युपहत-
हविःसंस्कारप्रकारः । हविःस्कन्नप्रायश्चित्तादि । अङ्गारस्य वह्निगमने प्राय-
श्चित्तादि । दर्शपूर्णमासेष्टतत्प्रायश्चित्तादिकथनञ्च ।

No. 838. लक्षहोमपद्धतिः ।

Substance, country paper, 8½ × 5 inches. Folia, 16. Lines 10 on a page. Extent, 260 ślokaś. Character, Nāgura. Date Sm. 1672. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old, the writing faded. Prose. Generally correct.

Lakṣa-homa Paddhati. Directions for offering a hundred thousand oblations to the sacred fire. Anonymous.

Beginning. बालोऽपि यो न्यायनये प्रवेशमत्पेन वाङ्मत्यलमश्रुतेन ।

सङ्क्षिप्तयुक्त्यन्विततर्कभाषा प्रकाश्यते तस्य कृत मधैषा ॥

प्रमाणप्रमेयशंसयप्रयोजनदृष्टान्तसिद्धान्तावयवतर्कनिर्णयवाद्जल्पवितडाहेत्वा-
भासच्छलजातिनिग्रहस्थानानां तत्त्वज्ञानाग्निश्रेयसाधिगम इति न्यायस्यादिमं
सूचम् । अस्यार्थः । प्रमाणादिषोडशपदार्थतत्त्वज्ञानान्मोक्षप्राप्तिर्भवतीति ।

End. इति हात्यन्तमनुपयुक्तानां स्वरूपभेदप्रतिपादकानामनतिप्रयोजनानां लक्ष-
णावशिमानदोषाय । एतावतैव बलव्युत्पत्तिसिद्धेः ।

Colophon. इति श्रीकेशवमिश्रविरचिता तर्कपरिभाषा समाप्ता ।

विषयः । प्रमाणप्रमेयादिषोडशपदार्थविवरणं ।

No. 841. ऋषितर्पणं, मैत्रायणीयशाखीयं ।

Substance, country paper, 8½ × 4½ inches. Folia, 23. Lines, 7 on a page. Extent, 290 s'lokas. Character, Nagara. Date, Sm. 1827. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, somewhat old. Prose. Generally correct.

Rishi Tarpana. Directions for worshipping the seven patriarchs identified with the seven stars of Ursa Major, according to the Maitrāyani Śākhā of the Rig Veda. Anonymous.

Beginning. अथ मैत्रायणीयशाखायाऋषितर्पणं लिख्यते । तत्र प्रथमं गृह्णात् सर्वां सामर्थीं
गृह्णीत्वा ऋषितर्पणार्थं गच्छेयुः । तत्र निकटवर्तिनि तीर्थे जाते सति उदेन
मूर्त्तौर्ज्ञेयेति शान्तिः पठनीया । तीर्थे गत्वा दर्भनानीय दर्भविच्छ्रमं कृत्वा
सप्तर्षिपटवन्धनं । तत्र क्रमः ।

End. खलि न इन्द्रो दृढश्रवाः खलि नः पूषा विश्ववेदाः ।

खलि नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः खलि नो दृढस्यतिर्दधातु ॥

Colophon. इति अम्बरकल्पं सम्पूर्णं ।

विषयः । सप्तर्षिपूजनतर्पणादिकथनं ।

अभिषेकादिमाङ्गल्ये भार्यापुत्रान्वितस्य च ॥ ६ ॥
 प्रणीतानां विमोक्षादि शान्त्यन्ता च कुशण्डिका ।
 विसर्जनं ग्रहादीनां पदार्थानामयं क्रमः ॥ ७ ॥
 वशिष्ठः सर्वकल्याणं नवग्रहमखं तथा ।
 शान्तिदं राज्यदं श्रोतृमायुरारोग्यवृद्धिदं ॥ ८ ॥
 अभिषेकं मूर्द्धिहोमं माङ्गल्यं स्वस्तिवाचनं ।
 आशीर्वादान् क्रतोः प्रेषानूर्द्धस्यस्यैव कारयेत् ॥ ९ ॥
 ब्रीहिलङ्गुलसमूर्णं दूर्वाङ्गुरशमीयुतं ।
 कांस्यपात्रं सताम्बूलमाङ्गवद्वपिनं बुधैः (?) ॥ १० ॥
 समिदाधानमेतेषां यज्ञयज्ञे विधीयते ।
 दक्षिणादानमेतेषां तेषां ब्राह्मणभोजनं ॥ ११ ॥
 यज्ञे शान्तिककल्याणे सृगी हवी च कीर्तिता ।
 अभिचारे तथा प्रते शूकरी कथ्यते बुधैः ॥ १२ ॥
 मुख्या कनिष्ठतर्जन्या चंदी मुक्तकनिष्ठिका ।
 शूकरी करसङ्कोचो मुद्राचयमुदाहृतम् ॥ १३ ॥
 आवाहनस्थापनसन्निधापनसन्निरोधनसन्मुखोत्तरणसकलकरणवगुण्ठनकरणा-
 मृतीकरणपरमोत्तरणप्रार्थनमुद्राः प्रदर्शय ॥

Colophon. इति श्रीलघुशैलकी समाप्ता ।

विषयः । कुण्डलपञ्चशण्डिककरण—कलशस्थापनत्विग्वरण—कुशण्डिका—ग्रहस्थापन-
 पूजन—हविर्भिवारण—समिदाज्यचवतिलयवहोम—पञ्चाङ्गद्रव्यपूज—तद-
 शांशहोम—ग्रहपूजार्थदानप्रार्थना—वक्त्रपूजा—बलिदान—पूर्णाङ्गतिखिष्टक-
 द्वर्द्धिहोमादिकर्मणामनुष्ठानप्रयोगः ।

No. 813. रुद्रजपः ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent, 259 slokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1897. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old; some of the leaves are torn. Prose. Generally correct.

Rudrajapa. Certain verses from the Vedas in praise of Rudra, arranged in the order in which they should be repeated. Anonymous.

Colophon. इति श्रीमद्भगवत्संश्रुतसमिद्धिश्रीभावमिहदेवकारिते षड्दर्शननारायणभट्टा-
त्तजलक्षणभट्टकृते सौचकल्पद्रुमे अग्निष्टोमे सुत्याकाण्डं नाम पञ्चमं कुसुमम् ।

विषयः । १ प्रथमकुसुमे, आश्वलायनसूत्रानुसारिदर्शपूर्णमाससौचप्रयोगकथनं । ९,
आधानेष्टिः, आग्रयणेष्टिः, अन्वारम्भणीयेष्टिः, कतिपयकाम्येष्टिः, चातुर्मास्येष्टिः,
वरुणप्रघासेष्टिः, सायान्ते गृहमेधोयेष्टिः, क्रीलनीयेष्टिः, माहेन्द्रोष्टिः, पित्र्येष्टिः ।
(४४ पत्रे पित्र्येष्ट्यारम्भः । ततः पत्राणि न सन्ति ।) पुनरपरखण्डस्यैकादशपत्राणि
न सन्ति । (द्वादशपत्रावधि विषयः । द्वितीयकुसुमस्य श्रेष्ठसूतोयचतुर्थ्या
पञ्चमारम्भश्च नास्ति ।) आश्वलायनसूत्रानुसारिपशुवन्धप्रयोगकथनं, सोमप्रयोग-
कथनं, दीक्षिणीयेष्ट्यादि । अग्नीषोमीयपशुप्रयोगस्य कथनं, सौत्याहप्रयोगस्य
तद्वर्गगतानां प्रातःसवनमाध्यन्दिनसवनादीनाञ्च कथनं ।

No. 845. आख्यातवादटीका ।

Substance, country paper, 12 × 5½ inches. Folia, 38. Lines, 9—10 on
a page. Extent, 1180 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

A'khyātarāda Tīkā. A commentary on the *A'khyātarāda* or *A'khyā-
tarāveka* of Raghunātha Śīromani, a work on the logical powers of the
Sanskrit affixes. By Jayarāma Nyāyapañchānana. Dr. Hall gives two
aliases for the name of the work, *A'khyātarāda tippaṇī* and *A'khyāta-
rāda-ryākhya-sudhā*, noticed in MSS. examined by him. Contributions, 59.

Beginning. न्यायपञ्चाननः श्रीमान् जयरामः समासतः ।

आख्यातवादव्याख्यानमातनोति मनोरसं ॥ ० ॥

अनुकूलव्यापारलसाख्यातशक्यतावच्छेदकमिति केचित् । अनुकूलत्वस्य संसर्ग-
त्वात् व्यापारत्वमात्रं तथेत्येके ।

End. तत्र चैत्रः पचति सुन्दरः पचतीत्यादौ मण्डनमतदूषणेनैवैतन्मतं दूषितप्राद-
मित्यस्मत्कृतशब्दालोकरहस्ये विस्तरः ।

अपूर्णि जयरामेण विबुधानन्ददायिनी ।

आख्यातवादव्याख्यानसुधा कण्ठे निधीयताम् ॥

Colophon. इति श्रीजयरामन्यायपञ्चाननकृत आख्यातवादटीका समाप्ता ।

विषयः । धातुतिवादीनां शक्यार्थनिष्पत्तिविचारः ।

No. 847. चातुर्मास्यहोत्रं ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 22. Lines, 7 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1707. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chāturmāsya-hotra. Directions for performing the quadrimensal rites which include Pārjanya, Varuṇa-praghāsa, Śākamedha and Sunā-sira ceremonies. Anonymous.

Beginning. अथ चातुर्मास्यानां होत्रम् । अन्वारम्भणीया वैश्वानरपार्जयेष्टिर्वा । नमः प्रवक्तु इत्यादि । पञ्चदश सामिधेन्यः । आवाहने प्रकृतं सर्वं ।

End. आहवनीये समिदाधानान्तं । इष्टिः सन्निष्ठते सन्निष्ठते । सन्निष्ठते चातुर्मास्यानि ।

Colophon. इति चातुर्मास्यानां होत्रं समाप्तम् । यजुर्वेदीनां होत्रिकं समाप्तम् ।
विषयः । पार्जन्य—वरुणप्रघास—साकमेध—शुनासीरीयादीष्टानुष्ठानकथनं ।

No. 848. कैवल्योपनिषद्दीपिका ।

Substance, country paper, 11 × 5½ inches. Folia, 8. Lines, 11—14 on a page. Extent, 195 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1892. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kaivalyopanishad Dipikā. A commentary on the Kaivalya Upanishad of the Atharva Veda. By Vidyāranya. This is different from the work of this name noticed under No. 54, Ante I, p. 32.

Beginning. टीकाप्रारं । कैवल्योपनिषदं कैवल्यार्थावबोधिनो ।

ब्राह्मणस्य कैवल्येन कैवल्यात्मा प्रसीदतु ॥

भगवतो मुक्तिर्मातेव सुखप्रतिपत्त्यर्थं कश्चनश्चलायनमुररीकृत्य निमित्तीकृत्य आख्यायिकामवतारयति ब्रह्मविद्यायामास्तिक्यं जनयितुं, अथ साधनचतुष्टय-सम्पत्तमन्तरम् आख्यालायन ऋग्वेदाचार्या भवन्तं पूजावन्तं परमेष्ठिनं सर्वो-त्कृष्टस्थाननिवासिनं परिसमेत्य शालीयेण विधिना समीपमागत्य उवाच उक्तवान् । इत्यादि ।

मूलप्रा० अथाश्चलायनो भगवन्तं परमेष्ठिनं परिसमेत्योवाच । इत्यादि ।

No. 850. भुवनदीपिका, भावबोधिका टीकासहिता ।

Substance, country paper, 11 × 5½ inches. Folia, 46. Lines, 9—10 on a page. Extent, 820 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Bhuvanadīpikā. A treatise on astronomy. By Brahmaprabhu Sūri. The work is written in the trivalli form, and the longer lines comprise a commentary, by Daivajña Śiromaṇi, entitled *Bhāvatodhikā*. The commentary is the same which has been noticed under the name of *Bhuvanadīpa-tīkā*. No. 762, p. 169.

Beginning. अर्द्धदादीन् प्रणम्याथ गुरुनयस्त्र ते कृते (?) ।

श्रीमद्भुवनदीपस्य क्रियते विवृत्तिर्मथा ॥ १ ॥

शास्त्रकारः सम्बन्धाभिधेयपूर्वकं सर्वदर्शनसाधारणसरस्वतीदेवतास्तववाचकं प्रथमश्लोकमाह । व्याख्या (?) । सारस्वतमिति सरस्वत्याः सम्बन्धि सारस्वतं, तच्च तन्महश्च तन्मसस्त्रयं मया ज्ञानम् उन्मील्यते प्रकटीक्रियते । इत्यादि ।

मूलप्रा० । सारस्वतं नमस्त्रयं सहः सर्वतमोपहम् ।

ग्रहभावप्रकाशेन ज्ञानमुन्मील्यते मथा ॥ १ ॥

End. टीकास० । तेषां प्रकाशाय हेतुर्थं चतुर्थी, प्रकाशनिमित्तायेत्यर्थः । अत इति जगति भुवनदीपवत् प्रकाशकत्वाद् भुवनदीपकं शास्त्रमिति लोके प्रसिद्धं भविष्यतीति सूचितम् ॥ ६१ ॥

टीका भुवनदीपस्य प्रश्नशास्त्रस्य निर्मिता ।

केनापि कृतिना भावबोधिका बालबुद्धये ॥

Colophon. इत्यनेकज्योतिर्यन्यतत्त्वविचारसारनिष्णातान्तःकरणदैवज्ञशिरोमणिनिर्मिता भुवनदीपिकाश्चप्रश्नग्रन्थार्थभावप्रकाशिका टीका समाप्ता ।

विषयः । स्वर्यादिग्रहाणामुच्चनीलग्रहादिभावकथनं । ग्रहाणां परस्परं भिन्नाभिन्नभावकथनं । जलस्थलचारिग्रहरूपणं । ग्रहरूपविशेषकथनादि । ग्रहविशेषस्य कटुतिक्तदिरसविशेषप्रियतादिकथनं । शुद्धक-धातुमूलजीवचिन्ताविशेषपरिज्ञानोपायकथनं । ग्रहाणां जातिनिरूपणं । तेषां रक्तपीतादिवर्णादिकथनं । प्रश्नलग्नगतस्वर्यादिग्रहफलं । चौरज्ञानप्रकारादि । धातुमूलादिचिन्तापरिज्ञानकथनं । तनुधनादिद्वादशभावस्थग्रहानुरूपशुभाशुभफलकथनादि ।

धन्यदौ निर्विघ्नपरिसमाप्तार्थमद्वयभट्टोपाध्यायः शिष्टाचारानुमितश्रुतिबाधित-
कर्तव्यताकं नमस्कारात्मकं मङ्गलमाचरन् श्रोत्रप्रवृत्तयेऽनुबन्धचतुष्टयं दर्शयन्
शिष्याणामवधानाय चिकीर्षितमन्यप्रतिज्ञां कुर्वन् शिष्याणां मङ्गलप्रवृत्तये आ-
स्तिकमार्गप्रवृत्तये वा तद्विश्रुतिः । निधायेत्यादिना ।

End.

एवं सति तत्त्वज्ञाने जाते शरीरपुत्रादावात्मत्वस्वीयत्वाभिमानरूपमिथ्याज्ञानस्य
नाशः । तेन दोषाभावः । तेन प्रवृत्त्यनुत्पत्तिः । तत्कालीनशरीरेण कायवृत्तेन
वा भोगतत्त्वज्ञानाभ्यां सञ्चितप्रारब्धकर्मणां नाशः । ततो अन्नाभावः । ततो
मोक्ष इति क्रमः ।

नित्यनैमित्तिकैरेव कुर्वाणा दुरितक्षयम् ।

ज्ञानी च विमलोज्ज्वलभ्रामेन च पाचयेत् ॥

अभ्यासात् पक्वविज्ञानः कैवल्यं लभते नरः ।

इत्यादिवचनात् । तमेव विदित्वानिमित्त्युमेति नान्यः पन्था विद्यते श्रयनायेति
श्रुतेषु सगुणोपायना काशीमरणादरपि तत्त्वज्ञानद्वारा मुक्तिर्हेतुलं । अतएव
परमेश्वरः क.शां तारकमुपदिशतीति सारम् ।

Colophon. इति श्री ० मोक्षनिरूपणं नाम दशमः परिच्छेदः ॥ १० ॥

सामान्नायगकौशिकान्वयभवश्रीवेङ्कटेशात्मजः

शेषीनाममतीजनिर्द्रविडः कोयंपुरीमेस्थितिः ।

छत्वन्याचरमाद्यभावसमलं भिज्जानच द्वादशं

++ सार्द्धसहस्रपद्यकिरणं श्रीचन्द्रचूडपणं ॥

सपादशतकन्यूनशरत्पद्मसहस्रकं ।

भूते कलो च भिज्जानचन्द्रादय इहोद्धतः ।

इति श्रीभिज्जानचन्द्रादय समाप्तिर्विलसति ॥

विषयः । तर्कसङ्ग्रहयाख्यानं ।

No. 852. सुधाख्या, अमरकोषटीका ।

Substance, country paper, 11½ × 5 inches. Folia, 154. Lines, 6—10
on a page. Extent, 3600 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place
of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and
verso. Generally correct.

Beginning. (प्रथमपत्रस्याभावात् प्रारम्भवाक्यं न प्राप्तम्) ।

End. इन्दूपलेन्द्रमणिसुन्दरसिन्दुचूर्डं वन्दारुद्वन्दपरिवन्दितपादपद्मं ।

आनन्दमन्दहसितोत्ससदाननेन्दुं वन्दामहे वयममन्दमुदां विशेषे ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यब्रह्मानन्दयोगीन्द्रपादकमलमङ्गायमानस्य-
अकाशाख्ययतिविरचिता शङ्करभगवत्पादकृतहरिकुलित्याख्या हरितल्लमुक्ताव-
ल्लिसमाख्या समाप्ता ।

विषयः । हरिगुणमहिमस्वरूपादिवर्णनपराणां शङ्कराचार्यविरचितानां द्विचत्वारिंश-
ह्रस्वानां व्याख्यानं ।

No. 854. ब्रह्माण्डपुराणीयोत्तरखण्डः ।

Substance, country paper, 12 × 5½ inches. Folia, 92. Lines, 14 on a page. Extent, 3438 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, 62 pages, old, the remainder new. Verse. The first 62 pages are generally correct, the remainder incorrect.

Brahmāṇḍa Purāṇa, Uttara khaṇḍa. The last part of the *Brahmāṇḍa Purāṇa*. The following is Dr. Wilson's account of this work. "Copies of what profess to be the entire *Brahmāṇḍa Purāṇa* are sometimes, though rarely, procurable. I met with one in two portions, the former containing one hundred and twenty-four chapters, the latter, seventy-eight; and the whole containing about the number of stanzas assigned to the *Purāṇa*. The first and largest portion, however, proved to be the same as the *Vāyu Purāṇa*, with a passage occasionally slightly varied, and at the end of each chapter the common phrase 'Iti *Brahmāṇḍa Purāṇe*' substituted for 'Iti *Vāyu Purāṇe*.' I do not think there was any intended fraud in the substitution. The last section of the first part of the *Vāyu Purāṇa* is termed the *Brahmāṇḍa* section, giving an account of the dissolution of the universe: and a careless or ignorant transcriber might have taken this for the title of the whole. The checks to the identity of the work have been honestly preserved, both in the index, and in the frequent specification of *Vāyu* as the teacher or narrator of it.

विनयावनतो भूत्वा सन्नुष्टाव जगत्पतिस ॥ १० ॥

अथोवाच जगन्नाथकुष्ठोऽस्मि तपसा तव ।

वरं वरय भद्रं ते भविता भूसुरोत्तम ।

इति शृष्टो भगवता प्रोवाच मुनिसत्तमः ।

अगस्त्य उवाच । यदि तुष्टोऽसि भगवन्निसे पामरजन्मवः ॥ ११ ॥

केनोपायेन मुक्ताः स्युरेतन्मे वक्तुमर्हसि ।

इति शृष्टो द्विजेनाह देवदेवो जनार्दनः ॥

End. चक्रेश्वरीं हृदि न्यस्य कृत्वा चक्रममर्पणं ।

मुद्रां प्रदर्श्य योन्याख्यां सर्वानन्दमनुं न्यसेत् ।

इत्यात्मन्यस्यचक्रसु साक्षादेवी भविष्यति ॥ ११२ ॥

Colophon. इति ब्रह्माण्डपुराणे जयध्रीवागस्त्यसंवादे ललितोपाख्याने न्यासविधिर्नाम चतु-
स्त्रिंशोऽध्यायः ॥ २४ ॥

विषयः । १ अध्याये, जयध्रीवकर्तृकागस्त्यप्रश्नोत्तरदानं । २, महादेव्या आधिर्भावः, देवी-
विविधरूपान्तरादि च । ३, हिंसकादपि विश्वासघातकादेः पापाधिकं,
वज्राख्यचोरोपाख्यानञ्च । ४, अगस्त्याग्रमनादिदोषनिष्कृतिकथनं, लशुनादि-
भक्षणजन्यपापक्षालनविधिश्च । ५, केन पापेनाहं निश्चीको जात इति इन्द्र-
प्रश्नस्य वृक्षस्यतिरुत्तरं ददाति, समुद्रमन्यनविवरणादि च । ६, देवेभ्यो-
ऽन्यतदानार्थं भगवतो मोहिनीरूपधारणादि । महादेवस्य मोहिनीरूपदर्शन-
वृत्तान्तकथनादि च । ७, कन्दर्पात्यन्तिध्वंशवृत्तान्तं, भण्डादिदैत्योत्पत्तिकथनादि
च । ८, भण्डदैत्यश्रीवृद्धिसमयकथनं, भण्डदैत्यमोहनार्थं विष्णुकर्तृकमाया-
प्रेषणादि, इन्द्रं प्रति नारदकर्तृकभण्डदैत्यहननोपायकथनादि च । ९, देवता-
कृतदेवीसुतिः । देवीसकाशादेवतानां वरप्राप्तिश्च । १०, देवीदर्शनार्थं ब्रह्म-
विष्णुशिवादीनामागमनञ्च । ११, शिवदेवोविवाहोत्सववर्णनं । १२, भण्डदैत्य-
बधार्थं ललितोपाख्यादयुद्धसज्जादि । १३, देवोमैन्यवर्णनादि । १४, १५, देव्या
युद्धयात्रादि । १६, जम्बिनीमोहिन्यादिदेवीप्रकाशकथनादि । १७, महेश्वरपर्व-
तोपासकसमर्पणवतठविराजमानभण्डपुरीवर्णनादि, भण्डासुराचक्रारप्रकाशादि
च । १८, देवीकर्तृकदुर्मदसैन्यबधः । १९, देवीकर्तृककरङ्गादिपक्षसेनापति-
बधः । २०, भण्डसप्तसेनापतिबधः । २१, विषङ्गदैत्यस्य युद्धसेनात्पलायनं ।
२२, भण्डदैत्यपुत्रबधादि । २३, दैत्यसैन्ये गणेशवीर्यप्रदर्शनादि । २४, विषङ्ग-
दैत्यबधादि । २५, भण्डासुरबधः । २६, भण्डासुरसैन्यबधादि । २७, २८,
ललितानिवासार्थं ललिताक्षेत्रनिर्माणकथनादि । २९, ३०, ३१, ३२,

No. 856. लग्नचन्द्रिका ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 61. Lines, 9 on a page. Extent, 1000 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1918. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Lagna-chandrikā. An astrological treatise, describing the influence of planetary conjunctions on the destiny of man, and the most auspicious moments for marriages, &c. By Kās'ínātha. The work comprises four chapters.

Beginning. तमिखाजगरयस्ते यो जीवयति भूतलं ।

तं वन्दे परमानन्दं सर्वसाल्क्ष्णसीश्वरं ॥

तनुं घनञ्च धाता च तुह्यत्पुत्रिपुत्रियः ।

शृत्युश्च धर्मकर्मायुष्यया भाषाः प्रकीर्तिताः ॥

End. सप्तविंशंशके शुक्रो विंशत्यंशे शनैश्चरः ।

मैत्रिकेयश्च विंशंशे परमेष्ठः प्रकीर्तितः ॥ ३९ ॥

Colophon. इति श्रीकाशीनाथछत्तौ लग्नचन्द्रिकायां चतुर्थः परिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । १ परिच्छेदे, तनुधनादिद्वादशभावसञ्चकारणादि । शृष्टेः दद्यादिराशिकथनं । छत्रनीचखट्विग्रहनिर्णयः । राजयोगादिकथनं । स्त्रीराजयोगकथनं । लग्नादिद्वादशभावस्थितरथादिग्रहशुभाशुभफलं । जन्मनक्षत्रतिथिवारयोगकरणगणनासादिशुभाशुभफलं । छत्रनीचादिग्रहशुभाशुभफलं । प्रत्येकरव्यादिग्रहवद्वद्वादशभावफलं । स्त्रीजन्मलग्नादिशुभाशुभफलञ्च । १ परिच्छेदे, नवग्रहाणां चक्राणि । जन्मलग्नज्ञानप्रकारः । शृष्टेः चरीदशाकथनादि । रथादिग्रहदशाशुभाशुभफलानि च । २, ४, द्विव्यादिग्रहयोगफलकथनादि ।

No. 857. योगिनीदशाफलं ।

Substance, country paper, 11½ × 5 inches. Folia, 14. Lines, 9—10 on a page. Extent, 250 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Yoginī-das'ā-phala. The influence of certain fairies, called Yoginis, on the destiny of man. According to Tāntric astrological works there

No. 858. केतुदयफलं ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 14. Lines, 7—8 on a page. Extent, 240 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Ketūdayaphala. The effect of comets on the affairs of the terrestrial globe. Various kinds of comets are described, such as bow-shaped, three-tailed, twenty-five-tailed, pearly-hued, twenty-five-tailed, many-coloured, dark-hued, curved-tailed, annular and watery, mildly brilliant like diamond, three-colored and having three tails, soothing white-coloured and formed of 84 stars, similarly coloured and formed of 60 stars; one-starred with a slender tail, white-starred of great brilliancy, ditto of a bright red colour, three-tailed and three starred, flaming and many-coloured, a hundred and twenty tailed, blackish red with 77 tails placed amidst a constellation of eight stars; white-coloured with 204 tails and square; bushy like 24 bamboo tufts put together; like a headless trunk and brown coloured; thick and transparent; having three nuclei; like a smoky mass; having a tail of smoke; having 13 tails; having a tail like that of a horse; annular with tails projecting from every side; spike-shaped, &c., &c. The times when these comets appear, their durations, and their effects on the earth are detailed at great length. Anonymous.

Beginning. उदयस्ममनं केतोर्गणिते सत् प्रकाश्यते ।

ज्ञातुं खदियभोभाच्च यतस्ते चिविधा सताः ॥ १ ॥

एकोत्तरशतं लेकं सहस्रमयुतं विदुः ।

एकश्च दक्षधा भाति प्राञ्च वे नारदो मुनिः ॥ २ ॥

यावन्त्यहानि दृश्यन्ते तावन्मासेः फलं भवेत् ।

मासाः समाश्च विज्ञेया इत्युचुर्मुनयः किल ॥ ३ ॥

सुस्निग्धो रश्मिरः सूक्ष्म ऋजुः शुक्लः शुभप्रदः ।

विपरीतस्यागुभः केतुस्त्रिंशेन्द्रधनुःप्रभः ॥ ४ ॥

मुक्ताकनकसङ्काशाः सशिखाः पञ्चविंशतिः ।

प्राक् परस्याश्च तद्दृष्टाः सूर्यपुत्रा भयप्रदाः ॥ ५ ॥

बहुवर्णाग्निस्ङ्काशाः पञ्चविंशतिश्छाकाः ।

आग्नेय्यां दिशि सन्दृष्टास्तेऽग्निपुत्रा भयप्रदाः ॥ ६ ॥

सशिख्रभास्य काकाख्याः केतवः कष्टदायकाः ॥ ११ ॥
 कालपुत्राः कबन्धाख्या कबन्धसदृशारणाः ।
 यक्षवतिश्च भयदा हिमरश्मिसमप्रभाः ॥ १२ ॥
 विदिकपुत्रास्त्वकतारा विदिक्षु च समाश्रिताः ।
 नवसङ्गाश्च विपुला मन्त्राभयनिवेदिनः ॥ १३ ॥
 उत्तरस्यां मन्त्रास्थूला निर्मलाद्यापरोदयाः ।
 दृष्टः करोति मरणं पश्चादन्नमन्दद्विजित् ॥ १४ ॥
 अस्ति केतुश्च त्रिचिह्नः + कर्कचुङ्गधावहः (?) ।
 दृष्टः प्राच्यां च शस्त्राख्यास्तादृक्स्त्रिंशस्य पापदाः ॥ १५ ॥
 कपालाख्या धूँश्चशिखा दृष्टा मार्या (?) जलापहः ।
 दृष्टाः प्राच्यां च शस्त्राख्यास्तादृक्स्त्रिंशस्य पापदाः ॥ १६ ॥
 प्राग्बोमार्दविचारो स्यात्तथा क्षुण्णत्युकारकः ।
 प्राग्निमार्गे स्थूलाग्रे दृष्टः स्यादक्षयप्रभः ॥ १७ ॥
 व्यामचिभागगामी च रौद्रः क्षुद्रमोहदः ।
 पश्चिमाशास्थितो यस्तु शिखास्याभ्यग्रसंस्थिता ॥ १८ ॥
 यथायथो + दं परा (?) गच्छेत्तथा दैर्घ्यं प्रयाति च ।
 संक्षुब्धलमुनो न सङ्गं (?) भुवं चाभिजितं तथा ॥ १९ ॥
 बोमार्दमात्रं गत्वा वै याम्येमास्तं प्रयाति च ।
 आप्रयागादवन्ती च पुष्करारण्यमेव च ॥ २० ॥
 मध्यदेशमुदग्भागं देविकाख्यान्येव च ।
 धवलाख्यं निचन्याशु केतुदुःखभयप्रदः ॥ २१ ॥
 श्लेषेष्वन्येषु दुर्भिक्षं दशमासावधि स्मृतं ।
 धूँश्चाकारा शिखा यस्य कृत्तिकायां समाश्रिता ॥ २२ ॥
 दृश्यते रश्मिकेतुः स्यात् सप्ताहान्यशुभप्रदः ।
 चयोदशशिखी याम्यां दृष्टो धूमाक्षयः शिखी ॥ २३ ॥
 मन्त्राभयकरः प्रोक्तो ज्येष्ठायां वा समाश्रितः ।
 सरामाशाभ्यधिको दृष्टो दशवर्षाणि दुःखदः ॥ २४ ॥
 गृहपर्वतवृक्षेषु सेनागोपुष्करेषु च ।
 दिव्यन्तरिक्षभौमाख्यो धूमकेतुः प्रदृश्यते ॥ २५ ॥
 यद्वा तदा विनाशः स्यात् प्राणिनां भवति भुवं ।
 सङ्क्रयाम्येकदृष्ट्य सप्ताषण्यः (?) सूक्ष्मतारकः ॥ २६ ॥

विघ्नं निघ्नन्ति शततं विश्वक्सेनं तमाश्रये ॥ २ ॥
 वकुलाभरणं यन्दे जगदाभरणं मुनिं ।
 यः श्रुतेरुत्तरं भागं चक्रे द्राविडभाषया ॥ ३ ॥
 श्रीरङ्गभङ्गलसहेतुववर्द्धनाय वेदान्तपाथपरमार्थसमर्थनाय ।
 कैङ्कर्यलक्षणविलक्षणमोक्षभाजो रामानुजो विजयते यतिराजराजः ॥ ४ ॥
 वेदे रामायणे च व भारते भरतर्षभ ।
 आदौ मध्ये तथा चान्ते हरिः सर्वत्र गीयते ॥ ५ ॥
 श्रुतिस्मृतीतिहासाश्च पुराणं धर्मसंहिता ।
 सर्वतः सारमादाय षट्पदः कुसुमाद् यथा ॥ ६ ॥
 वैष्णवं नारदीयञ्च तथा भागवतं शुभम् ।
 गारुडञ्च तथा पाद्मं वाराहं शुभदर्शनम् ॥ ७ ॥
 ब्रह्माण्डं ब्रह्मवैवर्तं सार्कण्डेयं तथैव च ।
 भविष्यं वामनं ब्राह्मणं राजभानि निबोध मे ॥ ८ ॥
 मात्स्यं कौर्म्यं तथा लैङ्गं शैवं स्कान्दं तथैव च ।
 आग्नेयञ्च षडेतानि तामसानि निबोध मे ॥ ९ ॥
 तथैव स्मृतयः प्रोक्ता ऋषिभिरिगुणान्विताः ।
 सात्त्विका राजसा चैव तामसाः शुभदर्शने ॥ १० ॥
 वाशिष्ठश्चैव हारीतं व्यासं पाराशरं तथा ।
 भारद्वाजं काश्यपञ्च सात्त्विका मोक्षदाः शुभाः ॥ ११ ॥
 वामनं याज्ञवल्क्यञ्च आत्रेये दाक्षमेव च ।
 कात्यायनं वैष्णवञ्च राजसाः स्वर्गदाः शुभाः ॥ १२ ॥
 गौतमं बार्हस्पत्यञ्च सांवर्तञ्च यमस्मृतं ।
 शात्रं चोशनसं देवि तामसा निरयत्नदाः ॥ १३ ॥
 सात्त्विका मोक्षदाः प्रोक्ता राजसाः स्वर्गदाः शुभाः ।
 तथैव तामसा देवि निरयप्रान्निहेतवः ॥ १४ ॥
 सात्त्विकानि पुराणानि तथैव स्मृतिरेव च ।
 वैष्णवानां मुद्देशाय क्रियते सारसङ्ग्रहः ॥ १५ ॥
 वैष्णवो नाम, तदुक्तं पादौ ।
 ये कण्ठलग्नतुलसीनलिनाक्षमाला ये बाहुमूलपरिचिह्नितशङ्खचक्राः ।
 ये वा ललाटपटले लसद्दूर्ध्वपुण्ड्रास्ते वैष्णवा भुवनमाशु पविवर्यन्ति ॥ १६ ॥
 ये जनास्तान् प्रियान् विष्णोः पूजयन्ति स्मरन्त्यपि ।

योध्वान्तत + + + विशालपयोधिमध्याग्निःकासयत्यशरणं भुवनं निमज्जत् ।
 दत्त्वा जगत्प्रवर्द्धितः स्वकरावलम्बं बाष्पं स नो दिनकरः सफलकरोतु ॥ १ ॥
 मिथ्याशनादिकृतदोषचयप्रकोपनं द्यम्बुवर्द्धित उपद्रवमक्रमीने ॥
 रोगाम्बुधौ भवजनस्य निमज्जन्ते यः पीतः प्रयच्छतु शुभानि च काशिराजः ॥ ४ ॥
 केचित् सन्ति निघण्टवोऽतिलघवः केचिन्महानः परे
 केचिद् दुर्गमनामकाः कतिपये भावस्वभावाहिताः ।
 तस्मान्नातिलघुर्न क्षान्तिविपुलः क्षातादिनामा सतां
 प्रोत्थै द्रव्यगुणान्वितोऽयमधुना यन्यो मया लिख्यते ॥ ५ ॥
 सर्वकायन (?) संसाधं तस्यायुःस्थितिकारणं ।
 आयुर्वेदोपदेशेन कस्य न स्यात्सुखावहः ॥ ६ ॥
 तथापि पूर्वं ज्ञातव्या द्रव्यनामगुणागुणाः ।
 अतस्त एव वक्ष्यन्ते योजनैर्न हि क्रियाक्रमाः ॥ ७ ॥
 शिवा हरीतकी पथ्या चेतकी विजया जया ।
 प्रमथ्या प्रमथामोघा कायस्था प्राणदास्तथा ॥ ८ ॥ (इत्यादि)
 अयति मदनपालः सर्वविद्याविशालः कृतसरसिजमित्रः कर्मधर्मः पवित्रः ।
 सुजनपिकरसालसुष्ठुगोपालबालो वरितरवरिचरित्रयावचातुर्यचिचः ॥
 तेन श्रीमदनेन्द्रेण निघण्टुरयमद्भुतः ।
 कृतः सुकृतिना लोकादिताय सहितात्मना ॥
 अनवद्यानि पद्यानि दश द्वादश वा मया ।
 परेषामपि केषाञ्चिक्लिखितानीह कौतुकात् ॥

End.

Colophon.

विषयः ।

इति श्रीमदनपालविरचिते मदनविनोदनिघण्टे प्रशस्तिवर्गश्चतुर्दशः ॥
 १ वर्ग, हरीतक्यादिनामानि तद्गुणाश्च । २, शुष्कादिनामानि तद्गुणाश्च । ३,
 कर्पूरादिनामानि तद्गुणाश्च । ४, हेमादिधातूनां नामानि गुणाश्च । ५, वट-
 टक्षादिनामानि तद्गुणाश्च । ६, द्राक्षादिनामानि तद्गुणाश्च । ७, शकनामानि
 तद्गुणाश्च । ८, पानीयनामानि तद्गुणाश्च । ९, दुग्धनामानि तद्गुणाश्च । १०,
 दधिनामानि तद्गुणाश्च । ११, घृतनामानि तद्गुणाश्च । विविधतैलगुणाः ।
 नानाप्रकारद्रव्यगुणाः । गोमहिषमनुष्यादिमूत्रगुणाः । इक्षुगुणाः । शर्कराषण्ड-
 कादिनामानि तद्गुणाश्च । शालिनामानि तद्गुणाश्च । गोधूमयवचणकमाष-
 मसूररतिलसर्षपादिनामानि तद्गुणाश्च । पायसशिखरिणादिनामानि तद्गुणाश्च ।
 मण्डकौदनादिनामानि तद्गुणाश्च । घृतपक्वविविधभक्ष्यनामानि तद्गुणाश्च । अष्ट-
 द्रव्यगुणाः । १२, चस्त्रिघोटादिपशूनां चटककपोतादिपक्षिणाश्च नामानि

(द्वितीका० प्रा०) अथ द्वितीयकाण्डे वर्गान् सङ्गृह्णीते । महान्तः, अङ्गैर्महादिभिः, उपाङ्गैरखिलादिभिः, सह वर्तमानैः प्रथिव्यादिभिः, सम्पादितवर्गो इह वक्ष्यमाणाः काण्डे वदितुमारब्धा उदिताः ।

End. अथानुक्तमपि प्रसक्तानुप्रसक्ततया ख+++++रिति आदिशब्देन पातालस्य ग्रहणं । पाताले स्यात् स्वर्गे तु स्वर्गतुल्यत्वात् । अत एव++++रकथनं ।

Colophon. इति काण्डप्रस्तावः । इति मञ्जुनापीयकविचक्रवर्तिराजपण्डितश्रीरायमुकुट-
हतायां टीकायां प्रथमकाण्डविवरणं समाप्तम् ।

(द्वितीयकाण्डटीकायाः खण्डितलाक्ष्यवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । अमरसिंहकृतामरकोषप्रथमकाण्डव्याख्यानं । द्वितीयकाण्डव्याख्या तदनुसूया ।

No. 862. दत्तगीता ।

Substance, country paper, 9½ × 3¼ inches. Folia, 27. Lines, 89 on a page. Extent, 350 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1857. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, some leaves are destroyed by worms. Verse and Prose. Incorrect.

Datta-gītā. An imitation of the Bhagavadgītā, treating of the Vedānta doctrine. By Dattātreyā. The work is similar in character to the Avadhūta-gītā noticed under No. 669.

Beginning. ॐ अस्य श्रीश्वधूतगीतामालानन्वत्य योगेश्वरो ऋषिः श्रीदत्तात्रेयपरमपूषो
देवता येनेदं पूरितं सर्वमात्मनैवात्मनोति वीजं ज्ञानाद्यन्तं समरसं गगनोप-
मोहमिति शक्तिर्गोपय्यादोनि च्छन्दांसि किमरोदसि (?) मानससर्वसममिति
कीलकं स्वरूपनिर्वाणमनामथोऽहं विधकं (?) योगमोक्षयोः खनिष्ठायाः परि-
पाकमित्यर्थं जपे विनियोगः ।

End. विन्दति विन्दति नहि नहि मन्त्रो नहि नहि तन्त्रं लक्षणच्छन्दः ।
समरसमग्नो भावितपूतः प्रलपति चैतत्परमश्वधूतः ॥ २० ॥

Colophon. इति श्रीदत्तात्रेयविरचिता दत्तगीता समाप्ता । प्रकरणमष्टमम् ।

विषयः । १, २ प्रकरणे, आत्मज्ञानोपदेशः । ३, एतत्प्रकरणोक्तपदैर्ज्ञानस्याव्यक्तत्वप्रति-
पादनं । ४, ५, आत्मनो निर्वाणवत्त्वादिभावप्रतिपादनं । ६, सङ्क्षेपेण वैदा-
निकसारवाक्यकथनं । ७, नित्यानित्यकतिपयपदार्थालोचकवाक्यविश्लेषः ।
८, देहादिमायिकपदार्थेषु हेयत्वासारलक्षणकथनादि ।

patronage of Hridayarāma Deva, in the (Samvat ?) year 1770. This is different from the *Yoga-sāra-saṅgraha* of Vijñāna Bhikṣu noticed by Dr. Hall. Contributions, p. 12.

Beginning. सम्यगाराध्यतामीशं पञ्चविंशतिसप्रदम् (?) ।

गुणातीतं विभुं वन्दे चतुर्विंशतितः परम् ॥ १ ॥

श्रीयुक्तभवदेवाख्ये ग्रन्थे यो योगसङ्ग्रहः ।

तस्य सारं समुद्धृत्य कुर्वे सारसमुच्चयं ॥ २ ॥

श्रीसत्त्व (तत्र) को नाम योगः किं फलं चाख्येत आह ।

प्रज्ञासत्यवतीनाम्नि ग्रन्थे या ब्रह्मभावना ।

प्राज्ञा सा योगसाध्योति योगोऽव परिकीर्त्यते ॥

प्राधान्येन योगो नामान्तःकरणवृत्तिनिरोध एव । तदुक्तं पातञ्जले योगस्थि-
वृत्तिनिरोधः । तदा द्रष्टुः स्वरूपेणावस्थानमिति अयं भवः

End.

गगनमुनिचिरायुचन्द्रयुक्ते शुभेन्द्रे प्रवरमहसि मासे कृष्णपक्षे चतुर्थ्यां ।

विबुधहृदयरामैर्दोर्चितैर्वोद्ध्य सारं रचितमखिलमेतद्योगशास्त्रे निबन्धम् ॥ १ ॥

निखिलगुणनिधानो ब्रह्मविद्वाग्भिरीयो गुरुरखिलबुधानां लोकविख्यातकीर्तिः ।

सततनिगममर्माचारसंलग्नबुद्धिर्विबुधहृदयरामो देवपूज्योऽथ वा किम् ॥ २ ॥

तस्याज्ञया श्रीहरिसेवकेन मिश्रेण योगस्य समीक्ष्य सारं ।

एकीकृतं तत्प्रविचार्य बुद्ध्या योगोक्तिविज्ञाः प्रतिशोधयन्तु ॥ ३ ॥

Colophon. इति योगसारसङ्ग्रहे समाधुपदेशो नाम समाप्तः ।

विषयः ।

नानाप्रमाणद्वारा योगाशब्दार्थप्रतिपादनं । योगिलक्षणतत्प्रसंशादि । ज्ञान-

भूमिकासप्तककथनादि । अज्ञानभूमिकासप्तककथनं । चिरञ्जीवित्वासाधकोपा-

योक्तिः । योगोपयोगिशरीररक्षादिकथनं । अराधुशरीरोत्पत्तिक्रमः । शरी-

रस्थचक्रकथनं । इडापिङ्गलादिनाडीकथनं । मूर्धहृदयादौ अयोध्यामयुरादि-

सप्तपुराणं भावना । नासाय प्रयागस्य, तुषुम्णायां सरस्वत्याः, अन्यनाडीषु

नमोदानदनदीनाञ्च भावना । मनोबुद्धिचित्तादौ चन्द्रचतुर्मुखवासुदेवादिदे-

वताविशेषभावनादि । लिङ्गमूलस्थसाधिष्ठाननाम्नो नाभिस्थपूरकनाम्नो हृद-

यस्थानाहृतान्मः कण्ठस्थविशुद्धनाम्नो धूम्रस्थज्ञानान्मथक्रस्य मूर्धस्थसहस्र-

दलचक्रस्य च स्वरूपादिवर्णनं । त्रिंशदादिश्चासावृत्तिविशेषक्रमेण आकाशा-

दितत्त्वात्रयपूर्वकजीवधनप्राप्तिः । अहोरात्रयासङ्ख्या । षड्भिः आसैरेकः

पलः षष्ट्यधिकशतत्रयश्चासैरेका घटिका, एवं आसावृत्तिविशेषैरहोरात्रादि-

मानकथनं । अष्टप्रकारमनोवृत्तिकथनादि । आकाशादितत्त्वात्रयजीवावस्था-

No. 866. भावविशोधिनी, कातीयश्रौतसूत्रतृतीयाध्यायस्य
कर्कभाष्यटीका ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 42. Lines, 10—11 on a page. Extent, 1050 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bhāva-vis'odhīnī. A gloss on the commentary of Karka Upādhyāya, on the Kalpa Sūtra of Kātyāyana. By Ātmārāma Bhaṭṭa, son of Jayakṛṣṇa Bhaṭṭa. The MS. is incomplete and comprises only the third chapter.

Beginning. होवाचमित्रं कर्म द्वितीयेऽनुविधायेदानीं तत्समित्रमनुविधातुं तृतीयमारभते
सूत्रकारः । हो० ह० । ननु होतृपदनशब्दे न गवादिवत् कश्चिद्रूप इत्यत
आह । होतेति ।

End. श्रीमदाचार्यवर्गाणां वरेण्येन विनिर्मितं ।
सूत्रे कर्केण यद्भाष्यमभाणि न्यायसमुत्तमं ॥ १ ॥
तत्रात्मारामसङ्कृता टीका भावविशोधिनी ।
तृतीये विदुषा स्रष्टा सन्त्यक्ता पक्षपातताम् ॥ २ ॥
पुनर्दूष्याथवा भूषा यथेच्छं न्याययत्नानि ।
गच्छन्तो न्यायमार्गेण खलुर्नैव दोषदं ॥ ३ ॥
दोष उद्भाष्यतां वाच दोषो मे नास्ति तत्र तु ।
क्वा वा नोद्भाष्यते दोषो रागद्वेषविशारदः ॥ ४ ॥

Colophon. इति श्रीभट्टजयकृष्णात्मजभट्टात्मारामविरचितायां श्रौतकातीयसूत्रकर्कभाष्य-
टीकायां भावविशोधिण्यां तृतीयेऽध्यायः ।

विषयः । कातीयश्रौतसूत्रतृतीयाध्यायकर्कभाष्यार्थविवरणम् ।

No. 867. द्वैतनिर्णयसिद्धान्तसङ्ग्रहः, विधानमालासहितः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 123. Lines, 8 on a page. Extent, 2000 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1867. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled. Prose and verse. Generally correct.

Dvaitanirṇaya-siddhānta-saṅgraha. An epitome founded on the Dvaitanirṇaya, a treatise on various feasts and fasts, by the author's grand-

विषयः । १ प्रकरणे, नवरात्रनिर्णयः । २, नवरात्रपारणप्रकारः । ३, चतुर्थीपञ्चमी-
व्रतकथनादि । ४, जन्माष्टमीनिर्णयः । ५, जन्माष्टमीपारणानिर्णयः । ६, एका-
दशीवेधनिर्णयः । ७, आवणशुक्लचतुर्दशीनिर्णयः । ८, वैशाखशुक्लपक्षीय-
वृत्तिचतुर्दशीनिर्णयः । ९, शिवरात्रिनिर्णयः । १०, सावित्रीव्रतविर्णयः ।
११, आवणशुक्लपौर्णमासीकर्त्तव्योपाकर्म्मसिद्धान्तकथनं । १२, फाल्गुनशुक्लपौर्ण-
मासीकर्त्तव्यहोत्रिकोत्सवनिर्णयः । १३, सङ्क्रान्तिनिर्णयः । १४, ग्रहणोपवास-
निर्णयः । १५, १६, १७, वृताशौचविशेषनिर्णयः । १८, दत्तकपुत्रमरणशौच-
निर्णयः । १९, देशान्तरवृताशौचनिर्णयः । २०, अशौचसङ्करनिर्णयः । २१,
जननाशौचनिर्णयः । २२, संसर्गाशौचनिर्णयः । २३, आद्याधिकारिणः । २४,
मासिकादिआद्यनिर्णयः । २५, सपिण्डीकरणकालः । २६, सपिण्डीकरणकर्त्त-
निर्णयः । २७, सपिण्डीशौचनिर्णयादि । २८, पितामहपिण्डशर्जननिर्णयः । २९,
अग्नौ करणेऽग्निनिर्णयः । ३०, मातापित्रोः क्षयाहसम्प्राप्ते निर्णयः । ३१,
सहस्रतात्रादनिर्णयः । ३२, मातामहश्राद्धं भाद्रशुक्लपौर्णमास्यां कार्यं न वेत्यस्य
निर्णयः । ३३, नान्दीश्राद्धनिर्णयः । ३४, अग्न्याधाननिर्णयादि । ३५, आधा-
नेऽधिकारिनिर्णयः । ३६, नित्यहोमविध्यादि । ३७, दत्तकपुत्रग्रहणविधिः ।
३८, तीर्थयात्रानिर्णयः । ३९, सापिण्ड्यनिर्णयादि । ४०, ब्राह्मणस्य मांस-
भक्षण विचारः । ४१, दत्ताप्रदाननिर्णयादि । ४२, कर्तुः पत्रां रजस्रलायां
क्षयाहश्राद्धनिर्णयः । ४३, स्तेयान्यमहापातके प्रायश्चित्तं । ४४, यवपलमाषादि-
मानद्रव्यनिर्णयः । ४५, कोटिहोमादिनिर्णयश्च ।

No. 868. मुक्तावलीप्रकाशः ।

Substance, country paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 197. Lines, 11 on a page. Extent, 5900 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Muktāvalī-prakāśa, otherwise called *Siddhānta-muktāvalī-prakāśa*, *Nyāyamuktāvalī-prakāśa*, *Muktāvalī-dīpikā*, *Muktāvalī-kiraṇa*, or *Dinakarī*. An exegesis on the *Muktāvalī*, an elementary treatise on the *Nyāya*. By Bālakṛiṣṇa and his son Mahādeva Dinakara. Hall's Contributions, p. 74.

Beginning. लक्ष्मीपादयुग्मं प्रणम्य पितरं श्रीवासकृष्णाम्भिमं

भारद्वाजकुलाम्बुधौ विधुमिव श्रीगौरवास्याम्बुजात् ।

Colophon. श्रीमद्भगवत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णविरचिता श्रीमद्भगवत्प्रसादसमासा-
दितभुवपदभुवचरितरचना सदा सतां मुदे भूयात् ।

विषयः । उक्तानपादाभिधस्य राज्ञः पुत्रस्य भुवस्य तपस्यर्थादिचरित्रवर्णनं ।

No. 870. प्रह्लादचरित्राष्टतप्रकरणं, श्रीकृष्णस्तोत्रमहितं ।

Substance, country paper, $10\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 16 on a page. Extent, 180 s/lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Prahlādacharita. A poetical life of Prahlāda, son of Hiranyakas'ipu, who, in early youth, devoted himself to the adoration of Vishṇu against the wishes of his father, on account of which he was subjected to very rigorous treatment, and several times exposed to death; but through the grace of Vishṇu, he always escaped unhurt. By Jayakṛishṇa. At the end of the work there is a short hymn to Kṛishṇa.

Beginning. आविर्धूय यः सन्मादाविष्कारं स वैभवं ।

स जयत्यजितोऽजसं प्रह्लादवरदे हरि ॥ १ ॥

लक्ष्मीदमिचपादात्मवसत्य सुखप्रदम् ।

चेतोमिलिन्दमन्दत्वं किं रे धमसि मन्दिरे ॥ २ ॥

इन्द्रादिकान् किल पुराखिललोकपाला-

न्निर्जित्य यः खलु चकार गताधिकारान् ।

दैत्याधिपोऽतिबलवान् भुवनत्रयेऽपि

नाम्ना हिरण्यकशिपुः स बभूव भूपः ॥ ३ ॥

तस्यात्मजोऽजपदसक्तधियां समाजे

प्रह्लाद इत्यभिधया प्रथितोऽभवच्च ।

बालोऽप्यबालमतिरादरतः सदा यः

श्रीशङ्कृतेरितरविस्मृतिशील आसीत् ॥ ४ ॥

(श्रीकृ० प्रा०) नमस्तुभ्यं रमाकान्त प्रपन्नार्तिहर प्रभो ।

कपालो पादौ बालं मामपराधकुलाकुलं ॥ १ ॥

End. श्रीमद्भगवत्परिचारकबालकृष्णबालेन यद्विरचितं जयकृष्णनाम्ना ।

तच्छ्रीदमिचपादवैभवचासचित्रं प्रह्लादसचरितमात्मवतां मुदेऽसु ॥ १७ ॥

विषयः । वातपैतिककफज्वरादीनां लक्षणं चिकित्सा च । अनीसारादिचिकित्सा । वात-
रक्तकमिप्रमेहादि लक्षणचिकित्साकथनं । स्त्रीरोगनिदानचिकित्सादिकथनं ।
पूर्णगर्भिणीलक्षणानि । स्तनरोगवातव्याधिचिकित्साकथनं । श्वद्वाराभयश्वास-
कासादिचिकित्सा । कण्ठतिनेत्रमुखकर्णरोगादिचिकित्सा । व्रणचिकित्सा, बाल-
कचिकित्सा च ।

No. 872. मुकुन्दविजयः ।

Substance, country paper, $14\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 53. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1150 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1909. Sk. 1774. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled. Verse. Incorrect.

Mukunda-vijaya. An astrological treatise, containing rules for divining success in warfare, for calculating auspicious and inauspicious days for war; starting for employing charms for destroying enemies, &c.—By Śrī Parama, son of Yadumani, and grandson of Prayāga. The work was compiled in the Samvat year 1591, for Rājā Mukunda Sena, son of Rudra Sena, grandson of Chandra Sena, and great-grandson of Rūpanārāyaṇa.—The name of the Rājā's country is not given.

Beginning. अविद्यानिमिरच्छेदी विद्याकरसहस्रकं ।

जगदानन्दकन्दं वै मुकुन्दमिहिरद्भुतः ॥ १ ॥

कमलकुमुदबन्धुलोचने वारवलाहचक्षितजलधिपेः प्रोज्झित्कृताङ्गः सलज्जम(?) ।

वृत्तवसनसुपीतोत्तुङ्गवज्रोज्जमीत्युक्षित इव दिशतानन्ददृष्टं मुकुन्दः ॥ २ ॥

विध्वंसारिकुलान्धकारनिचयः श्रीरूपनारायणो

दोर्दण्डप्रथितप्रतापविभवो भूमण्डलाखण्डलः ।

शौर्योदार्यगभीरतागुणमणः श्रीखाम्बुराजान्मुधे-

अन्नादप्यधिकः कलानिधितया श्रीचन्द्रसेनोऽभवत् ॥ ३ ॥

अर्थिभ्यः प्रतिवासरं वितरणादभोनिधेर्यद् यश्च-

अन्धव्याहतभास्कराखिलकरात् पूर्णोदयः सर्वदा ।

दुर्गाधीशविमर्दनादिव मन्दाराजाधिराजो गिरेः

क्रुद्धो बद्धपराक्रमो रणभुवि श्रीचन्द्रसेनस्ततः ॥ ४ ॥

चक्रकथनं । ४, चतुरङ्गमैत्र्यचक्रादिशुभाशुभनिरूपणं । ५, ऋष्यशृपत्तगादि-
बलाबलविचारकथनादि । ६, मन्त्रयन्त्रद्वारा वैरिमारणप्रकारकथनादि ।

No. 873. सर्वानुक्रमणी व्याख्या ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 17 on a page. Extent, 64 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Sarvānukramaṇī-vyākhyā. A brief abstract of Kātyāyana's Sarvānukramaṇī, or General Index to the Vedas. Anonymous.

Beginning. सर्वानुक्रमणी सैषा कात्यायनमुनेः कृतिः ।

व्यक्तं व्याख्यायते भक्त्या जन्मसाफल्यहेतवे ॥ १ ॥

अथ ऋग्वेदे इत्यादि तृतीयादि त्रिष्टुबन्तकं ।

इदं शास्त्रमधीयानः प्रणवार्यात्मनामियात् ॥ २ ॥

एकपञ्चाशद्वेदे गायत्र्यः श्रोकलेखके ।

सहस्रद्वितयं चैव चत्वार्येकशतानि तु ॥ ३ ॥

End. राची । राचिः । कुशिकसौमरः ॥ २६ ॥ सूर्या च सावित्री । सत्येन सप्त-
चत्वारिंशत्सावित्री सूर्यात्मदेवतं ॥ २७ ॥ इति ब्रह्मवादिन्यः ॥

Colophon. इति कात्यायनकृते सर्वानुक्रमणी समाप्ता । अग्निमीले धातु आवातु षड्-
वर्गाग्निं नरोऽपि दृष्टत्पञ्चवर्गाः प्रकृतान्ययंयस्याद्यन्तं द्वे विरूपे निहोता-
द्यन्तं पश्यरिति भुक्त्वा पठेत् । इत्याद्यन्तान्यस्यानुवाकः । प्राग्भोजनं समाप्तम् ।
ऋचस्तु पञ्चललाः स्युः सैकोनशतपञ्चकं । ५००५२९ । आद्यन्ते पादाङ्गद्वयमि-
त्यार्धभगसङ्ख्याया ॥

विषयः । ऋग्वेदीयानाष्टकां गायत्र्यादिऋग्वेदसाङ्गानुक्रमणिका ।

No. 874. आरण्यपञ्चकं ।

Substance, country paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 50. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

End of ditto. नास्मिन् कथां वदेत् । नास्य रात्रौ च न च कीर्त्तयिष्येन्नदिति वा
एतस्य महतो भूतस्य नाम भवति । योऽस्यैतदेव नाम वेद ब्रह्म भवति ब्रह्म
भवति ॥ १ ॥ १५ ॥ It is divided into 3 chapters.

Colophon. ॐ । इत्यष्टादशोऽध्यायः । इति पञ्चमारण्यकं समाप्तम् ॥

विषयः । १ आरण्यके ५ अध्यायाः । २। ६, - १२, (७) अध्यायाः । ३। १२, - १४ अध्यायाः ।
४। १५, - (१) अध्यायः । ५। १६, - १८, (२) अध्यायाः । सर्वे एते अध्याया
मिलित्वा अष्टादश भवन्ति । अत्र खण्डभेदेऽप्यध्यायसङ्ख्याक्यमस्ति ।

No. 875. सप्तपदार्थी ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a
page. Extent, 180 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1485. Place of
deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old and decayed. Prose.
Generally correct.

Saptapadārthī. A brief summary of the seven categories of the
Vaiśeṣika philosophy. The categories are matter, quality, motion,
generality, specialty, aggregation, and negation. By Sivāditya. There
are two commentaries extant on this work, one entitled Mitabhashinī by
Mādhava Sarasvatī, and the other, Saptapadārtha Vyākhyā, by Hari.
The MS. is 446 years old. Hall's Contributions, p. 74.

Beginning. प्रारभ्यते शास्त्रमनुत्तमञ्च सर्वार्थसम्पत्तिनिदानयुक्तं ।

महेशपादान्मुञ्जरेणुजुष्टप्रसादपुण्येन शिवांशुमालिना ।

हेतवे जगतामेव संसारार्णवसेतवे ।

प्रभवे सर्वविद्यानां शश्ववे गुरवे नमः ॥

प्रसिद्धिर्विषयाः पदार्थाः । ते च द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाभावाख्याः
सप्तैव ।

End. सप्तद्वीपा घरा यावद्यावत् सप्तधरा घरा ।

तावत् सप्तपदार्थीयमस्तु वस्तुप्रकाशिनो ॥

Colophon. इति शिवादित्यविरचिता सप्तपदार्थी लिखि + +

विषयः । द्रव्यगुणकर्मसमवायाभावादि सप्तपदार्थनिरूपणं ।

No. 878. योगेशीसहस्रनामस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 12 on a page. Extent, 200 ślokas. Character, Nigara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Yoges'i-sahasranāma-stotra. A metrical list of the thousand names of Yogesī, a form of Durgā. This is a fragment of the Rudra-yāmala Tantra.

Beginning. या तुरीया परा देवी दोषत्रयविवर्जिता ।

सदानन्दतनुः शान्ता सैवाहमहमेव सा ॥ १ ॥

यस्याः संस्मरणादेव क्षीयन्ते भवभीतयः ।

तां नमामि जगद्गार्त्री योगिनी परयोगिनीम् ॥ २ ॥

End. सत्यं सत्यं पुनः सत्यमुद्धृत्य भुजमुच्यते ।

नानया सहशी विद्या न देवी योगिनीपरा ॥ ७३ ॥

Colophon. इति श्रीब्रह्मयामलतन्त्रे विष्णुहरसंवादे योगेशीसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

देवीं भक्तजनप्रियां सुवदनां खड्गश्च पाशं तथा

खर्णालङ्कृतलाङ्गलं सुमुशलं हस्तेर्धनानां श्रियं ।

विद्युत्कोटिरधीन्दुकान्तिममला दन्तासुरोन्मूलिनीं

मङ्गोन्माद्यसिवन्दिताञ्च वरदां योगेश्वरीं तां भजे ॥

विषयः । योगेशीदेवीसहस्रनामकथनं, तत्पाठफलकीर्तनञ्च ।

No. 879. शौनकोक्तवास्तुशान्तिप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 12 on a page. Extent, 125 ślokas. Character, Nāgara. Date, S'k. 1718. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

S'aunakokta-vāstus'ānti-prayoga. Directions for performing certain rites and ceremonies for the pacification of the nine planets, on the occasion of taking possession of a new dwelling. The directions follow the rules of S'aunaka. Anonymous.

No. 881. गायत्रीहृदयं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 17 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Gāyatrī-hṛdaya. Origin, derivation, and meaning of the Gāyatrī, related by Brahmā in reply to a query of Yājñavalkya. This is a Purāṇic account, different from No. 442.

Beginning. अथ गायत्रीहृदयं । नमस्कृत्य भगवान् याज्ञवल्क्यः स्वयम्भुवं परिप्रवृत्ति ।

त्वमेव ब्रूहि भगवन् गायत्र्युत्पत्तिं तुरीयं श्रोतुमिच्छामि ब्रह्मज्ञानोत्पत्तिं प्रकृतिं परिप्रवृत्ति ।

End. (खण्डितत्वाच्चेष्टवाक्यादिकं न प्राप्तं) ।

विषयः । गायत्र्युत्पत्ति-गायत्र्यर्थादिकथनं ।

No. 882. गायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folium, 1. Lines 19. Extent, 42 ślokaś. Character, Nāgara. Date, S.K. 1747. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Gāyatrīya-aṣṭōttara-s'ata-divya-nāmāmṛita-stotra. A hymn in praise of the 108 names of the Gāyatrī. This is apparently an extract from a Tantra, and, according to it, Viśvāmitra recites the hymn for the edification of Rāma.

Beginning. अस्य श्रीगायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतमहामन्त्रस्य ब्रह्मविष्णुमहेश्वरा ऋषयः ऋग्यजुःसामाथर्वाणि च्छन्दांसि गायत्रीसावित्रीसरस्वत्यादयो देवता ह्यलो बो-
जानि स्वराः शक्तयः, अथ शक्तयः कीलकं मम गायत्रीप्रसादसिद्ध्यर्थे जपे
विनियोगः

End. रोगिणां रोगशमनं सर्वस्यैश्वर्यप्रवर्धनं ।

किमत्र बहूनोक्तेन स्तोत्रं सर्वस्य दर्शनं ॥ १२ ॥

Colophon. इति श्रीविश्वामित्राष्टवसंवादे गायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । गायत्र्या अष्टोत्तरशतनामकथनं ।

(गायत्रीसोऽसमाप्तिर्वा०) । गायत्रीवर्णजं सोत्रं प्रत्यहं पठते नरः ।

सर्वपापविशुद्धात्मा ब्रह्मलोके महीयते ॥ २७ ॥

इति गायत्रीवर्णजं सोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । गायत्रीध्यानादि, गायत्रीवर्णफलं, एतत्पाठफलकथनादि च ।

No. 885. विश्वामित्रकल्पः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 38. Lines, 4 on a page. Extent, 1600 ślokas. Character, Nāgara. Date, S/κ. 1746. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Vis'vāmītra-kalpa. A Smṛiti treatise. Contents: meditation of the divine soul immediately on waking from sleep in the morning; meditation of some tutelary divinity; brushing of the teeth and other morning duties; bathing; putting on rosaries of Rudrāksha; purification of the body by mantras; the three Sandhyā prayers; reciting of Vedic mantras; purification of food; offerings to the Vis'vedevās; offerings to cows; rules for eating; proper and improper food; altar for the ceremony of initiation in the Gáyatrī; rules for initiation; purification of one's self by repeating the Gáyatrī; diurnal duties; Gáyatrihoma, &c.—The work professes to be a part of the *Vis'vāmītra-Saṁhitā*, which, however, is a little-known treatise—at least, it has been nowhere quoted.

Beginning. अथ विश्वामित्रकल्पप्रारम्भः । अथ नित्यविधानं ।

प्रातस्तुत्याय कर्त्तव्यं यद् द्विजेन दिने दिने ।

तमहं सम्प्रवक्ष्यामि द्विजानामुपकारकम् ॥ १ ॥

End. अङ्गुलीनादिकं कर्म जपो द्विगुण उच्यते ।

तर्पणं मार्जनञ्चैव भोजनञ्च चतुर्गुणं ॥

Colophon. इति विश्वामित्रकल्पे नित्यनस्मृतिकादिगायत्रीपूरश्चरणविधानं समाप्तम् ।

विषयः । प्रातस्तुत्यायात्मचिन्तनप्रकारः । देवताध्यानप्रकारः । दन्तधावनादिप्रातःकृत्यं । स्नानविधिः । रुद्राक्षधारणविधिः । भूतशुद्ध्यादिप्रकारः । चिकित्ससंस्था-विधिः । वेदादिसन्तपाठरूपब्रह्मयज्ञकथनादि । अन्नशुद्धिप्रकारादि । प्रसु-ताग्नेहोमप्रकारस्वरूपवैश्वदेवकथनादि । गोघासादिकथनं । भोजनविधिः । भक्ष्यद्रव्यविधनिषेधः । दीक्षार्थं वेदीनिर्माणं । दीक्षाप्रकारः । गायत्रीपूर-श्चरणविधिः । नित्यकर्त्तव्यकर्मविधिः । गायत्रीसन्तेण होमविधेः कथनादि च ।